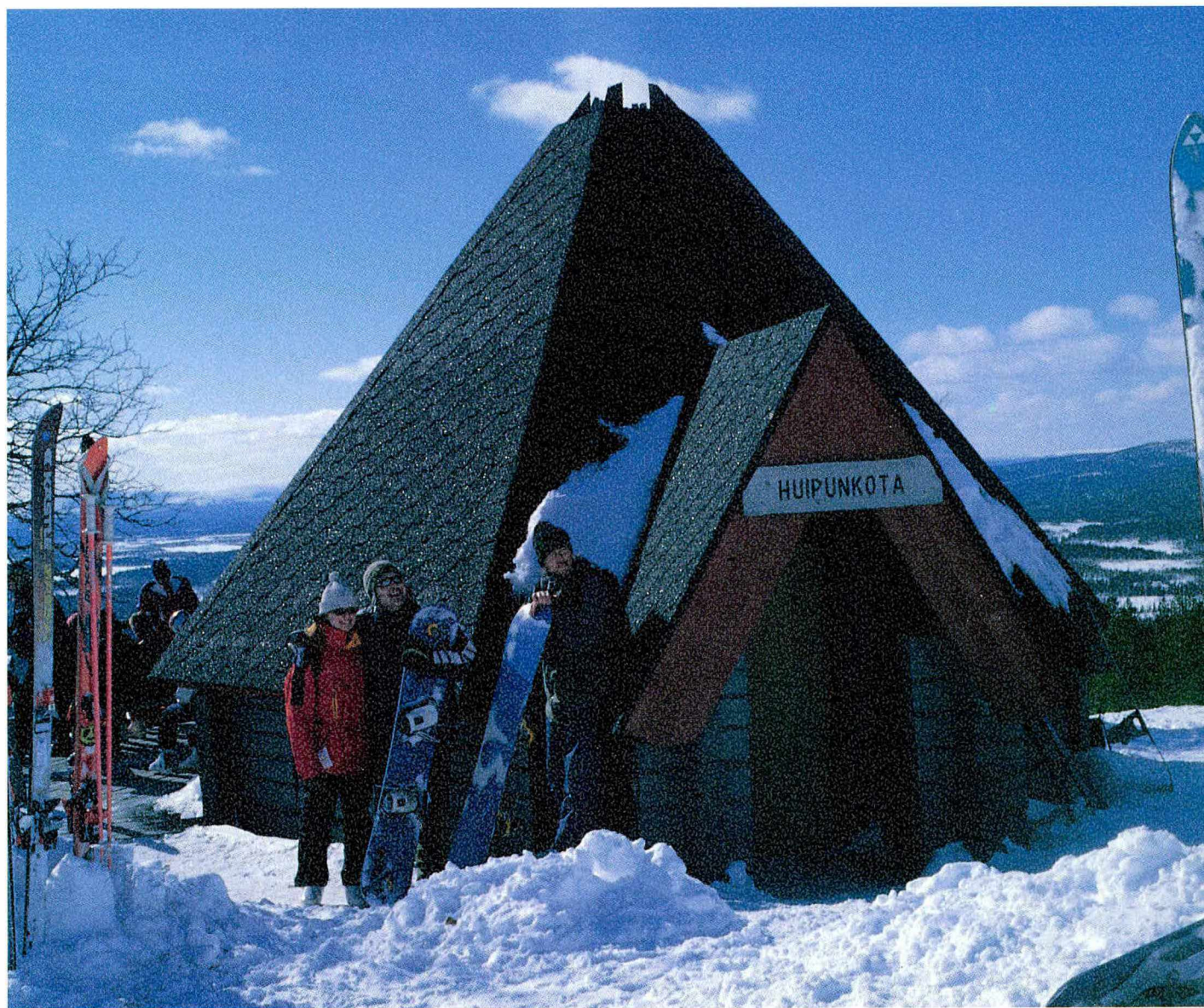

Suomalaisten matkailu 2000

Finnish Travel

Suomalaisten matkailu 2000

Finnish Travel

Tiedustelut – Inquiries:

*Elisabeth Hintikka
Pekka Mustonen
(09) 17 341*

SVT

*Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland*

Kansikuva – Cover photograph: Henna Tahvanainen

© 2001 Tilastokeskus

*Tietoja lainattaessa lähteenä on mainittava Tilastokeskus.
Quoting is encouraged provided Statistics Finland is acknowledged as the source.*

*ISSN 1236-3014
= Liikenne ja matkailu
ISSN 1239-7342
ISBN 951-727-901-9*

Yliopistopaino, Helsinki 2001

Esipuhe

Suomalaisten matkailu 2000 -tutkimus sisältää tietoa 15–74 -vuotiaan väestön tekemistä kotimaan- ja ulkomaanmatkoista vuonna 2000. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen puhelinhaastattelukeskuksen kuukausittain tekemiin haastatteluihin. Tilasto sisältää lisäksi tietoa vuoden aikana matkustaneista henkilöistä. Nämä tiedot perustuvat työvoimatutkimuksen yhteydessä tehtyyn vuositutkimukseen.

Suomalaisten matkailu -tutkimusta on tuotettu Tilastokeskuksessa vuodesta 1995 lähtien. Vuosien 1995–1997 aikana tilaston sisältöä laajennettiin vastaamaan EU:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuoden 2000 alussa siirryttiin neljännesvuosittaisesta tiedonkeruusta kuukausittaiseen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti Suomalaisten matkat -tutkimusta Matkailun edistämiskeskuksen toimeksiannosta.

Julkaisun laadinnasta ovat vastanneet Elisabeth Hintikka ja Pekka Mustonen.

Foreword

The Finnish Travel 2000 Survey contains information on domestic and outbound travel of the population aged 15 to 74 in 2000. The data are based on interviews made by Statistics Finland's telephone interview centre each month. The statistics also include information on persons having made a trip during the year. These data are based on an annual survey carried out in connection with the Labour Force Survey.

The Finnish Travel Survey has been produced by Statistics Finland since 1995. Between 1995 and 1997 the contents of the statistics were extended to meet the requirements of the tourism statistics directive of the European Union (95/57/EC). At the beginning of 2000 quarterly data collection was replaced with monthly collection. From 1991 to 1994 the travel survey was produced on commission by the Finnish Tourist Board.

Elisabeth Hintikka and Pekka Mustonen are responsible for the compilation of the publication.

Helsingissä, kesäkuussa 2001
Helsinki, June 2001

Kari Molnar

Sisältö

Tilaston kuvausalue	6
Yhteenveto suomalaisten matkailusta	10
Vapaa-ajanmatkat kotimaassa vuonna 2000	18
Vapaa-ajanmatkat ulkomaille vuonna 2000	32
Työ- ja kokousmatkat	44
Tuoteseloste	50
Kirjallisuutta	60

Taulukot:

1.	15–74 -vuotiaan väestön yöpymisen sisältäneet matkat	11
2.	Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan vuonna 2000	12
3.	Matkoja tehneet 15–74 -vuotiaat matkaryhmittäin vuonna 2000	13
4.	Matkoja tehneet 15–74 -vuotiaat vuonna 2000	14
5.	Kotimaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden ja keston mukaan vuonna 2000	18
6.	Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnan mukaan vuonna 2000	20
7.	Kotimaan vapaa-ajanmatkojen suosituimmat kohdekunnat matkatyypeittäin vuonna 2000	23
8.	Yöpymiset majoitusmuodoittain kotimaan vapaa-ajanmatkoilla maksullisessa majoituksessa vuonna 2000	23
9.	Menot vapaa-ajanmatkoilla maksullisessa majoituksessa vuonna 2000	24
10.	Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa asuin- ja kohdemaakunnittain Manner-Suomessa vuonna 2000	26
11.	Matkat omalla mökille asuin- ja kohdemaakunnittain Manner-Suomessa vuonna 2000	28
12.	Vierailumatkat sukulaisten tai tuttavien luo asuin- ja kohdemaakunnittain Manner-Suomessa vuonna 2000	28
13.	Kotimaan vapaa-ajanmatkoja tehneet 15–74 -vuotiaat vuonna 2000	30
14.	Ulkomaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden ja keston mukaan vuonna 2000	32
15.	Vapaa-ajanmatkat ulkomaille majoitusmuodon ja kulkuvälineen mukaan vuonna 2000	34
16.	Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat kohdemaittain vuonna 2000	37
17.	Ulkomaan vapaa-ajanmatkojen suosituimmat kohdemaat vuonna 2000	38
18.	Suomalaisten yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille vuonna 2000 – vertailua muihin tilastoihin	39
19.	Yöpymisen sisältäneiden vapaa-ajanmatkojen kustannukset keskimäärin vuonna 2000	40
20.	Vapaa-ajanristeilyjen ja vapaa-ajan päivämatkojen kohdemaat vuonna 2000	41
21.	Menot henkilöä kohden vapaa-ajanristeilyillä ja päivämatkoilla vuonna 2000	42
22.	Yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja ulkomaille tehneet 15–74 -vuotiaat vuonna 2000	42
23.	Vapaa-ajanmatkailu lähialueille vuonna 2000	43
24.	Työ- ja kokousmatkat päättymiskuukauden ja keston mukaan vuonna 2000	44
25.	Ulkomaille tehdyt työ- ja kokousmatkat kohdemaan mukaan vuonna 2000	47
26.	Menot yöpymisen sisältäneillä työ- ja kokousmatkoilla vuonna 2000	48
27.	Työ- ja kokousmatkat lähialueille vuonna 2000	48
28.	Yöpymisen sisältäneitä työ- tai kokousmatkoja (pl. risteilyt) tehneet 15–74 -vuotiaat vuonna 2000	49
29.	Matkan tehneet 15–74 -vuotiaat matkaryhmittäin ja luottamusvälit	50
30.	Suomalaisten tekemät matkat matkaryhmittäin ja luottamusvälit	51
31.	Tutkimukseen osallistuneet henkilöt ja 15–74 -vuotias väestö	54
32.	Tutkimusten kadot ja 15–74 -vuotias väestö	56
33.	Vuositutkimuksen ja erillisistä kuukausitutkimuksista yhdistetyn aineiston otokset, kato ja kadon syyt	57

Contents

Description of the Statistics	8
Review of the Year 2000	16
Bibliography	60

Tables:

1. Overnight trips by persons aged 15–74 in 1991-2000	11
2. Overnight leisure trips by type of trip, sex, age and area of residence in 2000	12
3. Persons aged 15–74 having made a trip by type of trip in 2000	13
4. Persons aged 15–74 having made a trip in 2000	14
5. Domestic leisure trips by month of ending and number of overnights in 2000	18
6. Domestic leisure trips by region of destinations in 2000	20
7. The most popular municipalities of destination for domestic leisure trips by type of trip in 2000	23
8. Overnights by mode of accommodation in domestic leisure trips with paid accommodation in 2000	23
9. Expenditure on domestic leisure trips with paid accommodation in 2000	24
10. Domestic leisure trips with paid accommodation by region of residence and destination in Mainland Finland in 2000	26
11. Trips to own free-time residence by region of residence and destination in Mainland Finland in 2000	28
12. Visit to friends and relatives by region of residence and destination in Mainland Finland in 2000	28
13. Persons aged 15–74 with domestic leisure trips in 2000	30
14. Leisure trips abroad by month of ending and number of overnights in 2000	32
15. Leisure trips abroad by mode of accommodation and means of transport in 2000	34
16. Overnight leisure trips abroad by destination country in 2000	37
17. The most popular destination countries for overnight leisure trips abroad in 2000	38
18. Finnish residents' overnight leisure trips abroad in 2000 – comparison between different statistics	39
19. Average expenses of overnight leisure trips abroad in 2000	40
20. Overnight leisure cruises and same-day leisure trips by destination country in 2000	41
21. Expenditure per person on leisure cruises and same-day leisure trips in 2000	42
22. Persons aged 15–74 with overnight leisure trips abroad in 2000	42
23. Leisure trips to the neighbouring countries in 2000	43
24. Business and professional trips by month of ending and number of overnights in 2000	44
25. Business and professional trips by destination country in 2000	47
26. Expenditure on overnight business and professional trips in 2000	48
27. Business and professional trips to the neighbouring countries in 2000	48
28. Persons aged 15–74 with overnight business and professional trips (excl. cruises) in 2000	49
29. Persons aged 15–74 having travelled by type of trip and confidence intervals	50
30. Trips made by Finnish residents and confidence intervals	51
31. Survey participants and population aged 15 to 74	54
32. Survey non-responses and population aged 15 to 74	56
33. Samples, non response and reasons for non-response of the annual survey and of the data combined from separate monthly surveys	57

Tilaston kuvausalue

Tilastokeskuksen matkailutilastot

Suomalaisten matkailu -tutkimus tilastoi matkailun kysyntää. Tutkimusta tarvitaan suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamiseen.

Tutkimus on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkimuksen käyttöön. Sekä neljännesvuosi- että vuositiedot raportoidaan Euroopan unionin tilastovirastolle Eurostatille. EU:n ohella tietoja käyttää mm. Maailman matkailujärjestö, WTO (World Tourism Organization).

Euroopan unionin matkailutilastodirektiivi (95/57/EY) edellyttää matkailun kysynnän lisäksi myös tarjontaa koskevien tilastotietojen keräämistä. Matkailun tarjontapuolta kuvataan kuukausittain ilmestyvässä Matkailutilasto-julkaisussa, jonka keskeisin osa on majoitustilasto. Se sisältää tietoja majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä majoitusmuodon, matkan tarkoituksen ja matkailijan asuinmaan mukaan eriteltynä.

Suomalaisten matkailu –tutkimuksen kuvausalue

Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja matkoja tehneistä henkilöistä. Tutkimus täydentää muita matkailun volyyymia kuvaavia tilastoja.

Tutkimuksen kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille. Kotimaanmatkat luokitellaan julkaisussa vapaa-ajanmatkoihin, joiden aikana on käytetty maksullista majoitusta, mökkimatkoihin, vierailumatkoihin sekä työ- ja kokousmatkoihin. Ulkomaanmatkat luokitellaan matkoihin, joiden aikana on yövytty kohdemaassa, risteilymatkoihin, päivämatkoihin sekä työ- ja kokousmatkoihin.

Suomalaisten matkailu -tutkimuksessa ovat mukana myös pienet majoitusliikkeet (alle kymmenen huonetta, mökkiä tai matkailuvaunupaikkaa) ja yksityiset lomamökit, jotka eivät sisälly majoitustilastoon. Tutkimus sisältää myös tietoa ilmaismajoitusta sisältäneiden matkojen määrästä sekä niiden alueellisesta jakautumisesta. Ilmaismajoitusmatkoista tutkimus erottelee matkat omalle mökille sekä vierailumatkat sukulaisten ja tuttavien luo. Vierailumatkojen kanssa samaan ryhmään on luokiteltu myös ryhmä ”muut ilmaismajoituksen sisältäneet matkat”. Lisäksi tutkimus sisältää tietoja lähtö- ja kohdealueiden välisistä matkailuvirroista.

Suomalaisten matkailu -tutkimus antaa mahdollisuuden matkailun kehityssuuntien ja majoituspalvelujen käytön arvioimiseksi. Lisäksi se antaa välineitä matkailun osuuden arvioimiseksi myös muiden matkailuun liittyvien palvelujen, kuten ravitsemus- ja virkistyspalvelujen sekä kuljetuspalvelujen kysynnästä. Näitä tietoja voidaan käyttää mm. matkailun kokonaistaloudellisten vaikutusten arvioinneissa. Kotimaan päivämatkailun puuttuminen heikentää tutkimuksesta saatavaa kuvaa kotimaanmatkailun laajuudesta ja sen taloudellisista vaikutuksista.

Tilastokeskuksen lisäksi ulkomaanmatkailua tilastoivat Ilmailulaitos (lentoliikenne) ja Merenkulkulaitos (meriliikenne). Lento- ja meriliikennetilastot perustuvat rekisteritietoihin, joten ne antavat kattavan kuvan Suomen kansainvälisestä henkilöliikenteestä ja matkailijavirroista. Tilastoista ei käy kuitenkaan ilmi matkailijoiden kotimaa. Suomalaisten matkailua tutkittaessa voidaan kuitenkin käyttää tilauslentoliikenteen matkustajatilastoja, sillä tilauslennoilla ulkomaille matkustavat ovat pääasiassa suomalaisia. Ulkomaille suuntautuvasta matkailusta tilauslennot kattavat kuitenkin vain osan. Niiden ulkopuolelle jäävät vuorolennoilla liikennöity vapaa-ajanmatkailu sekä työmatkat lähes kokonaan. Suomalaisten matkailu -tutkimus sisältää tietoa myös näistä matkoista.

Matkailuun liittyviä tilastoja ja tutkimuksia tekevät myös VR-Yhtymä, Suomen matkatoimistoalan liitto (SMAL), Suomen Matkailun Kehitys Oy (SMAK) sekä Matkailun edistämiskeskus (MEK), joka julkaisee mm. rajahaastattelututkimusta.

Tietojen keruu

Tilastokeskuksen puhelinhaastattelukeskus keräsi Suomalaisten matkailu -tutkimuksen tiedot vuoden 2000 helmikuun ja vuoden 2001 helmikuun välisenä aikana. Tutkimuksen kohteena olivat 15–74 -vuotiaat vakituisesti Suomessa asuvat henkilöt.

Kuukausittain lähtöotoksen koko oli 2 200 henkilöä. Jokaisen kuukauden matkoista saatiin tietoja kahdesta eri otoksesta (ks. Tuoteseloste s. 50). Vuotta 2000 koskevat tiedot on kerätty 13 erillisellä otoksella, joten tutkimuksen lähtöotoksissa oli yhteensä 28 600 henkilöä. Haastattelut saatiin 21 050 henkilöltä. Keskimääräinen vastauskato oli 26,4 prosenttia.

Matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaatit on saatu erillisellä vuositutkimuksella, joka tehtiin työvoimatutkimuksen yhteydessä tammi-helmikuussa 2001. Vuositutkimuksen lähtöotos koostui 2 113 iältään 15–74 -vuotiaasta henkilöstä. Haastattelut saatiin 1 743 henkilöltä. Vuositutkimuksen kato oli 17,5 prosenttia.

Taulukoissa käytetyt symbolit

[..] Tietoa ei ole saatu, tai se on liian epävarma esitettäväksi.

[] Tutkimuksessa ei ollut yhtään havaintoa.

Alleviivattujen lukujen kohdalla tilastoinnissa on tapahtunut muutoksia. Tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Pyörityksistä johtuen taulujen summat eivät aina täsmää.

Description of the statistics

Statistics Finland's tourism statistics

The Finnish Travel Survey concerns statistics on tourism demand. The survey is necessary for monitoring the domestic and outbound travel of Finnish residents.

The survey is primarily intended for central government bodies, tourism enterprises and organisations and for research and information needs. Quarterly and annual data are reported to Eurostat, the Statistical Office of the European Communities. In addition to the EU, other users of the data include the WTO (World Tourism Organization).

The tourism statistics directive of the European Union (95/57/EC) places an obligation to collect statistical information on tourism demand as well as on tourism supply. The supply of tourism is described in the monthly issued Tourism Statistics publication where the central part concerns accommodation statistics. It contains information on accommodation capacity and its use and overnight stays in accommodation establishments by mode, purpose of trip and home country of tourists.

The Finnish Travel Survey and other statistics describing tourism

The Finnish Travel Survey contains information on trips made by Finnish residents and on persons having travelled. The survey complements other statistics describing the volume of tourism.

The survey concerns domestic and outbound trips with overnight stays and same-day trips abroad. In the publication domestic travel is grouped into trips during which paid accommodation was used, trips to free-time residences, visits to friends and relatives, and business and professional trips. Outbound travel is classified into trips with overnight stays in destination country, cruises, same-day trips, and business and professional trips.

The Finnish Travel Survey includes small accommodation establishments (less than ten rooms, cottages or places for caravans) and rented private holiday cottages excluded from the accommodation statistics. The survey also contains information on the numbers of trips involving free accommodation and their regional distribution, separating travel to one's own free-time residence and visits to friends and relatives. Other trips with free accommodation are grouped together with visits to friends and relatives. The statistics also provide information about travel flows between the area of departure and destination.

The Finnish Travel Survey serves as a basis for evaluating the future trends of tourism and use of accommodation services. Besides the information regarding the use of domestic accommodation services, the survey provides us with tools for estimating the consumption of other tourism-related services, such as catering and recreational services and transportation services. With the help of these it is possible to assess the overall economic impact of tourism. The picture on the extent of domestic travel and its economic effects is, however, slightly blurred by the absence of domestic same-day trips from the survey.

In addition to Statistics Finland, statistics are produced on outbound travel by the Civil Aviation Administration (air transport) and the Finnish Maritime Administration (sea transport). Statistics on air transport and sea transport are based on register data, for which reason they give a comprehensive picture of Finnish international passenger transport and passenger flows. However, these statistics do not give information on the home country of tourists. Charter flight passenger statistics can be used for examining travelling by Finnish residents, since most of those travelling abroad on charter flights are Finnish. The picture based solely on charter flight travel is flawed as it covers only a part of Finnish residents' trips abroad, disregarding holiday trips in scheduled traffic as well as nearly the entire business travel. The Finnish Travel Survey contains information on those trips as well.

Statistics and surveys connected with tourism are also produced by the VR-Group, the Association of Finnish Travel Agents (AFTA), Travel Development Centre Finland Ltd (TDCF) and the Finnish Tourist Board (MEK), which publishes the Border Interview Survey, for example.

Data collection

The results of the Finnish Travel Survey were collected by Statistics Finland's telephone interview centre between February 2000 and February 2001. The target population were permanent residents of Finland aged 15 to 74.

The size of the original monthly sample was 2,200 persons. The data on travel in each month were obtained from two different samples. The data for 2000 were collected with 13 separate samples, which makes the size of the original sample 28,600. The actual sample was 21,050. The average nonresponse was 26.4 per cent.

The data on persons having made a trip were obtained by a separate annual survey carried out in association with the Labour Force Survey from January to February 2001. The original sample of the annual survey consisted of 2,113 persons aged 15 to 74, of whom 1,743 were interviewed, the nonresponse being 17.5 per cent.

Explanation of symbols

[..] Data not available or too uncertain for presentation.

[] No observations in the survey.

Underlined figures denote revisions in statistical methodology. The data are not fully comparable.

In some tables the sums do not amount to the totals shown because of rounding.

Yhteenveto suomalaisten matkailusta vuonna 2000

Matkat

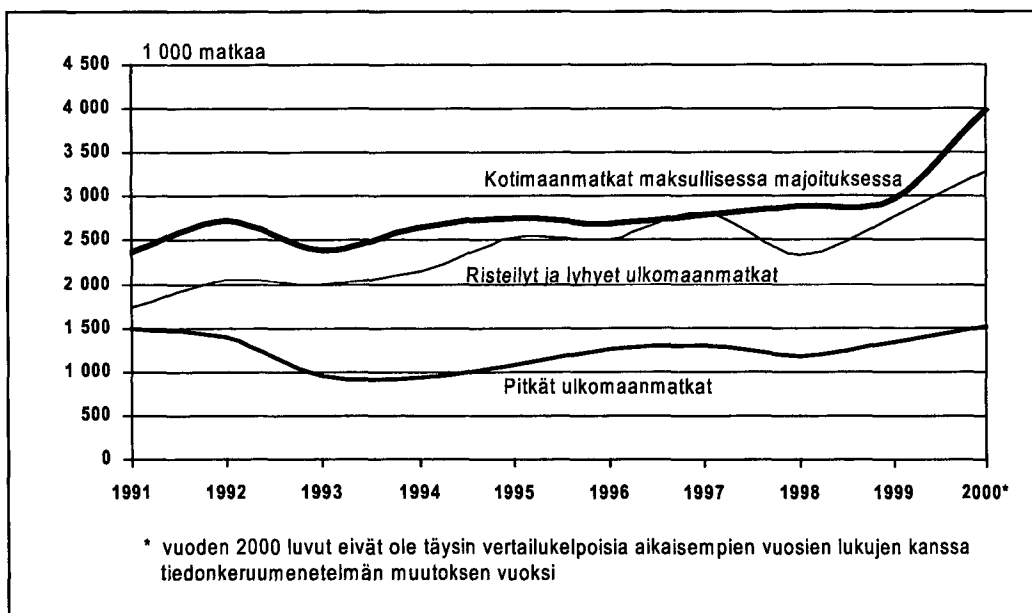
Matkoihin liittyvät tiedot on saatu kuukausittain tehtyjen puhelinhaastattelujen avulla. Otos on yhteinen kuluttajabarometritutkimuksen kanssa, ja sen koko on 2 200 henkilöä kuukaudessa. Vuositasolla vastauksia saatiin yhteensä 21 050 henkilöltä.

Haastatteluissa 15–74 -vuotiailta kohdehenkilöiltä kysyttiin tietoja kahden edellisen kuukauden aikana päättyneistä matkoista, kun aiemmin kysyttiin tutkimusjaksolla alkaneista matkoista. Jokaisen kuukauden matkojen määristä matkatyypeittäin saatiin siis tiedot kahdesta eri otoksesta. Näin jokaista kuukautta koskeva aineisto koostuu varsinaisesta aineistosta sekä ns. vertailuaineistosta. Osittain tämän menetelmämuutoksen takia matkoihin liittyvät luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia edellisten vuosien kanssa (ks. Aineiston vertailukelpoisuus s. 52). Vertailukelpoisuuteen vaikuttaa myös tutkimusjakson muuttuminen kolmesta kuukaudesta kahteen kuukauteen.

Vapaa-ajanmatkat kotimaassa (Taulukot 1, 2, 5-12)

Suomalaiset tekivät vuonna 2000 yhteensä 19 miljoonaa kotimaan vapaa-ajanmatkaa, kun mukaan lasketaan maksullisen majoituksen sisältäneiden matkojen lisäksi mökki- ja vierailumatkat. Pitkiä, vähintään neljä yöpymistä sisältäneitä matkoja tehtiin lähes 4 miljoonaa. Lyhyitä, 1-3 yöpymisen matkoja tehtiin runsaat 15 miljoonaa.

Kuvio 1. Suomalaisten vapaa-ajanmatkat 1991-2000

Suomalaiset tekivät noin 3 miljoonaa matkaa omille mökeilleen ja noin 12 miljoonaa vierailumatkaa. Suosituimmat mökkimatkojen kohteet olivat Kuusamo ja Mäntyharju. Vierailumatkoja tehtiin eniten Helsinkiin, Tampereelle ja Turkuun.

Vapaa-ajanmatkat ulkomaille (Taulukot 1, 2, 14-21, 23)

Sellaisia vapaa-ajanmatkoja ulkomaille, jotka sisälsivät yöpymisen kohdemaassa tehtiin vuonna 2000 noin 2,4 miljoonaa. Pitkiä, vähintään neljän yöpymisen matkoja tehtiin 1,5 miljoonaa ja lyhyitä 1-3 yöpymisen matkoja 900 000. Matkat sisälsivät keskimäärin 7,8 yöpymistä.

Matkat jakautuivat melko tasaisesti koko vuodelle, joskin huhti-, heinä-, elo- ja lokakuussa matkoja tehtiin jonkin verran muita kuukausia enemmän. Suosituimmat kohdemaat olivat vuoden 1999 tapaan Viro, Espanja, Ruotsi, Venäjä ja Kreikka. Näihin tehtiin yhteensä noin 1,5 miljoonaa matkaa, mikä on noin 62 prosenttia kaikista ulkomaille suunnatuista yöpymisen sisältäneistä vapaa-ajanmatkoista.

Taulukko 1. 15-74 -vuotiaan väestön yöpymisen sisältäneet matkat 1991-2000
Table 1. Overnight trips by persons aged 15-74 in 1991-2000

	Tuhansia matkoja -Thousands of trips									
	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000 ¹⁾
MATKOJA YHTEENSÄ -Trips, total	28 622	34 277	29 517	33 269	33 287	31 253	33 561	30 671	33 821	27 602
Vapaa-ajanmatkoja - Leisure trips	23 695	28 873	24 940	28 321	28 038	26 280	29 873	26 369	29 394	23 741
Työ- ja kokousmatkoja - Business and professional trips	4 927	5 404	4 577	4 948	5 249	4 973	3 688	4 302	4 427	3 861
KOTIMAANMATKAT - Domestic trips	24 157	29 880	25 407	28 945	28 140	26 335	28 328	25 928	28 507	21 688
Vapaa-ajanmatkat - Leisure trips	20 470	25 430	21 984	25 244	24 440	22 535	25 786	22 871	25 304	18 958
Maksullisessa majoituksessa - With paid accommodation	2 370	2 730	2 384	2 644	2 740	2 684	2 790	2 886	2 971	3 988
Lyhyet matkat, 1-3 yötä - Short trips, 1-3 nights	1 500	1 830	1 525	1 920	1 950	1 940	2 021	2 142	2 177	2 995
Pitkät matkat, vähintään 4 yötä - Long trips, 4 or more nights	870	900	859	725	790	744	769	744	794	993
Matkat omalle mökille ja vierailut sukulaisten tai tuttavien luo - Trips to own free-time residence and visits to friends and relatives	18 100	22 700	19 600	22 600	21 700	19 851	22 996	19 985	22 333	14 970
Lyhyet matkat, 1-3 yötä - Short trips, 1-3 nights	14 600	18 400	15 800	17 500	19 100	17 560	20 637	17 709	19 694	12 209
Pitkät matkat, vähintään 4 yötä - Long trips, 4 or more nights	3 500	4 300	3 800	5 100	2 600	2 291	2 359	2 276	2 639	2 761
Työ- ja kokousmatkat kotimaassa - Domestic business and professional trips	3 687	4 450	3 423	3 701	3 700	3 800	2 542	3 057	3 203	2 730
ULKOMAANMATKAT - Outbound trips	4 465	4 397	4 110	4 324	5 147	4 918	5 233	4 743	5 314	5 914
Vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa - Leisure trips, overnight in country of destination	1 970	1 826	1 363	1 358	1 626	1 846	1 915	1 748	2 144	2 396
Lyhyet matkat, 1-3 yötä - Short trips, 1-3 nights	480	426	403	428	550	601	627	582	817	890
Pitkät matkat, vähintään 4 yötä - Long trips, 4 or more nights	1 490	1 400	960	930	1 076	1 245	1 288	1 166	1 327	1 506
Työ- ja kokousmatkat, yöpyminen kohdemaassa - Business and professional trips, overnight in country of destination	965	680	913	998	1 264	856	786	1 035	1 045	902
Risteilyt, yöpyminen vain laivalla - Cruises, overnight on board only	1 530	1 891	1 834	1 968	2 257	2 216	2 532	1 960	2 125	2 616
Vapaa-ajannisteilyt - Leisure cruises	1 255	1 617	1 593	1 719	1 972	1 899	2 172	1 750	1 946	2 387
Työ- ja kokousristeilyt - Business and professional cruises	275	274	241	249	285	317	360	210	179	229
Maissakäyntejä - Visits ashore	970	1 090	1 040	1 222	1 546	1 531	1 340	1 084	1 169	1 446

¹⁾ Vuoden 2000 luvut eivät ole vertailukelpoisia aikaisempien vuosien lukujen kanssa tiedonkeruun menetelmän muutoksen vuoksi.
The figures for the year 2000 are not comparable with the figures for previous years due to the change in the data collection method.

Risteilyjä suomalaiset tekivät 2,4 miljoonaa. Risteilyt sisältävät vain laivayöpymisiä. Muussa tapauksessa matka luokitellaan ulkomaanmatkaksi. Viro oli risteilyjen suosituin kohdema. Sinne tehtiin 1,2 miljoonaa risteilyä. Ruotsiin risteilyjä tehtiin 1,1 miljoonaa. Eniten risteilyjä tehtiin kevätkuukausina ja lokakuussa, vähiten kesällä. Keskimäärin yöpymisiä oli 1,3.

Risteilyt, jotka eivät sisällä yöpymistä laivalla luokitellaan päivämatoiksi. Päivämatoja ulkomaille tehtiin vuonna 2000 runsaat 400 000.

Työ- ja kokousmatkat (Taulukot 1, 24-27)

Suomalaiset tekivät ulkomaille 900 000 työmatkaa. Eniten työmatkoja tehtiin Ruotsiin ja Saksaan. Ruotsiin matkoja tehtiin 160 000 ja Saksaan 110 000. Kotimaan työmatkoja tehtiin noin 2,7 miljoonaa.

Työristeilyjä tehtiin Ruotsiin 120 000 ja Viroon 110 000. Eniten risteilyjä tehtiin maaliskuu-, marras- ja joulukuussa, kussakin noin 30 000. Työristeilyistä lähes 80 prosenttia eli 180 000 oli laivakokouksia tai -seminaareja.

Taulukko 2. Yöpyymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat matkaryhmittäin sukupuolen, iän ja asuinalueen mukaan vuonna 2000

Table 2. Overnight leisure trips by type of trip, sex, age and area of residence in 2000

	Kotimaanmatkat <i>Domestic trips</i>		Ulkomaanmatkoja <i>Trips abroad</i>	
	Maksullisessa majoituksessa <i>With paid accommodation</i>	Mökki- ja vierailumatkat <i>Trips to free-time residence and visits to friends and relatives</i>	Yöpyminen kohdemaassa <i>Overnight stay abroad</i>	Risteilyt, yöpyminen vain laivalla <i>Cruises, overnight on board only</i>
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	3 989 000	14 970 000	2 397 000	2 387 000
Sukupuoli - Sex				
Mies - Male	2 067 000	7 240 000	1 191 000	1 143 000
Nainen - Female	1 921 000	7 730 000	1 205 000	1 243 000
Ikä - Age				
15 - 24	612 000	3 977 000	316 000	457 000
25 - 34	679 000	3 137 000	381 000	377 000
35 - 44	1 136 000	2 643 000	496 000	474 000
45 - 54	867 000	2 542 000	613 000	511 000
55 - 64	456 000	1 848 000	408 000	371 000
65 - 74	239 000	823 000	183 000	197 000
Asuinalue - Area of residence				
Pääkaupunkiseutu <i>Helsinki area (includes Helsinki, Espoo, Vantaa and Kauniainen)</i>	601 000	2 950 000	634 000	736 000
Turku, Tampere, Oulu ja Lahti - <i>Turku, Tampere, Oulu and Lahti</i>	488 000	1 991 000	272 000	245 000
Muut kaupungit - <i>Other urban municipalities</i>	1 610 000	5 995 000	880 000	815 000
Muut kunnat - <i>Other municipalities</i>	1 289 000	4 034 000	612 000	591 000

Matkustaneet henkilöt

(Taulukot 3, 4, 13, 22, 28)

Vuotta 2000 koskevat tiedot matkustaneista henkilöistä on saatu erillisellä työvoimatutkimuksen yhteydessä tehdyllä tutkimuksella. Tiedot ovat siis eri otoksesta kuin matkoja koskevat tiedot. Erillisen vuositutkimuksen lähtöotos oli 2 113. Haastattelu saatiin 1 743 henkilöltä.

Vuoden 2000 aikana 3,4 miljoonaa eli 88 prosenttia 15–74 -vuotiaista suomalaisista teki ainakin yhden yöpymisen sisältäneen matkan. Mukaan on laskettu kaikki kotimaan- ja ulkomaanmatkat, myös mökki-, vierailu- ja työmatkat. Edelliseen vuoteen verrattuna matkan tehneiden osuus väestöstä pysyi ennallaan.

Matkailuaktiivisuus vaihteli taustamuuttujien mukaan

Matkailuaktiivisuus vaihteli jonkin verran eri taustamuuttujien mukaan. Ikäryhmittäin tarkasteltuna suurin muutos oli 65–74 -vuotiaiden matkailun lisääntyminen. Tässä ikäryhmässä matkan tehneitä oli 340 000. Vuonna 2000 matkan tehneiden osuus kasvoi edellisen vuoden 66 prosentista 77 prosenttiin.

Myös koulutuksella oli tutkimuksen mukaan yhteys matkailuaktiivisuuteen. Korkean asteen koulutuksen omaavista henkilöistä 97 prosenttia teki vähintään yhden matkan. Kohdehenkilöistä, joilla oli perusasteen koulutus, matkan teki 82 prosenttia. Matkan tehneiden osuus vaihteli myös sosioekonomisen aseman mukaan. Eläkeläiset ja maanviljelijät matkailivat vähemmän kuin toimihenkilöt tai opiskelijat. Myös kieliryhmissä oli eroja. Suomea äidinkielenään puhuvista matkan teki 89 prosenttia, kun ruotsinkielisistä matkan teki 75 prosenttia. Muiden kieliryhmien edustajista 91 prosenttia teki matkan, kun vuonna 1999 vastaava osuus oli 81 prosenttia.

Taulukko 3. Matkoja tehneet 15-74 -vuotiaat matkaryhmittäin vuonna 2000

Table 3. Persons aged 15-74 having made a trip by type of trip in 2000

	Miehet Male	Naiset Female	Yhteensä Total
YÖPYMISEN SISÄLTÄNEITÄ MATKOJA TEHNEITÄ <i>Persons having made a trip with overnight stay</i>	1 689 000	1 757 000	3 446 000
Kotimaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa <i>Domestic leisure trips with paid accommodation</i>	761 000	678 000	1 439 000
Lyhyitä matkoja, 1-3 yötä - <i>Short trips, 1-3 nights</i>	620 000	542 000	1 161 000
Pitkiä matkoja, vähintään 4 yötä - <i>Long trips, 4 or more nights</i>	325 000	285 000	610 000
Matkoja omalle mökille tai vierailumatkoja sukulaisten tai tuttavien luo - <i>Trips to own free-time residence and visits to friends and relatives</i>	1 371 000	1 491 000	2 862 000
Vapaa-ajanmatkoja ulkomaille - <i>Leisure trips abroad</i>	680 000	736 000	1 416 000
Lyhyitä matkoja, 1-3 yötä - <i>Short trips, 1-3 nights</i>	355 000	345 000	700 000
Pitkiä matkoja, vähintään 4 yötä - <i>Long trips, 4 or more nights</i>	469 000	552 000	1 021 000
Työ- ja kokousmatkoja (pl. työ- ja kokousristeilyt) <i>Business and professional trips (excl. business and professional cruises)</i>	492 000	380 000	872 000
Kotimaassa - <i>Domestic trips</i>	411 000	341 000	752 000
Ulkomaille - <i>Abroad</i>	218 000	114 000	332 000
Risteilyt, yöpyminen vain laivalla (ml. työ- ja kokousristeilyt) <i>Cruises, overnight on board only (incl. business and professional cruises)</i>	691 000	729 000	1 421 000

Asuinalueittain tarkasteltuna pääkaupunkiseudulla ja muissa suurissa kaupungeissa matkailuaktiivisuus oli selvästi suurempaa kuin pienemmissä kaupungeissa ja kunnissa. Uudenmaan, Pirkanmaan, Pohjois-Savon ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntien 15–74 -vuotiaista väestöstä yli 90 prosenttia teki vähintään yhden yöpymisen sisältäneen matkan. Matkailuaktiivisuus oli pienintä Etelä-Pohjanmaalla, Keski-Pohjanmaalla, Pohjanmaalla ja Lapissa. Vuoteen 1999 verrattuna matkailuaktiivisuus kasvoi eniten Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa. Matkan tehneiden ihmisten osuus väestöstä väheni eniten Itä-Uudellamaalla, Kanta-Hämeessä, Etelä-Karjalassa, Varsinais-Suomessa sekä Pohjanmaalla.

Sellaisia henkilöitä, jotka tekivät yöpymisen sisältäneen vapaa-ajanmatkan ulkomaille, risteilyyn tai maksullisen majoituksen sisältäneen matkan kotimaassa, oli 2,7 miljoonaa, mikä vastaa 70 prosenttia 15–74 -vuotiaista. Perusasteen koulutuksen omaavista tällaisen matkan teki 58 prosenttia ja korkeasti koulutetuista 84 prosenttia.

Taulukko 4. Matkoja tehneet 15-74 -vuotiaat vuonna 2000

Table 4. Persons aged 15-74 having made a trip in 2000

	Yöpymisen sisältäneitä matkoja tai päivämatoja ulkomalle		Yöpymisen sisältäneitä matkoja	
	Henkilöitä Persons	% väestöstä % of population	Henkilöitä Persons	% väestöstä % of population
HENKILÖITÄ YHTEENSÄ - Number of persons	3 471 000	89	3 446 000	88
Sukupuoli - Sex				
Mies - Male	1 708 000	88	1 689 000	87
Nainen - Female	1 763 000	90	1 757 000	90
Ikä - Age				
15 - 24	627 000	95	621 000	94
25 - 34	641 000	97	639 000	97
35 - 44	681 000	89	674 000	88
45 - 54	728 000	88	725 000	88
55 - 64	457 000	84	449 000	83
65 - 74	340 000	78	337 000	77
Koulutus - Education				
Perusaste - Lower secondary education	1 251 000	82	1 239 000	82
Keskiaste - Upper secondary education	1 285 000	91	1 274 000	90
Korkea-aste - Tertiary education	935 000	97	933 000	97
Asuinalue - Area of residence				
Pääkaupunkiseutu Helsinki area (includes Helsinki, Espoo, Vantaa and Kauniainen)	692 000	97	692 000	97
Turku, Tampere, Oulu ja Lahti - Turku, Tampere, Oulu and Lahti	429 000	97	429 000	97
Muut kaupungit - Other urban municipalities	1 292 000	89	1 281 000	89
Muut kunnat - Other municipalities	1 057 000	82	1 043 000	80
Kotitaloustyyppi - Type of household				
Yksinasuvat - Singles	732 000	88	725 000	87
Lapsiperheet (alle 15-vuotiaita lapsia) - Families with children under 15	1 041 000	93	1 032 000	93
Muut kotitaloudet - Other households	1 697 000	87	1 688 000	87
Sosioekonominen asema - Socio-economic group				
Yrittäjät - Self-employed persons, employers	163 000	91	161 000	90
Ylemmät toimihenkilöt - Upper salaried employees	529 000	98	529 000	98
Alemmät toimihenkilöt - Lower salaried employees	703 000	96	698 000	95
Työntekijät - Manual workers	675 000	86	664 000	85
Maanviljelijät - Farmers	91 000	83	91 000	83
Opiskelijat ja koululaiset - Students and schoolchildren	429 000	96	426 000	95
Eläkeläiset - Retired persons, pensioners	604 000	77	602 000	76
Muut kotona olevat - Other economically not active	256 000	86	254 000	85
Muu tai tuntematon - Other or unknown				

Risteilyllä käyneiden määrässä tapahtui suurin muutos kun verrataan edelliseen vuoteen. Risteilyn tehneiden osuus oli 36 prosenttia 15–74 -vuotiaasta väestöstä vuonna 2000, kun se oli vuotta aiemmin 42 prosenttia. Joko työ- tai vapaa-ajanristeilyn tehneiden määrä väheni 1,4 miljoonaan edellisen vuoden 1,6 miljoonasta.

Kotimaan vapaa-ajanmatkan maksullisessa majoituksessa teki yli 1,4 miljoonaa suomalaista. Vapaa-ajan ulkomaanmatkan tehneitä oli niin ikään noin 1,4 miljoonaa. Mökki- tai vierailumatkan teki vuonna 2000 lähes 3 miljoonaa suomalaista eli 73 prosenttia 15–74 -vuotiaista.

Vapaa-ajanmatkoja (pl. vain kotimaan ilmaismajoitusmatkoja tehneet) <i>Leisure trips with overnight stay (excl. domestic trips in free accommodation)</i>		15-74 -vuotias väestö <i>Population aged 15-74</i>	
Henkilöitä <i>Persons</i>	% väestöstä <i>% of population</i>		
2 707 000	69	3 897 000	HENKILÖITÄ YHTEENSÄ - Number of persons
1 334 000	69	1 940 000	Sukupuoli - Sex
1 373 000	70	1 957 000	Mies - Male
			Nainen - Female
			Ikä - Age
485 000	73	660 000	15 - 24
517 000	78	662 000	25 - 34
576 000	75	767 000	35 - 44
593 000	72	828 000	45 - 54
330 000	61	543 000	55 - 64
206 000	47	436 000	65 - 74
			Koulutus - Education
874 000	58	1 518 000	Perusaste - Lower secondary education
1 022 000	72	1 415 000	Keskiaste - Upper secondary education
812 000	84	964 000	Korkea-aste - Tertiary education
			Asuinalue - Area of residence
606 000	85	715 000	Pääkaupunkiseutu <i>Helsinki area (includes Helsinki, Espoo, Vantaa and Kauniainen)</i>
349 000	79	441 000	Turku, Tampere, Oulu ja Lahti - Turku, Tampere, Oulu and Lahti
955 000	66	1 445 000	Muut kaupungit - Other urban municipalities
797 000	61	1 296 000	Muut kunnat - Other municipalities
			Kotitaloustyyppi - Type of household
518 000	62	835 000	Yksinasuvat - Singles
850 000	76	1 115 000	Lapsiperheet (alle 15-vuotiaita lapsia) - Families with children under 15
1 339 000	69	1 947 000	Muut kotitaloudet - Other households
			Sosioekonominen asema - Socio-economic group
143 000	80	179 000	Yrittäjät - Self-employed persons, employers
467 000	87	538 000	Ylemmät toimihenkilöt - Upper salaried employees
584 000	79	736 000	Alemmat toimihenkilöt - Lower salaried employees
511 000	65	782 000	Työntekijät - Manual workers
78 000	72	109 000	Maanviljelijät - Farmers
328 000	73	447 000	Opiskelijat ja koululaiset - Students and schoolchildren
403 000	51	787 000	Eläkeläiset - Retired persons, pensioners
172 000	58	299 000	Muut kotona olevat - Other economically not active
		20 000	Muu tai tuntematon - Other or unknown

Review of the year 2000

Trips

The data relating to trips were obtained by means of telephone interviews made each month. The sample is the same as in the Consumer Survey and its size is 2,200 persons every month. On the annual level responses were acquired from a total of 21,050 persons.

In the interviews target persons aged 15 to 74 were inquired about trips terminated during the two preceding months, while previously questions were asked about trips started during the reference period. Data on the numbers of trips for each month by type of trip were thus obtained from two different samples. In this way the data concerning each month are composed of the actual data and the so-called reference data. Partly due to this change in the methodology, the figures related to trips are not fully comparable with the previous years. Comparability is also affected by the change of the survey period from three to two months.

Domestic leisure trips

In 2000 Finnish residents made a total 19 million domestic leisure trips, including, in addition to trips with paid accommodation, trips to free-time residences and visits to friends and relatives. Long trips with at least four overnights numbered close on four million. Good 15 million were short trips with 1 to 3 overnights.

Four million trips included paid accommodation. The highest number of trips was destined to Helsinki, i.e. about 440,000. Trips to Tampere numbered 210,000, to Turku 200,000 and to Kuusamo 170,000.

Finnish residents made about three million trips to their own free-time residences and about 12 million visits to friends and relatives. The most popular destinations for travel to free-time residences were Kuusamo and Mäntyharju. Visits to friends and relatives were most often directed to Helsinki, Tampere and Turku.

Leisure trips abroad

In 2000 the number of such leisure trips abroad that included overnight stays in the country of destination was about 2.4 million. Long trips with at least four overnight stays totalled 1.5 million and short trips with 1 to 3 overnights 900,000. The trips included 7.8 overnight stays, on average.

Travelling was fairly evenly distributed over the whole year, although trips were slightly more numerous in April, July, August and October than in any other months. The most common travel destinations were Estonia, Spain, Sweden, Russia and Greece. About 1.5 million trips were made altogether to these countries, which is around 62 per cent of all outbound leisure trips with overnight stays.

Finnish residents undertook 2.4 million cruises. Cruises include overnights on board only; otherwise they are classified as trips abroad. Estonia was the most popular destination, with 1.2 million cruises, while 1.1 million cruises were made to Sweden. The highest number of cruises were taken in the spring months and in October, the lowest in the summer. The average number of overnight stays was 1.3. Good 400,000 same-day trips were made abroad.

Cruises without overnight stays on board are classified as same-day trips. Good 400,000 same-day trips were made abroad in 2000.

Business and professional trips

Finnish residents made a total of 900,000 business and professional trips abroad, Sweden and Germany being the most popular destinations. Trips to Sweden numbered 160,000 and to Germany 110,000. Around 2.7 million business and professional trips were made within Finland.

The number of business cruises to Sweden was 120,000 and to Estonia 110,000. The highest number of cruises were taken in March and December, about 30,000 in both. Almost 80 per cent of the business cruises, or 180,000, were meetings or conferences on board.

Persons having made a trip

The data on persons having made a trip were obtained by a separate survey made in connection with the Labour Force Survey. The data are thus from a different sample than those concerning trips. The original sample of the separate annual survey was 2,113. In all, 1,743 persons were interviewed.

During 2000, 3.4 million Finnish residents aged 15 to 74 made a trip involving overnight stay. Included are all domestic and outbound trips as well as trips to one's free-time residences, visits to friends and relatives and business trips. The proportion of persons having travelled remained unchanged compared to the year before.

Travelling activity varied according to background variables

Travelling activity varied somewhat according to different background variables. In distributions by age group, the largest change was an increase in trips by persons aged 65 to 74. In 2000 the proportion of those having travelled grew from 66 to 77 per cent. The number of 65 to 74-year-olds having made a trip was 340,000.

The survey indicates that education also had an impact on how actively people travelled. Of persons with tertiary education 97 per cent made at least one trip. In all, 82 per cent travelled among the population with lower secondary education. The proportion of those having travelled also varied by socio-economic group. Pensioners and agricultural entrepreneurs travelled less than salaried employees or students. There were also differences between language groups. Eighty-nine per cent of those whose mother tongue was Finnish made trips, whereas this was the case for 75 per cent of the Swedish-speaking Finnish residents. Ninety-one per cent of the representative of other language groups travelled, while the corresponding figure was 81 per cent in 1999.

Examined by area of residence, travelling was clearly more active in the Helsinki area and other large cities than in smaller towns and municipalities. Over 90 per cent of the population aged 15 to 74 living in the regions of Uusimaa, Pirkanmaa, Pohjois-Savo and North Ostrobothnia made at least one trip with overnight stay. Travelling was the least active in South Ostrobothnia, Central Ostrobothnia, Ostrobothnia and Lapland. Compared to 1999, travelling increased most in the regions of Pohjois-Savo and North Karelia. The proportion of those having travelled fell most in the regions of Itä-Uusimaa, Kanta-Häme, South Karelia, Varsinais-Suomi and Ostrobothnia.

The number of persons having made a leisure trip with overnight stay abroad, a cruise or a domestic trip with paid accommodation was 2.7 million, or 70 per cent of the population. Such a trip was taken by 58 per cent of those with lower secondary education and by 84 per cent of those with tertiary education.

Compared to the year before, the largest change concerned the number of those having been on a cruise. In 2000, 36 per cent of the population aged 15 to 74 had taken a cruise, while this figure was 42 per cent one year previously. The number of those having been either on a leisure or business cruise fell to 1.4 million from the previous year's 1.6 million.

Over 1.4 million Finnish residents made a domestic leisure trip with paid accommodation. The number of those having made a leisure trip abroad was similarly about 1.4 million. Almost three million Finnish residents, i.e. 73 per cent of persons aged 15 to 74, travelled to free-time residences or visited friends and relatives.

Vapaa-ajanmatkat kotimaassa vuonna 2000

Kotimaan vapaa-ajanmatkat

Suomalaisten matkat -tutkimuksen mukaan vuonna 2000 tehtiin yhteensä 19 miljoonaa kotimaan vapaa-ajanmatkaa. Pitkiä vähintään neljä yöpymistä sisältäneitä matkoja tehtiin 3,8 miljoonaa, ja lyhyitä 1-3 yöpymisen matkoja tehtiin 15 miljoonaa.

Kotimaanmatkoja tehtiin eniten heinäkuussa, mutta myös kesä- ja elokuu ovat vilkasta matkailusesonkia. Etenkin lyhyitä matkoja tehdään kesäkuukausien aikana runsaasti. Pitkiä matkoja tehdään kesän lisäksi paljon myös joulukuussa. Keskimäärin matkat sisälsivät 2,9 yöpymistä.

Matkat maksullisessa majoituksessa (Taulukot 5-10)

Maksullisen majoituksen sisältäneitä matkoja tehtiin vuonna 2000 neljä miljoonaa. Matkoista 19 prosenttia eli yhteensä noin 750 000 tehtiin heinäkuussa. Vähiten matkoja tehtiin talvella. Tammi-, marras- ja joulukuussa tehtiin kussakin noin 200 000 matkaa.

Taulukko 5. Kotimaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden ja keston mukaan vuonna 2000
Table 5. Domestic leisure trips by month of ending and number of overnights in 2000

	Matkat maksullisessa majoituksessa <i>Trips with paid accommodation</i>			Matkat omalle mökille <i>Trips to own free-time residence</i>		
	Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä <i>Long trips</i>	Lyhyet matkat 1-3 yöpymistä <i>Short trips</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä <i>Long trips</i>	Lyhyet matkat 1-3 yöpymistä <i>Short trips</i>	Yhteensä <i>Total</i>
	4 or more overnights	1-3 overnights		4 or more overnights	1-3 overnights	
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	993 000	2 995 000	3 988 000	683 000	2 271 000	2 954 000
Matkan päättymiskuukausi - Trips by month of ending						
Tammikuu - January	40 000	153 000	193 000	26 000	115 000	141 000
Helmikuu - February	76 000	232 000	308 000	29 000	119 000	148 000
Maaliskuu - March	111 000	215 000	326 000	36 000	151 000	187 000
Huhtikuu - April	123 000	215 000	338 000	51 000	189 000	240 000
Toukokuu - May	46 000	218 000	264 000	25 000	241 000	266 000
Kesäkuu - June	95 000	345 000	440 000	76 000	230 000	306 000
Heinäkuu - July	217 000	532 000	749 000	162 000	315 000	477 000
Elokuu - August	111 000	317 000	428 000	121 000	299 000	420 000
Syyskuu - September	56 000	188 000	244 000	60 000	204 000	264 000
Lokakuu - October	40 000	244 000	284 000	37 000	196 000	233 000
Marraskuu - November	32 000	179 000	211 000	27 000	129 000	156 000
Joulukuu - December	45 000	157 000	202 000	33 000	80 000	113 000
Matkan kesto - Number of overnight stays						
1 yö - 1 night		1 275 000	1 275 000		438 000	438 000
2 yötä - 2 nights		1 240 000	1 240 000		1 473 000	1 473 000
3 yötä - 3 nights		481 000	481 000		361 000	361 000
4 yötä - 4 nights	269 000		269 000	169 000		169 000
5 yötä - 5 nights	196 000		196 000	119 000		119 000
6 yötä - 6 nights	198 000		198 000	76 000		76 000
7 yötä - 7 nights	215 000		215 000	125 000		125 000
8-14 yötä - 8-14 nights	74 000		74 000	74 000		74 000
Vähintään 15 yötä - 15 nights or more	41 000		41 000	121 000		121 000
Yöpymisiä keskimäärin matkalla - Overnights on average	6,3	1,7	2,9	9,7	2,0	2,9

Suosituimmat kohdemaakunnat vuonna 2000 olivat Uusimaa ja Lappi. Uudellemaalle tehtiin 580 000 matkaa ja Lappiin 530 000 matkaa. Vuonna 1999 suosituin kohdemaakunta oli Lappi. Varsinais-Suomeen, Pirkanmaalle ja Pohjois-Pohjanmaalle tehtiin myös runsaasti matkoja. Pohjois-Pohjanmaalle tehtiin noin 400 000 matkaa. Pohjois-Pohjanmaan matkoista 170 000 eli yli 40 prosenttia suuntautui Kuusamoon.

Maksullisen majoituksen sisältäneiden matkojen suosituin kohdekunta oli Helsinki, jonne tehtiin 440 000 matkaa. Tämä on noin 11 prosenttia kaikista matkoista. Tampereelle ja Turkuun tehtiin molempiin noin 200 000 matkaa. Seuraavaksi suosituimmat kohdekunnat olivat Kuusamo ja Kittilä. Kittilään matkoja tehtiin 140 000.

Suurin osa Uudellemaalle tehdyistä matkoista oli maakunnan sisäisiä matkoja. Uudenmaan sisällä tehtyjä maksullisen majoituksen sisältäviä matkoja tehtiin vajaat 90 000, mikä on 15 prosenttia kaikista Uudellemaalle suuntautuneista matkoista. Lappiin suuntautuneista matkoista 112 000 eli 22 prosenttia tehtiin Uudeltamaalta. Lapin sisällä tehtyjä matkoja oli 82 000, mikä on 16 prosenttia kaikista Lappiin suuntautuneista matkoista.

Maksullisen majoituksen sisältäviä matkoja tehtiin lukumääräisesti eniten Uudeltamaalta, mutta asukasta kohden suhteutettuna matkoja tehtiin eniten Etelä-Pohjanmaalta, Pohjanmaalta, Keski-Pohjanmaalta, Pohjois-Pohjanmaalta sekä Kainuusta. Vähiten matkoja asukasta kohden tehtiin Itä-Uudeltamaalta ja Varsinais-Suomesta. (Kuvio 4)

Vierailumatkat sukulaisten ja tuttavien luo <i>Visits to friends and relatives</i>			Kaikki kotimaan vapaa-ajanmatkat <i>All domestic leisure trips</i>			
Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä <i>Long trips 4 or more overnights</i>	Lyhyet matkat 1-3 yöpymistä <i>Short trips 1-3 overnights</i>	Yhteensä <i>Total</i>	Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä <i>Long trips 4 or more overnights</i>	Lyhyet matkat 1-3 yöpymistä <i>Short trips 1-3 overnights</i>	Yhteensä <i>Total</i>	
2 078 000	9 938 000	12 016 000	3 754 000	15 204 000	18 958 000	MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total
						Matkan päättymiskuuksi - Trips by month of ending
125 000	705 000	830 000	191 000	973 000	1 164 000	Tammikuu - January
98 000	668 000	766 000	203 000	1 019 000	1 222 000	Helmikuu - February
122 000	708 000	830 000	269 000	1 074 000	1 343 000	Maaliskuu - March
147 000	786 000	933 000	321 000	1 190 000	1 511 000	Huhtikuu - April
105 000	772 000	877 000	176 000	1 231 000	1 407 000	Toukokuu - May
224 000	877 000	1 101 000	395 000	1 452 000	1 847 000	Kesäkuu - June
456 000	1 292 000	1 748 000	835 000	2 139 000	2 974 000	Heinäkuu - July
258 000	1 125 000	1 383 000	490 000	1 741 000	2 231 000	Elokuu - August
107 000	654 000	761 000	223 000	1 046 000	1 269 000	Syyskuu - September
112 000	815 000	927 000	189 000	1 255 000	1 444 000	Lokakuu - October
85 000	810 000	895 000	144 000	1 118 000	1 262 000	Marraskuu - November
239 000	726 000	965 000	317 000	963 000	1 280 000	Joulukuu - December
						Matkan kesto - Number of overnight stays
	3 452 000	3 452 000		5 165 000	5 165 000	1 yö - 1 night
	4 798 000	4 798 000		7 511 000	7 511 000	2 yötä - 2 nights
	1 687 000	1 687 000		2 529 000	2 529 000	3 yötä - 3 nights
734 000		734 000	1 172 000		1 172 000	4 yötä - 4 nights
425 000		425 000	740 000		740 000	5 yötä - 5 nights
235 000		235 000	509 000		509 000	6 yötä - 6 nights
323 000		323 000	663 000		663 000	7 yötä - 7 nights
198 000		198 000	346 000		346 000	8-14 yötä - 8-14 nights
163 000		163 000	325 000		325 000	Vähintään 15 yötä - 15 nights or more
6,7	1,8	3,2	7,2	1,8	2,9	Yöpymisiä keskimäärin matkalla - Overnights on average

Maksullisen majoituksen sisältäneistä matkoista lähes 70 prosenttia tehtiin kaupunkeihin. Osuus on noussut, sillä vuonna 1999 matkoista oli kaupunkimatkoja 60 prosenttia. Vaikka kohdekunnan kuntamuoto on kaupunki, eivät kaikki matkat kuitenkaan välttämättä ole kaupunkimatkoja sanan varsinaisessa merkityksessä. Esimerkiksi Kuusamon-matkoista varmasti vain osa suuntautuu itse kaupunkiin. Kuusamo on ollut kaupunki vuoden 2000 alusta lähtien.

Maksullisen majoituksen sisältäneistä neljästä miljoonasta kotimaan vapaa-ajanmatkasta 2,8 miljoonaa eli 70 prosenttia varattiin suoraan majoitusliikkeestä tai liikenteenharjoittajalta. Matkatoimiston kautta varattiin noin 330 000 matkaa, mikä on noin kahdeksan prosenttia kaikista matkoista. Yli 600 000 matkaa tehtiin ilman ennakkovarausta. Pakettimatkoja kotimaanmatkoista oli 230 000.

Suosituin harrastus kotimaan matkoilla oli murtomaahiihto. Sitä harrastettiin 420 000 matkalla, mikä on yli kymmenen prosenttia kaikista maksullisen majoituksen sisältäneistä kotimaan vapaa-ajanmatkoista. Laskettelua harrastettiin 390 000 matkalla.

Pitkiin, vähintään neljä yöpymistä sisältäneisiin matkoihin käytettiin rahaa keskimäärin 2 300 markkaa henkilöä kohden, kun mukaan lasketaan majoitus- ja matkustusmenot sekä kaikki muut menot matkan aikana. Tämä tekee 390 markkaa päivässä. Lyhyisiin 1-3 yöpymisen matkoihin rahaa kului keskimäärin 1 100 markkaa henkilöä kohden, mikä tekee

Taulukko 6. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnan mukaan vuonna 2000

Table 6. Domestic leisure trips by region of destination in 2000

	Matkat maksullisessa majoituksessa <i>Trips with paid accommodation</i>			Matkat omalle mökille <i>Trips to own free-time residence</i>		
	Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä <i>Long trips</i> 4 or more overnights	Lyhyet matkat 1-3 yöpymistä <i>Short trips</i> 1-3 overnights	Yhteensä <i>Total</i>	Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä <i>Long trips</i> 4 or more overnights	Lyhyet matkat 1-3 yöpymistä <i>Short trips</i> 1-3 overnights	Yhteensä <i>Total</i>
	MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	993 000	2 995 000	3 988 000	683 000	2 271 000
Kohdemaakunta - Region of destination						
Uusimaa	60 000	517 000	577 000	12 000	161 000	173 000
Itä-Uusimaa	..	15 000	15 000	15 000	61 000	76 000
Kanta-Häme	10 000	83 000	93 000	..	85 000	94 000
Päijät-Häme	16 000	58 000	74 000	21 000	104 000	125 000
Kymenlaakso	11 000	73 000	84 000	12 000	89 000	101 000
Etelä-Karjala - <i>South Karelia</i>	29 000	48 000	77 000	22 000	93 000	115 000
Varsinais-Suomi	66 000	273 000	339 000	41 000	249 000	290 000
Satakunta	..	76 000	84 000	31 000	128 000	159 000
Pirkanmaa	37 000	321 000	358 000	65 000	225 000	290 000
Keski-Suomi - <i>Central Finland</i>	48 000	266 000	314 000	55 000	176 000	231 000
Etelä-Pohjanmaa - <i>South Ostrobothnia</i>	21 000	104 000	125 000	27 000	54 000	81 000
Pohjanmaa - <i>Ostrobothnia</i>	13 000	73 000	86 000	22 000	42 000	64 000
Keski-Pohjanmaa - <i>Central Ostrobothnia</i>	19 000	31 000	50 000	..	..	10 000
Etelä-Savo	32 000	126 000	158 000	91 000	267 000	358 000
Pohjois-Savo	50 000	183 000	233 000	39 000	88 000	127 000
Pohjois-Karjala - <i>North Karelia</i>	37 000	132 000	169 000	63 000	119 000	182 000
Pohjois-Pohjanmaa - <i>North Ostrobothnia</i>	130 000	265 000	395 000	41 000	163 000	204 000
Kainuu	63 000	74 000	137 000	22 000	49 000	71 000
Lappi - <i>Lapland</i>	318 000	211 000	529 000	88 000	110 000	198 000
Ahvenanmaa - <i>Åland</i>	26 000	66 000	92 000	..	..	..
Kohdekunnan kuntamuoto - Municipality type						
Kaupunki - <i>Urban municipality</i>	452 000	2 254 000	2 706 000	188 000	706 000	894 000
Muu kunta - <i>Other municipality</i>	542 000	741 000	1 283 000	495 000	1 565 000	2 060 000

660 markkaa päivää kohden laskettuna. Pitkillä matkoilla majoitusmenojen osuus oli 36 prosenttia kokonaismenoista ja lyhyillä matkoilla 32 prosenttia. Matkustusmenoihin kului viidennes matkan kokonaismenoista sekä lyhyillä että pitkillä matkoilla.

Pakettimatkoihin kului enemmän rahaa kuin muihin matkoihin. Pitkillä pakettimatkoilla menot olivat keskimäärin 2 700 markkaa henkilöä kohden ja lyhyillä pakettimatkoilla 1 400 markkaa henkilöä kohden.

Yöpymiset majoitusmuodoittain (Taulukko 8)

Maksullisen majoituksen sisältäneillä matkoilla yövyttiin yhteensä 11,5 miljoona kertaa. Pitkillä, yli neljä yöpymistä sisältäneillä matkoilla yövyttiin 6,3 miljoona kertaa. Lyhyet, 1-3 yöpymistä sisältäneet matkat sisälsivät 5,2 miljoonaa yöpymistä.

Hotelli oli sekä pitkillä että lyhyillä yöpymisen sisältäneillä kotimaanmatkoilla suosituin majoitusmuoto. Hotelliyöpymisiä oli vuonna 2000 yhteensä 5,1 miljoonaa. Pitkillä matkoilla yövyttiin paljon myös vuokratuissa mökeissä, joissa yöpymisiä yhteensä oli noin 2,6 miljoonaa.

Pitkillä matkoilla hotelleissa yövyttiin kaksi miljoonaa kertaa ja vuokratuissa mökeissä 1,8 miljoonaa kertaa. Lyhyillä matkoilla hotelliyöpymisiä oli 3,2 miljoonaa.

Vierailumatkat sukulaisten ja tuttavien luo Visits to friends and relatives			Kaikki kotimaan vapaa-ajanmatkat All domestic leisure trips			MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total
Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä Long trips 4 or more overnights	Lyhyet matkat 1-3 yöpymistä Short trips 1-3 overnights	Yhteensä Total	Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä Long trips 4 or more overnights	Lyhyet matkat 1-3 yöpymistä Short trips 1-3 overnights	Yhteensä Total	
2 078 000	9 938 000	12 016 000	3 754 000	15 204 000	18 958 000	
						Kohdemaakunta - Region of destination
285 000	1 736 000	2 021 000	357 000	2 414 000	2 771 000	Uusimaa
19 000	176 000	195 000	34 000	252 000	286 000	Itä-Uusimaa
43 000	343 000	386 000	62 000	511 000	573 000	Kanta-Häme
43 000	444 000	487 000	80 000	606 000	686 000	Päijät-Häme
43 000	379 000	422 000	66 000	541 000	607 000	Kymenlaakso
46 000	248 000	294 000	97 000	389 000	486 000	Etelä-Karjala - South Karelia
141 000	839 000	980 000	248 000	1 361 000	1 609 000	Varsinais-Suomi
67 000	405 000	472 000	106 000	609 000	715 000	Satakunta
149 000	990 000	1 139 000	251 000	1 536 000	1 787 000	Pirkanmaa
122 000	619 000	741 000	225 000	1 061 000	1 286 000	Keski-Suomi - Central Finland
81 000	421 000	502 000	129 000	579 000	708 000	Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia
46 000	258 000	304 000	81 000	373 000	454 000	Pohjanmaa - Ostrobothnia
21 000	163 000	184 000	43 000	201 000	244 000	Keski-Pohjanmaa - Central Ostrobothnia
108 000	520 000	628 000	231 000	913 000	1 144 000	Etelä-Savo
149 000	602 000	751 000	238 000	873 000	1 111 000	Pohjois-Savo
147 000	433 000	580 000	247 000	684 000	931 000	Pohjois-Karjala - North Karelia
202 000	668 000	870 000	373 000	1 096 000	1 469 000	Pohjois-Pohjanmaa - North Ostrobothnia
102 000	208 000	310 000	187 000	331 000	518 000	Kainuu
243 000	465 000	708 000	649 000	786 000	1 435 000	Lappi - Lapland
20 000	20 000	40 000	51 000	86 000	137 000	Ahvenanmaa - Åland
						Kohdekunnan kuntamuoto - Municipality type
1 244 000	6 615 000	7 859 000	1 884 000	9 575 000	11 459 000	Kaupunki - Urban municipality
834 000	3 322 000	4 156 000	1 871 000	5 628 000	7 499 000	Muu kunta - Other municipality

Suomalaisten matkailu -tutkimus ja tilastokeskuksen majoitustilasto menevät osittain päällekkäin täydentäen toinen toisiaan. Majoitustilastossa ovat mukana kaiken ikäiset suomalaiset, kun Suomalaisten matkailu -tutkimuksessa ovat mukana vain 15–74 -vuotiaat.

Majoitustilasto ei kuitenkaan sisällä kaikkia yöpymisiä. Sen ulkopuolelle jäävät mm. osa vuokratuista lomamökeistä. Lisäksi tilastossa ei ole mukana tietoja pienissä alle 10 huonetta, mökkiä tai asuntovaunupaikkaa sisältävissä majoitusliikkeissä tapahtuvista yöpymisistä. Tältä osin Suomalaisten matkailu -tutkimus täydentää majoitustilastoa.

Matkat omalle mökille

(Taulukot 5, 6, 7, 11)

15–74 -vuotiaat suomalaiset tekivät vuonna 2000 noin kolme miljoonaa matkaa omille mökeilleen. Lähes 80 prosenttia mökkimatkoista oli lyhyitä 1-3 yöpymistä sisältäneitä matkoja. Mökkimatkoilla yövyttiin yhteensä yli 11 miljoonaa kertaa. Keskimäärin mökkimatkat sisälsivät 2,9 yöpymistä. Mökkimatkoista noin 40 prosenttia tehtiin kesäelokuussa. Heinäkuussa matkoja tehtiin noin 480 000.

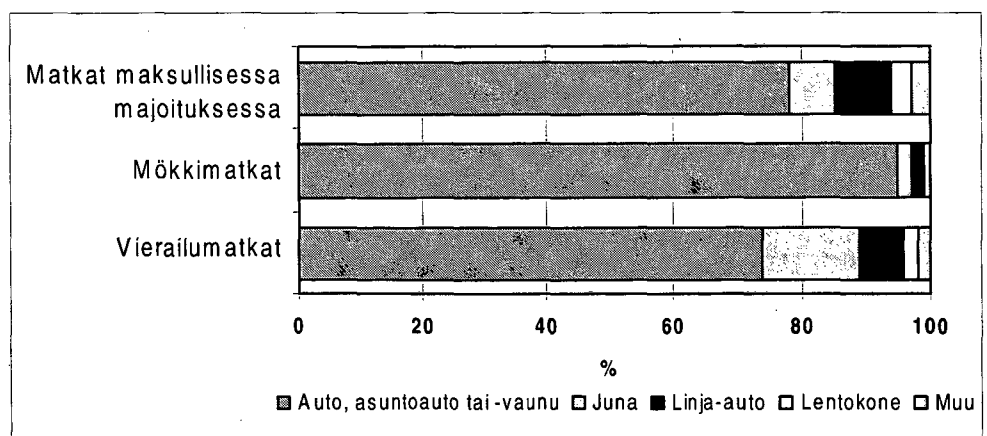
Rahaa matkan aikana käytettiin henkilöä kohti keskimäärin 120 markkaa päivässä. Koko matkan aikana rahaa kului 340 markkaa. Mukana ovat sekä matkustusmenot, ruokaostokset että muut menot.

Mökkimatkoilla harrastettiin eniten murtomaahiihtoa, kalastusta ja pilkintää. Murtomaahiihtoa harrastettiin 270 000 matkalla, mikä on yhdeksän prosenttia kaikista mökkimatkoista. Kalastusta harrastettiin 180 000 matkalla ja pilkintää 170 000 matkalla.

Mökkimatkojen suosituimmat kohdemaakunnat olivat Etelä-Savo, Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi. Etelä-Savoon tehtiin mökkimatkoja kaikkein eniten, noin 360 000. Suosituimmat kohdekunnat olivat Kuusamo ja Mäntyharju. Kuusamoon tehtiin 55 000 mökkimatkaa ja Mäntyharjulle vajaat 50 000 matkaa.

Mökkimatkoista runsas kolmannes eli 1,1 miljoonaa matkaa tehtiin Uudeltamaalta. Väestömäärään suhteutettuna Uudenmaan ohella mökkimatkoja tehtiin paljon myös Päijät-Hämeestä. Vähiten mökkimatkoja asukasta kohden tehtiin Itä-Uudeltamaalta ja Keski-Pohjanmaalta.

Kuvio 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kulkuvälineen mukaan vuonna 2000

Vierailumatkat sukulaisten tai tuttavien luo
(Taulukot 5, 6, 7, 12)

Vuonna 2000 vierailumatkoja sukulaisten tai tuttavien luo tehtiin yli 12 miljoonaa. Mukana ovat myös muut ilmaismajoitusmatkat (pl. matkat omalle mökille). Mökkimatkojen tapaan eniten vierailumatkoja tehtiin kesällä. Lyhyitä 1-3 yöpymistä sisältäneitä matkoja tehtiin lähes 10 miljoonaa, mikä on yli 80 prosenttia kaikista vierailumatkoista.

Selvästi suosituin kohdemaakunta oli Uusimaa. Sinne tehtiin yli kaksi miljoonaa vierailumatkaa, joista 400 000 oli Uudenmaan sisäisiä matkoja. Seuraavaksi suosituimmat kohdemaakunnat olivat Pirkanmaa ja Varsinais-Suomi. Suurin osa vierailumatkoista suuntautui kuntamuodoltaan kaupungeiksi luokiteltuihin kuntiin. Niihin tehtiin lähes kahdeksan miljoonaa eli noin 65 prosenttia kaikista vierailumatkoista. Suosituimmat kohteet olivatkin Helsinki, Tampere ja Turku. Näistä Helsinkiin tehtiin 1,2 miljoonaa vierailumatkaa. Kaikki kymmenen suosituinta vierailumatkakuntaa olivat kaupungeja.

Taulukko 7. Kotimaan vapaa-ajanmatkojen suosituimmat kohdekunnat matkatyypeittäin vuonna 2000

Table 7. The most popular municipalities of destination for domestic leisure trips by type of trip in 2000

Matkat maksullisessa majoituksessa <i>Trips with paid accommodation</i>		Mökkimatkat <i>Trips to own free-time residence</i>		Vierailumatkat sukulaisten tai tuttavien luo <i>Visits to friends and relatives</i>	
Kunta <i>Municipality</i>	Matkoja <i>Trips</i>	Kunta <i>Municipality</i>	Matkoja <i>Trips</i>	Kunta <i>Municipality</i>	Matkoja <i>Trips</i>
Matkoja yhteensä - Trips total	3 988 000	Matkoja yhteensä - Trips total	2 954 000	Matkoja yhteensä - Trips total	12 016 000
Helsinki	437 000	Kuusamo	55 000	Helsinki	1 202 000
Tampere	209 000	Mäntyharju	49 000	Tampere	610 000
Turku	202 000	Pori	45 000	Turku	429 000
Kuusamo	171 000	Pudasjärvi	42 000	Jyväskylä	297 000
Kittilä	136 000	Luopioinen	42 000	Oulu	279 000
Jyväskylä	125 000	Puumala	40 000	Kuopio	261 000
Kuopio	115 000	Kittilä	39 000	Joensuu	188 000
Oulu	94 000	Ristiina	36 000	Lahti	185 000
Maarianhamina	77 000	Tampere	34 000	Pori	169 000
Inari	70 000	Mikkeli	33 000	Espoo	151 000

Taulukko 8. Yöpymiset majoitusmuodotain kotimaan vapaa-ajanmatkoilla maksullisessa majoituksessa vuonna 2000

Table 8. Overnights by mode of accommodation in domestic leisure trips with paid accommodation in 2000

	Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä <i>Long trips</i> 4 or more overnights	Lyhyet matkat 1-3 yöpymistä <i>Short trips</i> 1-3 overnights	Yhteensä <i>Total</i>
YÖPYMISIÄ YHTEENSÄ - Total overnights	6 292 000	5 188 000	11 480 000
Hotelli - <i>Hotel</i>	1 973 000	3 163 000	5 136 000
Lomakylä - <i>Holiday village</i>	971 000	335 000	1 306 000
Leirintäalue - <i>Camping site</i>	742 000	548 000	1 290 000
Vuokrattu mökki - <i>Rented private holiday cottage</i>	1 837 000	715 000	2 552 000
Muu maksullinen majoitus - <i>Other paid accommodation</i>	756 000	426 000	1 182 000
Maksuton majoitus - <i>Free accommodation</i>	13 000		13 000

Lähes kolme miljoonaa vierailumatkaa tehtiin Uudeltamaalta. Pirkanmaalta matkoja tehtiin runsas miljoona. Asukasta kohden suhteutettuna matkoja tehtiin eniten Etelä-Savosta, Pohjois-Savosta, Kainuusta ja Keski-Pohjanmaalta. Vähiten vierailumatkoja tehtiin niin lukumääräisesti kuin asukasta kohden suhteutettuna Itä-Uudeltamaalta. (Kuvio 5)

Vierailumatkoista sukulaisten tai tuttavien luo 8,7 miljoonaa tehtiin autolla. Määrä on 72 prosenttia kaikista vierailumatkoista. Junalla tehtiin 1,8 miljoonaa matkaa, mikä on 15 prosenttia vierailumatkojen kokonaismäärästä.

Vierailumatkojen aikana käytettiin rahaa keskimäärin 200 markkaa päivässä, mikä on selvästi enemmän kuin mökkimatkoilla. Matkustusmenot ja muut menot olivat vierailumatkoilla suuremmat kuin mökkimatkoilla. Keskimäärin vierailumatkat sisälsivät 3,2 yöpymistä. Ruokaostoksiin käytettiin mökkimatkoilla rahaa vierailumatkoja enemmän.

Vierailumatkoilla suosituin harrastus oli murtomaahiihto. Sitä harrastettiin 560 000 matkalla, eli noin viidellä prosentilla kaikista vierailumatkoista. Kalastusta harrastettiin 270 000 matkalla ja pilkintää 200 000 matkalla.

Taulukko 9. Menot kotimaan vapaa-ajanmatkoilla maksullisessa majoituksessa vuonna 2000

Table 9. Expenditure on domestic leisure trips with paid accommodation in 2000

Pitkät matkat pl. pakettimatkat, vähintään 4 yöpymistä <i>Long trips (excl. package tours), 4 or more overnights</i>	markkaa ²⁾ - FIM ²⁾					
	Kaikki <i>All</i>		Hotellimajoituksessa <i>With hotel accommodation</i>		Laplin <i>To Lapland</i>	
	Per henkilö <i>Per person</i>	Päivässä <i>Per day</i>	Per henkilö <i>Per person</i>	Päivässä <i>Per day</i>	Per henkilö <i>Per person</i>	Päivässä <i>Per day</i>
Majoitus ³⁾ - Accommodation ³⁾	850	140	1 200	210	920	140
Matkat - Transport	460	76	500	90	610	92
Ravintolat - Restaurants	410	67	540	96	470	71
Ruokaostokset - Foodstuff shopping	260	43	160	28	320	48
Muut ostokset - Other shopping	160	27	220	38	130	20
Pääsyliput ja osallistumismaksut - Admission and participation fees	76	13	70	12	51	8
Välinevuokrat - Sport equipment rents	13	2	11	2	14	2
Hiihtohissit - Ski lifts	70	12	67	12	120	18
Muut menot - Other expenses	41	8	41	7	33	5
Menot yhteensä - Total expenditure	2 300	390	2 800	490	2 700	400
Lyhyet matkat pl. pakettimatkat, 1-3 yöpymistä <i>Short trips (excl. package tours), 1-3 overnights</i>	Kaikki <i>All</i>		Hotellimajoituksessa <i>With hotel accommodation</i>		Pääkaupunkiseudulle <i>To Helsinki area</i>	
	Per henkilö <i>Per person</i>	Päivässä <i>Per day</i>	Per henkilö <i>Per person</i>	Päivässä <i>Per day</i>	Per henkilö <i>Per person</i>	Päivässä <i>Per day</i>
Majoitus ³⁾ - Accommodation ³⁾	350	210	380	250	370	250
Matkat - Transport	220	130	230	150	280	190
Ravintolat - Restaurants	250	150	280	180	300	210
Ruokaostokset - Foodstuff shopping	69	41	51	33	47	32
Muut ostokset - Other shopping	150	91	180	120	360	250
Pääsyliput ja osallistumismaksut - Admission and participation fees	44	26	47	31	62	43
Välinevuokrat - Sport equipment rents	2	1	1	1	0	0
Hiihtohissit - Ski lifts	8	5	5	3	0	0
Muut menot - Other expenses	12	7	14	9	17	12
Menot yhteensä - Total expenditure	1 100	660	1 200	780	1 400	990

²⁾ 1 euro = 5,94573 mk - 1 EUR = FIM 5.94573

³⁾ Matkalla on voitu yöpyä maksullisen majoituksen lisäksi maksuttomassa majoituksessa
Trips with paid accommodation may also include some overnights in free accommodation

Liikenneministeriön ja Tielaitoksen toimeksiannosta tehty Henkilöliikennetutkimus 1998–1999 kuvaa kuusi vuotta täyttäneiden suomalaisten liikkumista. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää suomalaisten liikkumista kokonaisuutena. Tutkimuksen mukaan suomalaiset tekivät vuoden aikana keskimäärin 18,3 yhdensuuntaista mökkimatkaa eli noin 9,2 edestakaista mökkimatkaa henkilöä kohden.

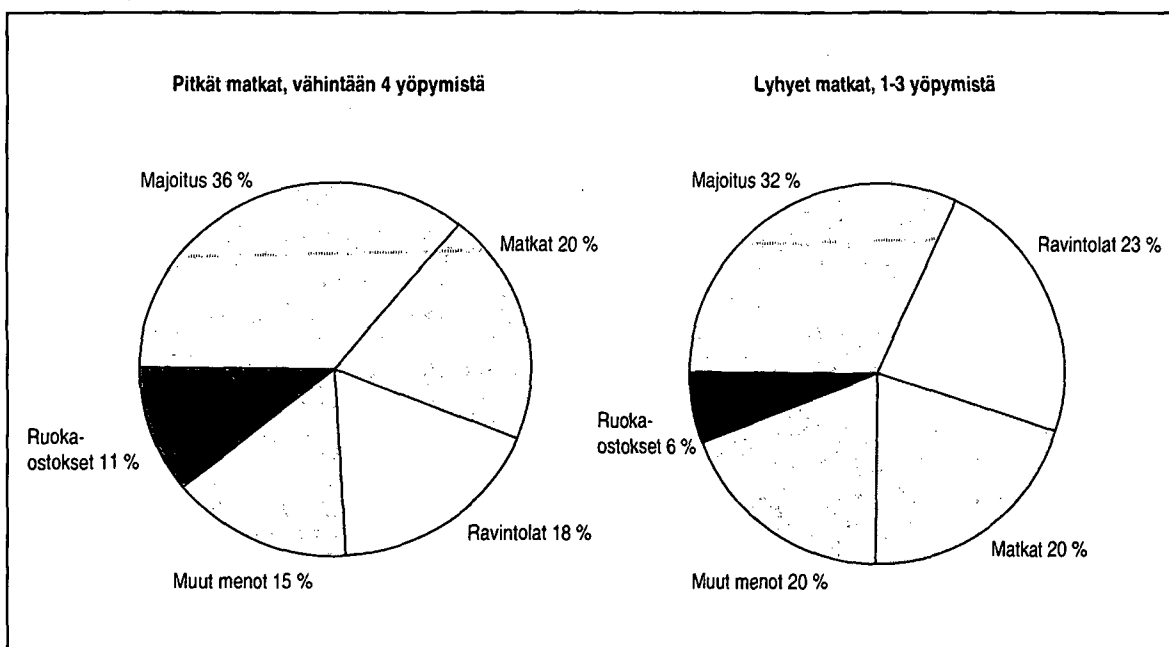
Henkilöliikennetutkimuksessa kohdehenkilöiltä kysyttiin matkoja ”käytössä olevaan mökkiin”, mikä on laajempi käsite kuin Suomalaisten matkailu -tutkimuksen ”matkat omalle mökille”. Henkilöliikennetutkimuksen mukaan noin puolella suomalaisista on käytössään mökki. Jos puolet 15–74 -vuotiaasta väestöstä (3,9 miljoonaa) teki 9,2 mökkimatkaa, tehtiin mökkimatkoja lähes 18 miljoonaa vuoden aikana. Tämä sisältää myös päivämatkat sekä matkat, jotka kuuluvat ”tavanomaisen elinpiiriin”. Tällaiset matkat jäivät kuitenkin Suomalaisten matkailu -tutkimuksen ulkopuolelle.

Tilastokeskuksen Kesämökkit 1999 -tilaston mukaan kesämökkejä on 440 000. Eniten mökkejä on Kuusamossa, Tammisaarella ja Mäntyharjulla. Maakunnista eniten mökkejä on Varsinais-Suomessa, Pirkanmaalla ja Etelä-Savossa, joissa kaikissa on yli 40 000 mökkiä. Kesämökeistä kolmannes eli 145 000 mökkiä sijaitsee asuinkunnan alueella.

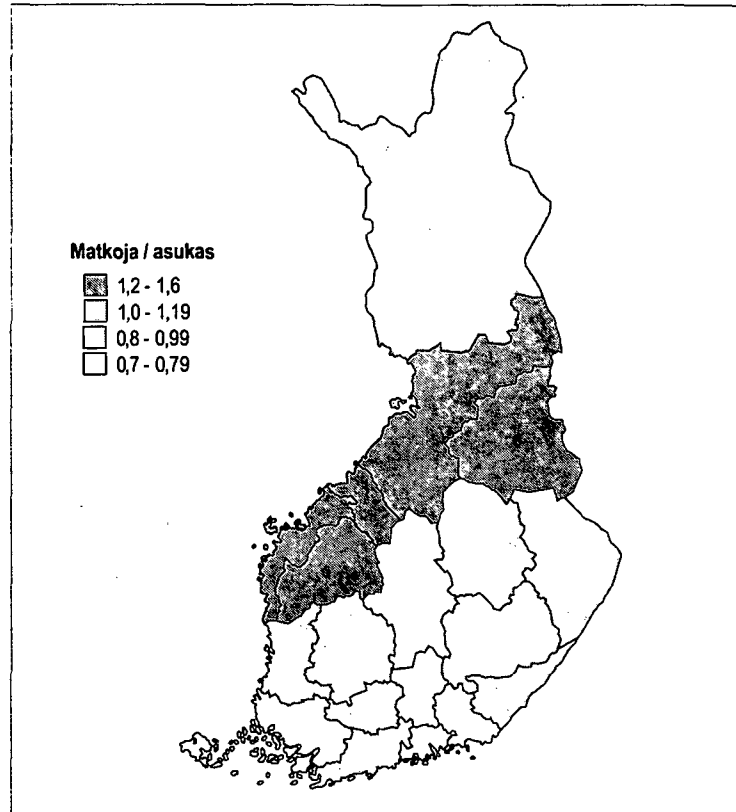
Kesämökkit 1998 -tilaston mukaan 83 prosenttia mökeistä eli noin 365 000 mökkiä on yksityisessä omistuksessa. Loput ovat perikuntien, ulkomaalaisten ja yritysten omistuksessa. Saman tilaston mukaan lähes 800 000 suomalaista kuuluu sellaiseen kotitalouteen, joka omistaa kesämökin.

Suomalaisten matkailu -tutkimuksen mukaan mökkimatkoja tehtiin noin 3 miljoonaa vuonna 2000, mikä tekee jokaista kesämökkiä kohden 6,8 matkaa. Mökinomistajaa kohden se on keskimäärin 5 mökkimatkaa, jos oletetaan että 15–74 -vuotiaista 600 000 (ikäryhmän osuus koko väestöstä on 75 prosenttia) kuuluu sellaiseen kotitalouteen, joka omistaa kesämökin.

**Kuvio 3. Menot maksullisen majoituksen sisältäneillä matkoilla
(pois lukien pakettimatkat)**

Kuvio 4. Kotimaanmatkat maksullisessa majoituksessa asukasta kohden asuinmaakunnittain Manner-Suomessa vuonna 2000

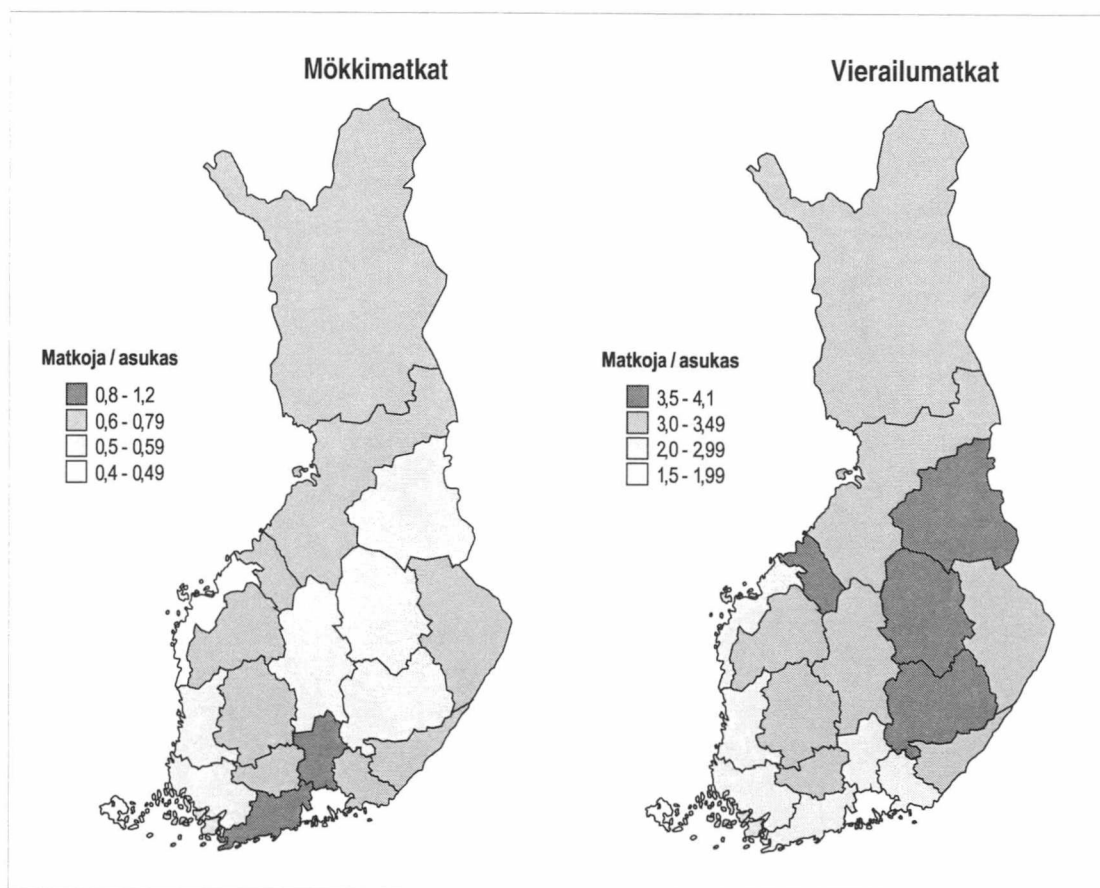

Taulukko 10. Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa asuin- ja kohdemaakunnittain Manner-Suomessa vuonna 2000

Table 10. Domestic leisure trips with paid accommodation by region of residence and destination in Mainland Finland in 2000

Asuinmaakunta - Region of residence	Kohdemaakunta - Region of destination							
	Yhteensä Total	Uusimaa	Varsinais-Suomi	Kanta-Häme	Pirkanmaa	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala North Karelia
Uusimaa	832 000	86 000	117 000	43 000	82 000	43 000	57 000	26 000
Itä-Uusimaa	51 000	..	..	..	18 000	..	..	..
Kanta-Häme	138 000	13 000	18 000	..	26 000	..	..	..
Päijät-Häme	138 000	23 000	15 000	..	..	13 000	10 000	..
Kymenlaakso	138 000	20 000	..	..	15 000	20 000	..	18 000
Etelä-Karjala - South Karelia	109 000	26 000	..	..	..	10 000	..	20 000
Varsinais-Suomi	258 000	43 000	38 000	..	31 000	10 000	13 000	..
Satakunta	206 000	43 000	38 000	..	23 000	..	..	10 000
Pirkanmaa	319 000	53 000	26 000	..	48 000	..	15 000	..
Keski-Suomi - Central Finland	174 000	44 000	..	..	20 000	..	10 000	..
Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia	217 000	23 000	18 000	..	30 000	..	13 000	..
Pohjanmaa - Ostrobothnia	154 000	49 000	..	..	..	..	..	..
Keski-Pohjanmaa - Central Ostrobothnia	66 000	..	..	..	..	..	..	..
Etelä-Savo	148 000	18 000	..	..	10 000	23 000	15 000	13 000
Pohjois-Savo	202 000	38 000	..	..	10 000	..	23 000	18 000
Pohjois-Karjala - North Karelia	134 000	23 000	..	..	..	..	21 000	26 000
Pohjois-Pohjanmaa - North Ostrobothnia	362 000	44 000	18 000	..	13 000	..	15 000	..
Kainuu	97 000	10 000	..	..	..	..	..	..
Lappi - Lapland	153 000	13 000	..	..	..	..	..	..
Yhteensä - Total	3 897 000	577 000	339 000	93 000	358 000	158 000	233 000	169 000

Kuvio 5. Mökki- ja vierailumatkat asukasta kohden asuinmaakunnittain Manner-Suomessa vuonna 2000

Kohdemaakunta - Destination region							Asuinmaakunta - Region of residence
Keski-Suomi Central Finland	Etelä-Pohjanmaa South Ostrobothnia	Pohjanmaa Ostrobothnia	Pohjois-Pohjanmaa North Ostrobothnia	Kainuu	Lappi Lapland	Muut maakunnat Other regions	
72 000	..	18 000	39 000	..	112 000	123 000	Uusimaa
..	..	..	..	..	..	..	Itä-Uusimaa
15 000	..	..	..	..	16 000	21 000	Kanta-Häme
13 000	..	..	..	..	23 000	13 000	Päijät-Häme
..	..	..	..	..	26 000	15 000	Kymenlaakso
..	..	..	..	..	10 000	10 000	Etelä-Karjala - South Karelia
18 000	10 000	..	23 000	..	28 000	31 000	Varsinais-Suomi
..	..	..	13 000	..	23 000	23 000	Satakunta
49 000	10 000	..	13 000	..	41 000	36 000	Pirkanmaa
25 000	..	16 000	10 000	..	28 000	..	Keski-Suomi - Central Finland
36 000	23 000	..	..	10 000	13 000	36 000	Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia
15 000	13 000	10 000	26 000	..	..	..	Pohjanmaa - Ostrobothnia
..	10 000	..	10 000	..	..	..	Keski-Pohjanmaa - Central Ostrobothnia
..	..	..	..	..	10 000	12 000	Etelä-Savo
..	..	..	20 000	15 000	28 000	18 000	Pohjois-Savo
..	..	..	10 000	10 000	10 000	10 000	Pohjois-Karjala - North Karelia
18 000	20 000	..	140 000	26 000	49 000	18 000	Pohjois-Pohjanmaa - North Ostrobothnia
..	..	..	20 000	23 000	15 000	..	Kainuu
..	..	..	36 000	..	82 000	..	Lappi - Lapland
314 000	125 000	86 000	395 000	137 000	529 000	384 000	Yhteensä - Total

**Taulukko 11. Matkat omalle mökille asuin- ja kohdemaakunnittain
Manner-Suomessa vuonna 2000**

Table 11. Trips to own free-time residence by region of residence and destination in Mainland Finland in 2000

Asuinmaakunta - Region of residence	Yhteensä Total	Kohdemaakunta - Region of destination						
		Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Pirkanmaa	Päijät-Häme	Kymenlaakso	Etelä-Karjala South Karelia
Uusimaa	1 108 000	161 000	126 000	52 000	53 000	61 000	62 000	47 000
Itä-Uusimaa	29 000	..	..	..	..	..	..	..
Kanta-Häme	93 000	..	..	..	44 000	..	..	..
Päijät-Häme	124 000	..	..	..	..	50 000	..	..
Kymenlaakso	89 000	..	..	..	..	..	27 000	12 000
Etelä-Karjala - South Karelia	75 000	..	..	..	..	..	..	34 000
Varsinais-Suomi	195 000	..	129 000	17 000	12 000	..	..	..
Satakunta	95 000	..	..	76 000	10 000	..	..	..
Pirkanmaa	233 000	..	19 000	..	131 000	..	..	..
Keski-Suomi - Central Finland	115 000	..	..	..	10 000	..	..	..
Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia	92 000	..	..	..	22 000	..	..	..
Pohjanmaa - Ostrobothnia	52 000	..	..	..	..	..	..	..
Keski-Pohjanmaa - Central Ostrobothnia	39 000	..	..	..	..	..	..	..
Etelä-Savo	75 000	..	..	..	..	..	..	..
Pohjois-Savo	98 000	..	..	..	..	..	..	..
Pohjois-Karjala - North Karelia	97 000	..	..	..	..	..	..	..
Pohjois-Pohjanmaa - North Ostrobothnia	196 000	..	..	..	..	..	..	..
Kainuu	37 000	..	..	..	..	..	..	..
Lappi - Lapland	108 000	..	..	..	..	..	..	..
Yhteensä - Total	2 950 000	174 000	290 000	159 000	290 000	126 000	101 000	114 000

**Taulukko 12. Vierailumatkat sukulaisten tai tuttavien luo asuin- ja kohdemaakunnittain
Manner-Suomessa vuonna 2000**

Table 12. Visit to friends and relatives by region of residence and destination in Mainland Finland in 2000

Asuinmaakunta - Region of residence	Yhteensä Total	Kohdemaakunta - Region of destination						
		Uusimaa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Pirkanmaa	Päijät-Häme	Kymenlaakso	Etelä-Savo
Uusimaa	2 906 000	402 000	260 000	95 000	274 000	215 000	193 000	201 000
Itä-Uusimaa	110 000	22 000	..	..	14 000	..	..	10 000
Kanta-Häme	383 000	87 000	22 000	20 000	54 000	24 000	10 000	20 000
Päijät-Häme	421 000	76 000	29 000	15 000	24 000	64 000	39 000	42 000
Kymenlaakso	380 000	96 000	20 000	..	18 000	24 000	39 000	42 000
Etelä-Karjala - South Karelia	346 000	104 000	22 000	..	..	10 000	19 000	37 000
Varsinais-Suomi	976 000	209 000	274 000	93 000	103 000	35 000	30 000	12 000
Satakunta	461 000	107 000	64 000	81 000	85 000	..	..	..
Pirkanmaa	1 096 000	192 000	95 000	76 000	264 000	27 000	32 000	37 000
Keski-Suomi - Central Finland	680 000	110 000	37 000	..	69 000	17 000	10 000	35 000
Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia	454 000	80 000	37 000	..	53 000	10 000	..	..
Pohjanmaa - Ostrobothnia	348 000	51 000	25 000	22 000	17 000	..	..	..
Keski-Pohjanmaa - Central Ostrobothnia	215 000	19 000	10 000	..	17 000	..	..	..
Etelä-Savo	446 000	117 000	10 000	..	17 000	13 000	12 000	101 000
Pohjois-Savo	725 000	96 000	24 000	..	37 000	24 000	15 000	39 000
Pohjois-Karjala - North Karelia	407 000	57 000	10 000	..	25 000	..	..	25 000
Pohjois-Pohjanmaa - North Ostrobothnia	890 000	97 000	10 000	15 000	35 000	..	..	12 000
Kainuu	246 000	45 000	..	..	..	..	..	..
Lappi - Lapland	457 000	39 000	12 000	..	15 000	..	..	..
Yhteensä - Total	11 947 000	2 006 000	969 000	471 000	1 135 000	491 000	422 000	627 000

Kohdemaakunta - Region of destination

Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala North Karelia	Keski-Suomi Central Finland	Pohjois-Pohjanmaa North Ostrobothnia	Lappi Lapland	Muut maakunnat Other regions	Asuinmaakunta - Region of residence
180 000	32 000	61 000	81 000	17 000	26 000	149 000	Uusimaa
..	..	..	..	..	..	10 000	Itä-Uusimaa
..	..	..	..	..	..	22 000	Kanta-Häme
25 000	..	..	10 000	..	10 000	..	Päijät-Häme
22 000	..	..	..	..	..	..	Kymenlaakso
27 000	..	12 000	..	..	..	..	Etelä-Karjala - South Karelia
..	..	..	..	..	10 000	14 000	Varsinais-Suomi
..	..	..	..	..	..	..	Satakunta
12 000	..	..	19 000	..	10 000	18 000	Pirkanmaa
..	..	..	69 000	..	..	..	Keski-Suomi - Central Finland
..	..	..	12 000	..	..	46 000	Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia
..	..	..	..	..	..	47 000	Pohjanmaa - Ostrobothnia
..	..	..	15 000	..	..	11 000	Keski-Pohjanmaa - Central Ostrobothnia
70 000	..	..	..	..	..	..	Etelä-Savo
..	59 000	..	..	10 000	..	..	Pohjois-Savo
..	..	85 000	..	..	..	..	Pohjois-Karjala - North Karelia
..	..	..	..	144 000	20 000	23 000	Pohjois-Pohjanmaa - North Ostrobothnia
..	..	..	..	..	..	32 000	Kainuu
..	..	..	..	10 000	98 000	..	Lappi - Lapland
358 000	127 000	182 000	232 000	204 000	198 000	395 000	Yhteensä - Total

Kohdemaakunta - Region of destination

Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala North Karelia	Keski-Suomi Central Finland	Etelä-Pohjanmaa South Ostrobothnia	Pohjois-Pohjanmaa North Ostrobothnia	Lappi Lapland	Muut maakunnat Other regions	Asuinmaakunta - Region of residence
166 000	148 000	221 000	95 000	90 000	83 000	463 000	Uusimaa
..	..	..	10 000	..	..	21 000	Itä-Uusimaa
12 000	..	22 000	24 000	20 000	..	54 000	Kanta-Häme
20 000	29 000	29 000	..	..	..	37 000	Päijät-Häme
25 000	27 000	..	..	..	..	62 000	Kymenlaakso
25 000	20 000	..	..	..	..	70 000	Etelä-Karjala - South Karelia
17 000	27 000	22 000	29 000	17 000	17 000	91 000	Varsinais-Suomi
..	..	..	22 000	15 000	20 000	36 000	Satakunta
26 000	24 000	83 000	46 000	29 000	34 000	131 000	Pirkanmaa
69 000	17 000	162 000	29 000	29 000	17 000	72 000	Keski-Suomi - Central Finland
15 000	..	17 000	114 000	30 000	20 000	58 000	Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia
..	..	15 000	53 000	15 000	14 000	129 000	Pohjanmaa - Ostrobothnia
..	..	12 000	10 000	30 000	..	106 000	Keski-Pohjanmaa - Central Ostrobothnia
56 000	17 000	17 000	10 000	..	22 000	42 000	Etelä-Savo
229 000	54 000	44 000	10 000	73 000	17 000	58 000	Pohjois-Savo
22 000	165 000	29 000	..	10 000	..	42 000	Pohjois-Karjala - North Karelia
27 000	15 000	24 000	25 000	345 000	168 000	110 000	Pohjois-Pohjanmaa - North Ostrobothnia
22 000	13 000	10 000	..	54 000	10 000	67 000	Kainuu
..	..	..	..	86 000	253 000	24 000	Lappi - Lapland
750 000	579 000	742 000	503 000	869 000	710 000	1 673 000	Yhteensä - Total

Kotimaan vapaa-ajanmatkoja tehneet henkilöt

Vuonna 2000 vähintään yhden maksullisen majoituksen sisältäneen kotimaanmatkan teki yli 1,4 miljoonaa 15–74 -vuotiasta suomalaista. Tämä on 37 prosenttia kaikista ikäryhmään kuuluvista. Matkan tehneistä 53 prosenttia oli miehiä. Vuonna 1999 matkan tehneistä miehiä oli alle puolet.

Naiset tekivät mökki- ja vierailumatkoja miehiä enemmän. Joko mökki- tai vierailumatkan teki 1,4 miljoonaa miestä ja 1,5 miljoonaa naista. Vierailumatkoissa miesten ja naisten välinen ero oli suurempi kuin mökkimatkoissa.

Matkailuaktiivisuus vaihteli myös koulutuksen mukaan. Puolet korkeasti koulutetuista teki kotimaanmatkan maksullisessa majoituksessa. Perus- ja keskiasteen koulutuksen omaavista matkan teki alle 40 prosenttia.

Taulukko 13. Kotimaan vapaa-ajanmatkoja tehneet 15-74 -vuotiaat vuonna 2000
Table 13. Persons aged 15-74 with domestic leisure trips in 2000

	MATKAT MAKSULLISESSA MAJOITUKSESSA					
	Trips with paid accommodation					
	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä		Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä		Kaikki matkat	
	Henkilöitä	% väestöstä	Henkilöitä	% väestöstä	Henkilöitä	% väestöstä
	Persons	% of population	Persons	% of population	Persons	% of population
HENKILÖITÄ YHTEENSÄ - Number of persons	610 000	16	1 161 000	30	1 439 000	37
Sukupuoli - Sex						
Mies - Male	325 000	17	620 000	32	761 000	39
Nainen - Female	285 000	15	542 000	28	678 000	35
Ikä - Age						
15 - 24	79 000	12	198 000	30	228 000	35
25 - 34	113 000	17	246 000	37	297 000	45
35 - 44	162 000	21	269 000	35	351 000	46
45 - 54	140 000	17	256 000	31	319 000	39
55 - 64	76 000	14	125 000	23	160 000	29
65 - 74	39 000	9	68 000	16	84 000	19
Koulutus - Education						
Perusaste - Lower secondary education	172 000	11	331 000	22	409 000	27
Keskiaste - Upper secondary education	228 000	16	439 000	31	547 000	39
Korkea-aste - Tertiary education	210 000	22	391 000	41	483 000	50
Asuinalue - Area of residence						
Pääkaupunkiseutu Helsinki area (includes Helsinki, Espoo, Vantaa and Kauniainen)	117 000	16	187 000	26	243 000	34
Turku, Tampere, Oulu ja Lahti - Turku, Tampere, Oulu and Lahti	70 000	16	154 000	35	195 000	44
Muut kaupungit - Other urban municipalities	230 000	16	448 000	31	543 000	38
Muut kunnat - Other municipalities	193 000	15	372 000	29	458 000	35
Kotitaloustyyppi - Type of household						
Yksinasuvat - Singles	100 000	12	188 000	23	237 000	28
Lapsiperheet (alle 15-vuotiaita lapsia) - Families with children under 15	217 000	19	420 000	38	520 000	47
Muut kotitaloudet - Other households	292 000	15	554 000	28	681 000	35
Sosioekonominen asema - Socio-economic group						
Yrittäjät - Self-employed persons, employers	41 000	23	64 000	36	84 000	47
Ylemmät toimihenkilöt - Upper salaried employees	128 000	24	231 000	43	294 000	55
Alemmat toimihenkilöt - Lower salaried employees	125 000	17	247 000	34	300 000	41
Työntekijät - Manual workers	120 000	15	248 000	32	294 000	38
Maanviljelijät - Farmers	16 000	15	34 000	31	43 000	39
Opiskelijat ja koululaiset - Students and schoolchildren	63 000	14	123 000	28	146 000	33
Eläkeläiset - Retired persons, pensioners	89 000	11	137 000	17	186 000	24
Muut kotona olevat - Other economically not active	24 000	8	71 000	24	82 000	27
Muu tai tuntematon - Other or unknown	..	..	..	..	..	..

Noin kolmannes pääkaupunkiseudun asukkaista teki maksullisen majoituksen sisältäneen matkan. Muista isoista kaupungeista, Turusta, Tampereelta, Oulusta ja Lahdesta 44 prosenttia teki vähintään yhden maksullisen majoituksen sisältäneen matkan. Mökki- ja vierailumatkoja tekivät eniten pääkaupunkiseudun sekä muiden isojen kaupunkien asukkaat.

Yhden hengen kotitalouksissa maksullisen majoituksen sisältäneen vapaa-ajanmatkan tehneitä oli vähemmän kuin lapsiperheissä ja muissa kotitalouksissa. Yksineläjästä 28 prosenttia ja muissa kotitalouksissa elävistä 35 prosenttia teki matkan. Lapsiperheissä elävistä matkan teki 47 prosenttia. Yksineläjästä ja lapsiperheissä elävistä 65 prosenttia teki vierailumatkan. Mökkimatkoja tekivät aktiivisimmin muissa kotitalouksissa elävät. Tähän ryhmään kuuluvat mm. sellaiset perheet, joissa ei ole alle 15-vuotiaita lapsia.

Sosioekonomisen aseman mukaan tarkasteltuna ylemmät toimihenkilöt tekivät maksullisen majoituksen sisältäneitä kotimaanmatkoja muita useammin. Heistä 55 prosenttia eli noin 300 000 teki matkan. Väestömäärään suhteutettuna vähiten maksullisen majoituksen sisältäneitä matkoja tekivät eläkeläiset, muut kotona olevat sekä opiskelijat ja koululaiset.

MATKAT OMALLE MÖKILLE JA VIERAILUT SUKULAISTEN JA TUTTAVIEN LUO <i>Trips to own free-time residence and visits to friends and relatives</i>				15-74 -vuotias väestö <i>Population aged 15-74</i>	
Mökkimatkat <i>Trips to own free-time residence</i>		Vierailumatkat <i>Visits to friends and relatives</i>			
Henkilöitä <i>Persons</i>	% väestöstä <i>% of population</i>	Henkilöitä <i>Persons</i>	% väestöstä <i>% of population</i>		
1 281 000	33	2 399 000	62	3 897 000	HENKILÖITÄ YHTEENSÄ - Number of persons
					Sukupuoli - Sex
612 000	32	1 132 000	58	1 940 000	Mies - Male
669 000	34	1 267 000	65	1 957 000	Nainen - Female
					Ikä - Age
268 000	41	465 000	70	660 000	15 - 24
221 000	33	477 000	72	662 000	25 - 34
238 000	31	443 000	58	767 000	35 - 44
263 000	32	481 000	58	828 000	45 - 54
171 000	31	285 000	52	543 000	55 - 64
121 000	28	247 000	57	436 000	65 - 74
					Koulutus - Education
445 000	29	819 000	54	1 518 000	Perusaste - Lower secondary education
436 000	31	864 000	61	1 415 000	Keskiaste - Upper secondary education
400 000	41	716 000	74	964 000	Korkea-aste - Tertiary education
					Asuinalue - Area of residence
340 000	48	497 000	70	715 000	Pääkaupunkiseutu <i>Helsinki area (includes Helsinki, Espoo, Vantaa and Kauniainen)</i>
213 000	48	329 000	75	441 000	Turku, Tampere, Oulu ja Lahti - <i>Turku, Tampere, Oulu and Lahti</i>
443 000	31	862 000	60	1 445 000	Muut kaupungit - <i>Other urban municipalities</i>
286 000	22	710 000	55	1 296 000	Muut kunnat - <i>Other municipalities</i>
					Kotitaloustyyppi - Type of household
223 000	27	545 000	65	835 000	Yksinasuvat - <i>Singles</i>
373 000	33	729 000	65	1 115 000	Lapsiperheet (alle 15-vuotiaita lapsia) - <i>Families with children under 15</i>
685 000	35	1 124 000	58	1 947 000	Muut kotitaloudet - <i>Other households</i>
					Sosioekonominen asema - Socio-economic group
59 000	33	102 000	57	179 000	Yrittäjät - <i>Self-employed persons, employers</i>
243 000	45	404 000	75	538 000	Ylemmät toimihenkilöt - <i>Upper salaried employees</i>
260 000	35	492 000	67	736 000	Alemmat toimihenkilöt - <i>Lower salaried employees</i>
194 000	25	433 000	55	782 000	Työntekijät - <i>Manual workers</i>
11 000	10	52 000	48	109 000	Maanviljelijät - <i>Farmers</i>
190 000	43	306 000	68	447 000	Opiskelijat ja koululaiset - <i>Students and schoolchildren</i>
227 000	29	418 000	53	787 000	Eläkeläiset - <i>Retired persons, pensioners</i>
95 000	32	181 000	61	299 000	Muut kotona olevat - <i>Other economically not active</i>
				20 000	Muu tai tuntematon - <i>Other or unknown</i>

Vapaa-ajanmatkat ulkomaille vuonna 2000

Ulkomaan vapaa-ajanmatkat

(Taulukot 14, 15, 19)

Suomalaisten matkat –tutkimuksen mukaan vuonna 2000 tehtiin 2,4 miljoonaa yöpymisen kohdemaassa sisältänyttä ulkomaan vapaa-ajanmatkaa. Pitkiä, vähintään neljä yöpymistä sisältäneitä matkoja tehtiin 1,5 miljoonaa, ja lyhyitä, 1-3 yöpymisen matkoja tehtiin 890 000.

Matkat jakautuivat melko tasaisesti koko vuodelle, joskin huhti-, heinä-, elo- ja lokakuussa matkoja tehtiin jonkin verran muita kuukausia enemmän. Eniten matkoja tehtiin heinäkuussa ja vähiten tammikuussa. Matkat sisälsivät keskimäärin 7,8 yöpymistä. Lyhyet matkat sisälsivät keskimäärin 1,9 ja pitkät matkat 11,2 yöpymistä.

Matkoilla yövyttiin eniten hotelleissa. Hotelli oli pääasiallinen majoitusmuoto yli 1,6 miljoonalla ulkomaanmatkalla, mikä on vajaat 70 prosenttia kaikista matkoista. Maksuton majoitus oli pääasiallinen majoitusmuoto 500 000 matkalla eli 20 prosentilla matkoista.

Taulukko 14. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat päättymiskuukauden ja keston mukaan vuonna 2000

Table 14. Leisure trips abroad by month of ending and number of overnights in 2000

	Matkat, joissa yöpyminen kohdemaassa Trips with overnight stays in destination country		
	Pitkät matkat vähintään 4 yöpymistä Long trips 4 or more overnights	Lyhyet matkat 1-3 yöpymistä Short trips 1-3 overnights	Yhteensä Total
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	1 506 000	890 000	2 397 000
Matkan päättymiskuukausi - Trips by month of ending			
Tammikuu - January	94 000	46 000	140 000
Helmikuu - February	125 000	35 000	160 000
Maaliskuu - March	133 000	53 000	186 000
Huhtikuu - April	149 000	72 000	221 000
Toukokuu - May	92 000	93 000	184 000
Kesäkuu - June	112 000	82 000	194 000
Heinäkuu - July	239 000	133 000	366 000
Elokuu - August	152 000	107 000	259 000
Syyskuu - September	79 000	76 000	155 000
Lokakuu - October	133 000	74 000	207 000
Marraskuu - November	95 000	69 000	164 000
Joulukuu - December	111 000	50 000	161 000
Matkan kesto - Number of overnight stays			
Ei yöpymisiä - No overnights			
1 yö - 1 night		368 000	368 000
2 yötä - 2 nights		278 000	278 000
3 yötä - 3 nights		244 000	244 000
4 yötä - 4 nights	143 000		143 000
5 yötä - 5 nights	108 000		108 000
6 yötä - 6 nights	212 000		212 000
7 yötä - 7 nights	453 000		453 000
8-13 yötä - 8-13 nights	239 000		239 000
14 yötä - 14 nights	170 000		170 000
Vähintään 15 yötä - 15 nights or more	181 000		181 000
Yöpymisiä keskimäärin matkalla - Overnights on average	11,2	1,9	7,8

Suosituin kulkuväline ulkomaanmatkoilla oli lentokone. Sitä käytettiin noin 1,3 miljoonalla matkalla, mikä on 54 prosenttia kaikista ulkomaanmatkoista. Laivalla tehtiin toiseksi eniten matkoja. Matkoista 29 prosenttia eli noin 700 000 tehtiin laivalla. Lyhyet 1-3 yöpymistä sisältäneet matkat suuntautuivat useimmiten lähialueille mm. Ruotsiin ja Vieroon, jonne matkustetaan lähinnä laivalla. Lyhyistä matkoista 500 000 eli lähes 60 prosenttia tehtiin laivalla. Runsaalla neljänneksellä laivalla tehdyllä matkalla oli mukana auto. Bussi oli mukana noin 15 prosentilla matkoista. Pitkillä ulkomaanmatkoilla auto tai bussi oli mukana yli puolella matkoista.

Pitkistä, yli neljä yöpymistä sisältäneistä matkoista 820 000 eli 54 prosenttia oli naisten tekemiä. Miesten tekemiä pitkästä matkoista oli 690 000. Lyhyistä 1-3 yöpymistä sisältäneistä matkoista naisten tekemiä oli 390 000, mikä on 43 prosenttia lyhyistä matkoista.

Pitkiin lomamatkoihin käytettiin rahaa keskimäärin 7 000 markkaa henkilöä kohden, kun mukaan lasketaan matkat kohtemaahan, majoitus- ja ravintolamenot sekä muut menot. Rahaa käytettiin keskimäärin 630 markkaa päivässä. Lyhyillä matkoilla rahaa käytettiin keskimäärin 940 markkaa päivässä eli koko matkalla reilut 1 700 markkaa.

Ulkomaan vapaa-ajanmatkoja tehtiin eniten Uudeltamaalta. Runsas neljännes matkoista tehtiin pääkaupunkiseudulta, mikä on lähes 0,9 matkaa jokaista 15-74 -vuotiasta asukasta kohden. Asukasta kohden vilkkaimmin ulkomaille matkustivat ahvenanmaalaiset. Ahvenanmaalaisten matkat suuntautuvat suurelta osalta Ruotsiin. Ruotsin-matkoista oli 9 prosenttia ahvenanmaalaisten tekemiä. Vähiten ulkomaille matkustettiin asukasta kohden Pohjanmaalta, Pohjois-Pohjanmaalta, Kainuusta ja Lapista. (Kuvio 6)

Risteilyt, yöpyminen vain laivassa <i>Cruises, overnight on board only</i>	Päivämatkat <i>Same-day visits</i>	Kaikki vapaa-ajan- matkat ulkomaille <i>All leisure trips abroad</i>	
2 387 000	408 000	5 192 000	MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total
			Matkan päättymiskuu - Trips by month of ending
191 000	23 000	354 000	Tammikuu - January
264 000	..	428 000	Helmikuu - February
225 000	18 000	429 000	Maaliskuu - March
237 000	29 000	487 000	Huhtikuu - April
216 000	41 000	441 000	Toukokuu - May
162 000	43 000	399 000	Kesäkuu - June
185 000	56 000	607 000	Heinäkuu - July
186 000	51 000	496 000	Elokuu - August
130 000	49 000	334 000	Syyskuu - September
226 000	43 000	476 000	Lokakuu - October
182 000	32 000	378 000	Marraskuu - November
186 000	21 000	368 000	Joulukuu - December
			Matkan kesto - Number of overnight stays
	408 000	408 000	Ei yöpymisiä - No overnights
1 763 000		2 131 000	1 yö - 1 night
607 000		885 000	2 yötä - 2 nights
18 000		262 000	3 yötä - 3 nights
		143 000	4 yötä - 4 nights
		108 000	5 yötä - 5 nights
		212 000	6 yötä - 6 nights
		453 000	7 yötä - 7 nights
		239 000	8-13 yötä - 8-13 nights
		170 000	14 yötä - 14 nights
		181 000	Vähintään 15 yötä - 15 nights or more
1,3		4,5	Yöpymisiä keskimäärin matkalla - Overnights on average

Ulkomaanmatkojen kohdemaat
(Taulukot 16, 17, 18)

Eniten ulkomaanmatkoja tehtiin Viroon. Kaikista 2,4 miljoonasta matkasta Viroon suuntautui 530 000. Toiseksi suosituin kohdemaana oli Espanja. Sinne tehtiin 350 000 matkaa. Ruotsiin matkoja tehtiin 280 000 ja Venäjälle 180 000.

Viiteen suosituimpaan kohdemaahan Viroon, Espanjaan, Ruotsiin, Venäjälle ja Kreikkaan tehtiin yhteensä noin 1,5 miljoonaa matkaa, mikä on noin 62 prosenttia kaikista ulkomaille suuntautuneista yöpymisen sisältäneistä vapaa-ajanmatkoista.

Pitkiä yli neljä yöpymistä sisältäneitä matkoja tehtiin eniten Espanjaan. Pitkistä ulkomaan vapaa-ajanmatkoista Espanjaan suuntautui lähes joka neljäs. Kaikista Espanjan-matkoista 210 000 tehtiin Kanarian saarille ja 130 000 Manner-Espanjaan.

Kreikkaan tehtiin 140 000 ja Ruotsiin 120 000 pitkää matkaa. Lyhyitä 1-3 yöpymisen matkoja tehtiin Viroon 430 000, mikä on 48 prosenttia kaikista lyhyistä ulkomaanmatkoista. Ruotsiin lyhyitä matkoja tehtiin 160 000 ja Venäjälle 150 000.

Vapaa-ajanristeilyt ja päivämatkat
(Taulukot 14, 20, 21)

Vuonna 2000 suomalaiset tekivät 2,4 miljoonaa vapaa-ajanristeilyä. Risteilyiksi määritellyt matkat sisältävät vain laivayöpymisiä. Eniten risteilyjä tehtiin helmikuussa, noin 260 000. Myös muut kevätkuukaudet sekä lokakuu olivat vilkkaita risteilykuukausia. Keskimäärin risteilymatka sisälsi 1,3 yöpymistä.

Suosituin kohdemaana risteilyillä oli Viro. Sinne tehtiin 1,2 miljoonaa risteilymatkaa. Ruotsiin tehtiin 1,1 miljoonaa risteilyä. Maissakäyntejä oli Viroon suuntautuneilla risteilyillä 730 000 ja Ruotsin-risteilyillä 580 000.

Taulukko 15. Vapaa-ajanmatkat ulkomaille majoitusmuodon ja kulkuvälineen mukaan vuonna 2000
Table 15. Leisure trips abroad by mode of accommodation and means of transport in 2000

	Pitkät matkat väh. 4 yöpymistä <i>Long trips</i> <i>4 or more overnights</i>	Lyhyet matkat 1-3 yöpymistä <i>Short trips</i> <i>1-3 overnights</i>	Yhteensä <i>Total</i>
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	1 506 000	890 000	2 397 000
Matkan pääasiallinen majoitusmuoto - Main mode of accommodation			
Hotelli - <i>Hotel</i>	1 032 000	616 000	1 648 000
Leirintäalue - <i>Camping site</i>	42 000	..	47 000
Lomakylä - <i>Holiday village</i>	10 000	10 000	20 000
Muu maksullinen majoitus - <i>Other paid accommodation</i>	128 000	51 000	179 000
Maksuton majoitus - <i>Free accommodation</i>	294 000	208 000	502 000
Kulkuväline - Means of transport			
Lentokone - <i>Airplane</i>	1 136 000	164 000	1 301 000
Laiva tai lautta - <i>Ferry, passenger line</i>	191 000	507 000	699 000
Mukana auto - <i>With car</i>	80 000	107 000	187 000
Mukana linja-auto - <i>With bus or coach</i>	22 000	84 000	106 000
Ei kulkuvälinettä mukana - <i>With no means of transport</i>	89 000	316 000	406 000
Henkilö- tai asuntoauto - <i>Passenger car or camper</i>	101 000	119 000	220 000
Linja-auto - <i>Bus or coach</i>	46 000	85 000	131 000
Muu kulkuväline - <i>Other means of transport</i>	32 000	16 000	48 000

Risteilyistä 40 prosenttia tehtiin Uudeltamaalta. Asukasta kohden suhteutettuna risteilyjä tehtiin Uudenmaan lisäksi vilkkaasti myös Päijät-Hämeestä ja Etelä-Karjalasta. Vähiten risteilyjä tehtiin asukasta kohden Lapin ja Oulun läänin lisäksi Keski-Suomen ja Pirkanmaan maakunnista. (Kuvio 8)

Risteilymatkalla kului rahaa keskimäärin 1 100 markkaa. Tästä risteilyn ja laivamenojen osuus oli 880 markkaa. Loput rahoista kulutettiin kohdemaassa.

Päivämatkoja suomalaiset tekivät vuoden 2000 aikana 400 000. Viroon tehtiin 220 000, Venäjälle 110 000 ja Ruotsiin 70 000 päivämatkaa.

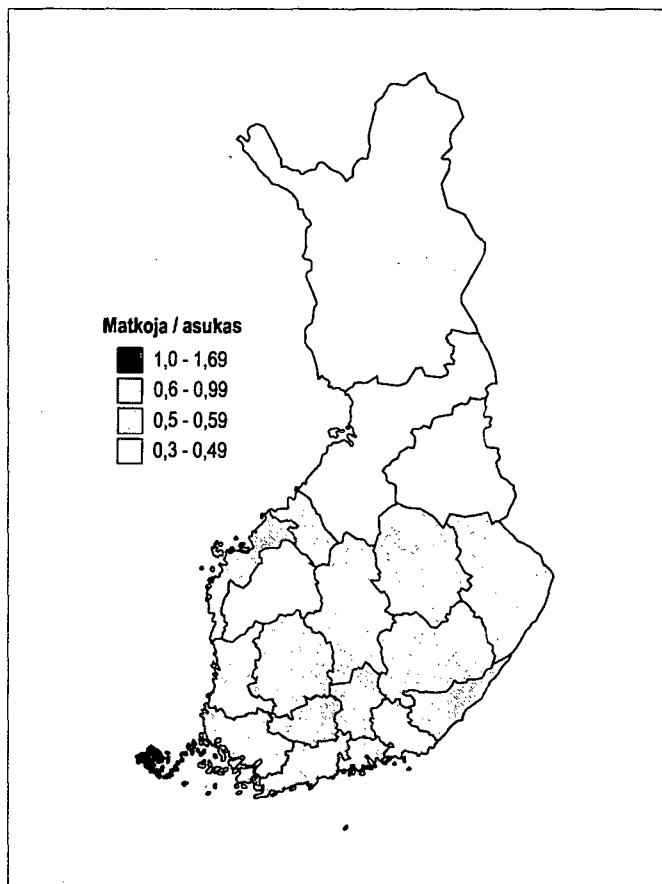
Vapaa-ajanmatkailu lähialueille (Taulukko 23)

Suomen lähialueille suuntautuneita matkoja tehtiin 3,9 miljoonaa. Mukana ovat kaikki matkat, joiden kohteena oli Venäjä, Ruotsi, Norja, Tanska tai jokin Baltian maista.

Kaikista 1-3 yöpymistä sisältäneistä matkoista 89 prosenttia tehtiin Suomen lähialueille. Pitkistä matkoista lähialueille suuntautui 22 prosenttia.

Sellaisia matkoja lähialueille, jotka sisälsivät yöpymisen kohdemaassa tehtiin vuoden 2000 aikana 1,1 miljoonaa. Lisäksi päiväkäyntejä tehtiin 1,8 miljoonaa. Päiväkäynneissä mukana ovat maissakäynnit risteilyjen yhteydessä sekä sellaiset päivämatkat, joiden aikana ei yövytty kohdemaassa. Sellaisia risteilyjä, joiden aikana ei käyty kohdemaassa, tehtiin noin miljoona.

Kuvio 6. Yöpymisen kohdemaassa sisältäneet vapaa-ajanmatkat asukasta kohden asuinmaakunnittain vuonna 2000

Suomen matkatoimistoalan liitto (SMAL) tilastoi lentäen tehtyjä vapaa-ajan valmismatkoja ulkomaille. Tiedot kerätään matkatoimistoilta, jotka ovat SMAL:n jäseniä.

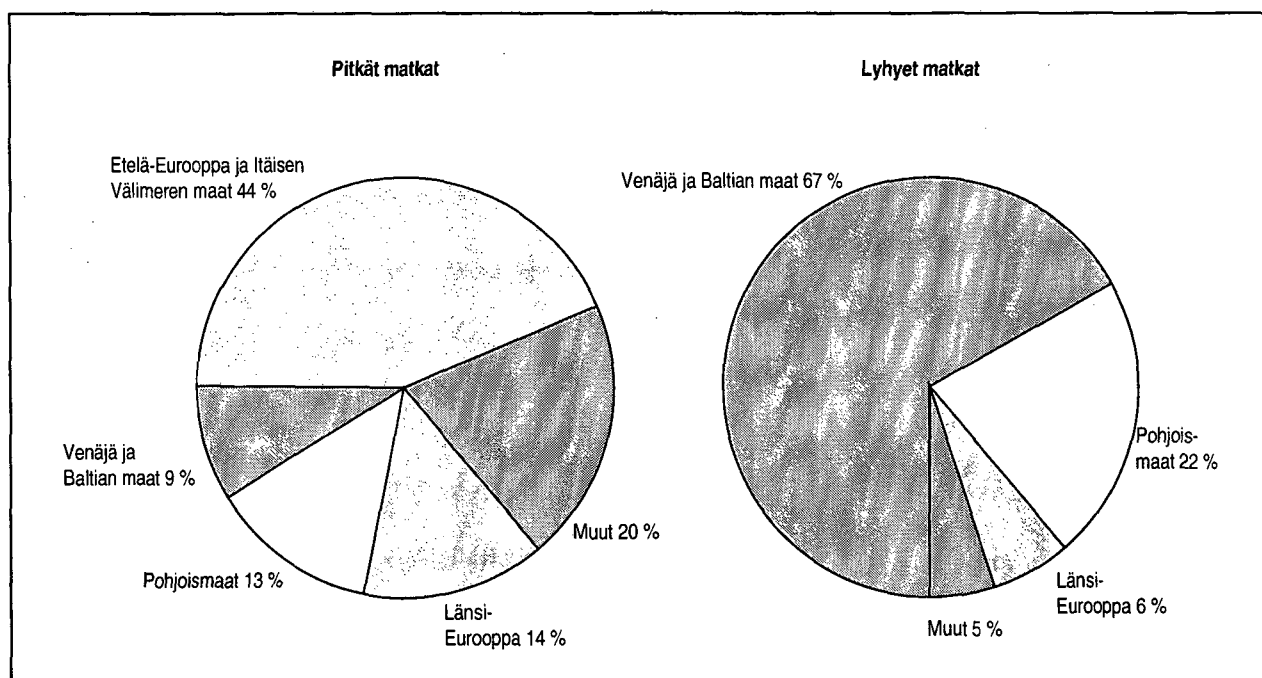
SMAL:n tilastojen mukaan vuonna 2000 suomalaiset tekivät 980 000 valmismatkaa ulkomaille. Tämä sisältää myös alle 15-vuotiaiden ja yli 74-vuotiaiden tekemät matkat, jotka puuttuvat Suomalaisten matkailu -tutkimuksesta. Sen sijaan SMAL tilastoi vain valmismatkat, eikä tilastoissa näy muilla kulkuvälineillä kuin lentokoneella tehtyjä matkoja. Nämä tiedot sisältyvät kuitenkin Suomalaisten matkailu -tutkimukseen.

Suomalaisten matkailu -tutkimuksen mukaan vuonna 2000 tehtiin 1,3 miljoonaa pakettimatkaa. Näistä matkoista noin 830 000 tehtiin lentäen. Pitkiä, vähintään neljä yöpymistä sisältäneitä pakettimatkoja tehtiin vajaat 850 000, ja näistä noin 750 000 tehtiin lentäen.

Ilmailulaitos tilastoi lähteneiden ja saapuneiden lentomatrustajien määriä sekä reittittä tilauslennolla. Ilmailulaitoksen tilastoista ei käy ilmi matkailijoiden kotimaa eikä matkan tarkoitus, mutta suurin osa tilauslentoliikenteen matkustajista lienee suomalaisia vapaa-ajanmatkailijoita. Vuonna 2000 tilauslennoilla oli lähteviä matkustajia runsaat 620 000. Reittiliikenteessä lähteviä matkustajia oli 3,2 miljoonaa. Suomalaisten matkailu -tutkimuksen mukaan 15-74 -vuotiaat tekivät 2 miljoonaa ulkomaanmatkaa lentokoneella, kun mukaan lasketaan vapaa-ajanmatkat, työmatkat sekä päivämatkat.

Merenkulkulaitos tilastoi lähteneiden ja saapuneiden laivamatrustajien määriä Suomen satamissa. Tilastoista ei ilmene matkailijan kotimaa eikä matkan tarkoitus. Vuonna 2000 Suomesta lähteviä matkustajia oli Merenkulkulaitoksen tilastojen mukaan 8 miljoonaa. Näistä 1,3 miljoonaa oli Ahvenanmaalta Ruotsiin lähteneitä matkailijoita. Suurin osa heistä oli mitä luultavimmin ruotsalaisia. Suomalaisten matkailu -tutkimuksen mukaan 15-74 -vuotiaat tekivät vuonna 2000 yhteensä 3,8 miljoonaa matkaa laivalla, kun mukaan lasketaan laivalla tehdyt vapaa-ajanmatkat, työmatkat, päivämatkat sekä risteilyt.

Kuvio 7. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat kohdealueiden mukaan vuonna 2000

Taulukko 16. Yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat kohdemaittain vuonna 2000
Table 16. Overnight leisure trips abroad by destination country in 2000

	Pitkät matkat, vähintään 4 yöpymistä <i>Long trips, 4 or more overnights</i>		Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä <i>Short trips, 1-3 overnights</i>		Kaikki matkat <i>All trips</i>		Yöpymisiä keskimäärin <i>Overnights on average</i>
	Matkoja <i>Trips</i>	%	Matkoja <i>Trips</i>	%	Matkoja <i>Trips</i>	%	
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	1 506 000	100	890 000	100	2 397 000	100	7,8
EU-maihin yhteensä - to EU, total	918 000	61	237 000	27	1 156 000	48	9,2
Muut maat yhteensä - <i>Other countries, total</i>	588 000	39	653 000	73	1 241 000	52	6,4
Pohjoismaat - Scandinavian countries	192 000	13	193 000	22	385 000	16	4,8
Ruotsi - <i>Sweden</i>	119 000	8	158 000	18	277 000	12	4,3
Norja - <i>Norway</i>	43 000	3	26 000	3	69 000	3	5,3
Tanska - <i>Denmark</i>	27 000	2	..	..	34 000	1	8,1
Venäjä ja Baltia - Russia and the Baltic countries	138 000	9	596 000	67	734 000	31	2,6
Viro - <i>Estonia</i>	102 000	7	427 000	48	529 000	22	2,6
Venäjä - <i>Russia</i>	29 000	2	149 000	17	178 000	7	2,6
Latvia	..	..	15 000	2	20 000	1	3,1
Etelä-Eurooppa ja Kanarian saaret	587 000	39	21 000	2	608 000	25	11,4
<i>Southern Europe and the Canary Islands</i>							
Espanja ja Kanarian saaret - <i>Spain and the Canary Islands</i>	340 000	23	14 000	2	353 000	15	13,7
Kanarian saaret - <i>the Canary Islands</i>	208 000	14	..	..	210 000	9	12,6
Manner-Espanja - <i>Mainland Spain</i>	115 000	8	11 000	1	126 000	5	16,0
Baleaarit - <i>the Balearics</i>	18 000	1	..	..	18 000	1	9,6
Kreikka - <i>Greece</i>	137 000	9	..	..	138 000	6	8,4
Italia - <i>Italy</i>	56 000	4	..	..	62 000	3	7,8
Portugali ml. Madeira - <i>Portugal incl. Madeira</i>	48 000	3	..	..	48 000	2	8,8
Itäisen Välimeren maat - East Mediterranean countries	75 000	5	..	..	75 000	3	8,1
Turkki - <i>Turkey</i>	36 000	2	..	..	36 000	2	8,3
Israel	20 000	1	..	..	20 000	1	7,4
Kypros - <i>Cyprus</i>	19 000	1	..	..	19 000	1	8,4
Länsi-Eurooppa - Western Europe	206 000	14	55 000	6	261 000	11	9,3
Saksa - <i>Germany</i>	59 000	4	13 000	1	72 000	3	9,5
Britannia - <i>United Kingdom</i>	51 000	3	20 000	2	71 000	3	10,9
Ranska - <i>France</i>	41 000	3	..	..	46 000	2	9,9
Sveitsi - <i>Switzerland</i>	14 000	1	..	..	18 000	1	6,5
Itävalta - <i>Austria</i>	12 000	1	..	..	14 000	1	8,6
Irlanti - <i>Ireland</i>	14 000	1	..	..	14 000	1	9,9
Alankomaat - <i>Netherlands</i>	..	..	..	..	13 000	1	3,8
Itä- ja Keski-Eurooppa - Central and East Europe	73 000	5	24 000	3	96 000	4	7,3
Tšekki - <i>Czech Republic</i>	26 000	2	..	..	34 000	1	6,6
Unkari - <i>Hungary</i>	20 000	1	..	..	28 000	1	7,0
Puola - <i>Poland</i>	10 000	1	..	..	14 000	1	7,3
Bulgaria	..	..	..	..	11 000	0	7,5
Afriikka - Africa	52 000	3	..	..	52 000	2	10,0
Egypti - <i>Egypt</i>	17 000	1	..	..	17 000	1	9,1
Tunisia - <i>Tunis</i>	15 000	1	..	..	15 000	1	7,4
Marokko - <i>Morocco</i>	10 000	1	..	..	10 000	0	8,8
Aasia ja Oseania - Asia and Oceania	107 000	7	..	..	107 000	4	16,8
Thaimaa - <i>Thailand</i>	53 000	4	..	..	53 000	2	16,7
Kiina - <i>China</i>	13 000	1	..	..	13 000	1	11,9
Amerikka - Americas	76 000	5	..	..	78 000	3	22,5
Yhdysvallat - <i>USA</i>	41 000	3	..	..	42 000	2	22,6
Kanada - <i>Canada</i>	..	..	..	..	11 000	0	15,2
Dominikaaninen tasavalta - <i>Dominican Republic</i>	11 000	1	..	..	11 000	0	30,0
Matkalla yöpymisiä vähintään 2 maassa (pl. Suomi)	194 000	13	20 000	2	214 000	9	
<i>Trips with overnights in 2 or more countries (excluding Finland)</i>							

Ulkomaan vapaa-ajanmatkoja tehneet henkilöt (Taulukko 22)

Yöpymisen kohdemaassa sisältäneen vapaa-ajanmatkan ulkomaille teki vuonna 2000 yhteensä 1,4 miljoonaa 15–74 -vuotiaista suomalaista eli 36 prosenttia saman ikäisestä väestöstä. Matkan tehneistä naisia oli 740 000 ja miehiä 680 000.

Ainakin yhden pitkän, vähintään neljä yöpymistä sisältäneen matkan tehneitä oli noin miljoona, mikä on 26 prosenttia 15–74 -vuotiaasta väestöstä. Lyhyen 1-3 yöpymisen matkan tehneitä oli 700 000. Väestömäärään suhteutettuna eniten pitkiä matkoja tekivät 55–64 -vuotiaat. Heistä matkan teki 160 000 eli lähes joka kolmas. Lyhyitä matkoja tekivät eniten 45–54 -vuotiaat.

Sekä määrällisesti että väestöön suhteutettuna vähiten ulkomaanmatkoja tekivät 65-74 -vuotiaat. Heistä matkan teki 100 000 eli 23 prosenttia ikäryhmästä.

Korkeasti koulutetut matkailivat selvästi muita enemmän. Heistä puolet teki yöpymisen sisältäneen vapaa-ajanmatkan ulkomaille. Perus- ja keskiasteen koulutuksen omaavista noin kolmannes teki matkan.

Yksin asuvissa ja lapsiperheissä matkan tehneitä oli vähemmän kuin muissa kotitalouksissa. Ulkomaan matkan teki yksin asuvista 32 prosenttia. Lapsiperheissä elävistä matkan teki 36 ja muissa kotitalouksissa elävistä 38 prosenttia.

Sosioekonomisen aseman mukaan aktiivisimmin yöpymisen sisältäneitä ulkomaanmatkoja tekivät ylemmät toimihenkilöt. Heistä 310 000 teki matkan, mikä on 57 prosenttia kaikista ylemmistä toimihenkilöistä. Yrittäjistä 49, alemmista toimihenkilöistä 42, ja opiskelijoista sekä koululaisista 34 prosenttia teki matkan. Väestömäärään suhteutettuna vähiten matkoja tekivät työntekijät, maanviljelijät ja ryhmä ”muut kotona olevat”.

Taulukko 17. Ulkomaan vapaa-ajanmatkojen suosituimmat kohdemaat vuonna 2000
Table 17. The most popular destination countries for overnight leisure trips abroad in 2000

Pitkät matkat, vähintään 4 yöpymistä Long trips with at least 4 overnights		Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä Short trips with 1 to 3 overnights		Kaikki matkat All trips	
Kohdema Destination country	Matkoja Trips	Kohdema Destination country	Matkoja Trips	Kohdema Destination country	Matkoja Trips
Matkoja yhteensä - Trips total	1 506 000	Matkoja yhteensä - Trips total	890 000	Matkoja yhteensä - Trips total	2 397 000
Espanja, ml. Kanarian saaret Spain, incl. the Canary Islands	340 000	Viro - Estonia	427 000	Viro - Estonia	529 000
Kreikka - Greece	137 000	Ruotsi - Sweden	158 000	Espanja, ml. Kanarian saaret Spain, incl. the Canary Islands	353 000
Ruotsi - Sweden	119 000	Venäjä - Russia	149 000	Ruotsi - Sweden	277 000
Viro - Estonia	102 000	Norja - Norway	26 000	Venäjä - Russia	178 000
Saksa - Germany	59 000	Britannia - United Kingdom	20 000	Kreikka - Greece	138 000
Italia - Italy	56 000	Latvia	15 000	Saksa - Germany	72 000
Thaimaa - Thailand	53 000	Espanja, ml. Kanarian saaret Spain, incl. the Canary Islands	14 000	Britannia - United Kingdom	71 000
Britannia - United Kingdom	51 000	Saksa - Germany	13 000	Norja - Norway	69 000
Portugali - Portugal	48 000	Tsekki - Czech Republic	..	Italia - Italy	62 000
Norja - Norway	43 000	Unkari - Hungary	..	Thaimaa - Thailand	53 000

Risteilymatkoja tehneiden määrä oli vuonna 2000 edellisvuotta pienempi. Joko vapaa-ajan- tai työristeilyn tehneitä oli noin 1,4 miljoonaa eli 36 prosenttia 15–74 -vuotiaasta väestöstä. Edellisenä vuonna risteilyn teki yli 1,6 miljoonaa suomalaista. Tutkimuksessa ei erotella vapaa-ajan- ja työristeilyn tehneitä henkilöitä.

Risteilymatkan tehneistä naisia oli 730 000 ja miehiä 690 000. Eniten risteilyjä tekivät 35–44 -vuotiaat. Heistä 340 000 eli 44 prosenttia teki risteilymatkan.

Taulukko 18. Suomalaisten yöpymisen sisältäneet vapaa-ajanmatkat ulkomaille vuonna 2000 - vertailua muihin tilastoihin

Table 18. Finns' overnight leisure trips abroad in 2000 - comparison between different statistics

	Tilastokeskus Pitkät matkat, vähintään 4 yöpymistä Statistics Finland Long trips, 4 overnights or more	Suomen matkatoimistoalan liitto ⁴⁾ Lentäen tehdyt valmismatkat The Association of Finnish Travel Agents ⁴⁾ Package tours made by airplane		Ilmailulaitos Tilausliikenteen lähtevät matkustajat Civil Aviation Administration Departing charter passengers
		Matkoja Trips	Muutos 2000/1999 Change 2000/1999 %	
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	1 506 000	980 000	-1	623 000
Etelä-Eurooppa ja Kanarian saaret <i>Southern Europe and the Canary Islands</i>	587 000	573 000	-9	384 000
Espanja ja Kanarian saaret - Spain and the Canary Islands	340 000	328 000	-9	206 000
Kanarian saaret - the Canary Islands	208 000	225 000	-7	171 000
Baleaarit - the Balearics	18 000	16 000	-41	..
Muu Espanja - Other Spain	115 000	87 000	-6	35 000
Kreikka - Greece	137 000	157 000	-13	141 000
Italia - Italy	56 000	44 000	-1	8 000
Portugali ml. Madeira - Portugal incl. Madeira	48 000	44 000	-2	19 000
Itäisen Välimeren maat - East Mediterranean countries	75 000	106 000	-1	65 000
Turkki - Turkey	36 000	44 000	19	42 000
Israel	20 000	22 000	-6	18 000
Kypros - Cyprus	19 000	40 000	-15	5 000
Länsi-Eurooppa - Western Europe	206 000	..	..	66 000
Saksa - Germany	59 000	..	..	8 000
Britannia - United Kingdom	51 000	19 000	1	38 000
Ranska - France	41 000	31 000	-3	3 000
Sveitsi - Switzerland	14 000	..	..	3 000
Irlanti - Ireland	14 000	..	..	5 000
Itävalta - Austria	12 000	12 000	11	7 000
Itä- ja Keski-Eurooppa - Central and East Europe	73 000	67 000	29	20 000
Tšekki - Czech Republic	26 000	26 000	26	1 000
Unkari - Hungary	20 000	19 000	24	3 000
Puola - Poland	10 000	4 000	-8	200
Bulgaria	..	18 000	50	16 000
Aasia, Oseania ja Afrikka - Asia, Oceania and Africa	159 000	126 000	..	71 000
Thaimaa - Thailand	53 000	..	..	16 000
Egypti - Egypt	17 000	20 000	..	16 000
Tunisia - Tunis	15 000	18 000	-5	18 000
Marokko - Morocco	10 000	8 000	-9	6 000
Amerikka - Americas	76 000	23 000	10	10 000
Yhdysvallat - USA	41 000	10 000	9	..
Pohjoismaat - Scandinavian countries	192 000	..	..	4 000
Venäjä ja Baltia - Russia and the Baltic countries	138 000	..	..	4 000
Eurooppa, erittelemätön - Europe, unspecified	..	24 000	40	..

⁴⁾ Suomen matkatoimistoalan liiton jäseniltään keräämät tiedot lentäen tehdyistä vapaa-ajan valmismatkoista vuonna 2000.
Data collected by the Association of Finnish Travel Agents from its members on package tours with charter flights in 2000.

Pääkaupunkiseudun väestöstä runsas puolet teki yöpymisen kohdemaassa sisältäneen ulkomaan vapaa-ajanmatkan. Tämä on selvästi enemmän verrattuna muihin alueisiin. Muista suurista kaupungeista, Turusta, Tampereelta, Oulusta ja Lahdesta matkan teki noin 40 prosenttia väestöstä. Pienemmistä kaupungeista ja muista kunnista matkan tehneiden osuudet jäivät 30 prosentin tuntumaan. Risteilymatkan tehneitä oli kullakin asuinalueella liki saman verran kuin kohdemaassa yöpymisen sisältäneen matkan tehneitä.

Ikäryhmittäin tarkasteltuna vapaa-ajanmatkoja ulkomaille tehneiden osuudet olivat suurimmat 45–54 ja 55–64 -vuotiaissa. Kuitenkin näissä ikäryhmissä oli 65–74 -vuotiaiden jälkeen vähiten risteilymatkojen tehneitä henkilöitä. Sen sijaan ikäryhmissä 15–24, 25–34 ja 35–44 -vuotiaissa risteilymatkan tehneiden osuus oli yli 40 prosenttia.

Taulukko 19. Yöpymisen sisältäneiden vapaa-ajanmatkojen kustannukset keskimäärin vuonna 2000 ⁵⁾

Table 19. Average expenses of overnight leisure trips abroad in 2000 ⁵⁾

	markkaa ⁶⁾ - FIM ⁶⁾					
	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä <i>Long trips, 4 overnights or more</i>		Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä <i>Short trips, 1-3 overnights</i>		Yhteensä <i>Total</i>	
	Per henkilö <i>Per person</i>	Päivässä <i>Per day</i>	Per henkilö <i>Per person</i>	Päivässä <i>Per day</i>	Per henkilö <i>Per person</i>	Päivässä <i>Per day</i>
KAIKKI MATKAT - All trips	7 000	630	1 700	940	5 000	650
EU-maat - <i>to EU</i>	6 800	610	2 400	110	5 900	530
Muut maat - <i>other countries</i>	7 400	650	1 500	880	4 300	670
Pohjoismaat - <i>Scandinavian countries</i>	2 400	310	1 800	840	2 100	440
Venäjä ja Baltia - <i>Russian and the Baltic countries</i>	3 000	440	1 400	850	1 700	660
Etelä-Eurooppa ja Kanarian saaret <i>Southern Europe and the Canary Islands</i>	7 100	600	..	..	..	..
Itäisen Välimeren maat - <i>East Mediterranean countries</i>	4 900	600	..	..	..	..
Länsi-Eurooppa - <i>Western Europe</i>	9 900	900	4 600	1 900	8 800	940
Itä- ja Keski-Eurooppa - <i>Central and East Europe</i>	4 600	520	..	..	..	..
Afrikka - <i>Africa</i>	7 600	750	..	..	..	..
Aasia ja Oseania - <i>Asia and Oceania</i>	14 900	890	..	..	..	..
Amerikka - <i>America</i>	19 600	850	..	..	..	..
Viro - <i>Estonia</i>	3 100	450	1 400	860	2 100	790
Espanja, ml. Kanarian saaret - <i>Spain, incl. the Canary Islands</i>	7 400	530	..	..	..	..
Kanarian saaret - <i>the Canary Islands</i>	7 000	550	..	..	..	..
Manner-Espanja - <i>Mainland Spain</i>	8 400	480	..	..	..	..
Baleaarit - <i>the Balearics</i>	4 800	490	..	..	..	..
Ruotsi - <i>Sweden</i>	1 800	250	1 800	840	1 800	420
Venäjä - <i>Russia</i>	..	..	1 300	800	..	..
Kreikka - <i>Greece</i>	5 400	640	..	..	..	..
Saksa - <i>Germany</i>	5 700	520	..	..	..	..
Britannia - <i>United Kingdom</i>	9 200	650	..	..	..	..
Norja - <i>Norway</i>	2 400	340	..	..	..	..
Italia - <i>Italy</i>	6 300	760	..	..	..	..
Thaimaa - <i>Thailand</i>	13 500	810	..	..	..	..
Portugali ml. Madeira - <i>Portugal incl. Madeira</i>	6 500	740	..	..	..	..
Yhdysvallat - <i>USA</i>	17 000	740	..	..	..	..
Pakettimatkat - <i>Package tours</i>	6 100	670	1 800	1 000	5 300	790

⁵⁾ Matkakustannukset sisältävät muun muassa matkat kohdemaahan, majoitus- ja ravintolamenot sekä muut menot matkan aikana.
Travel expenses include such as travel to the destination country, accommodation and restaurant expenditure and other expenditure during the trip.

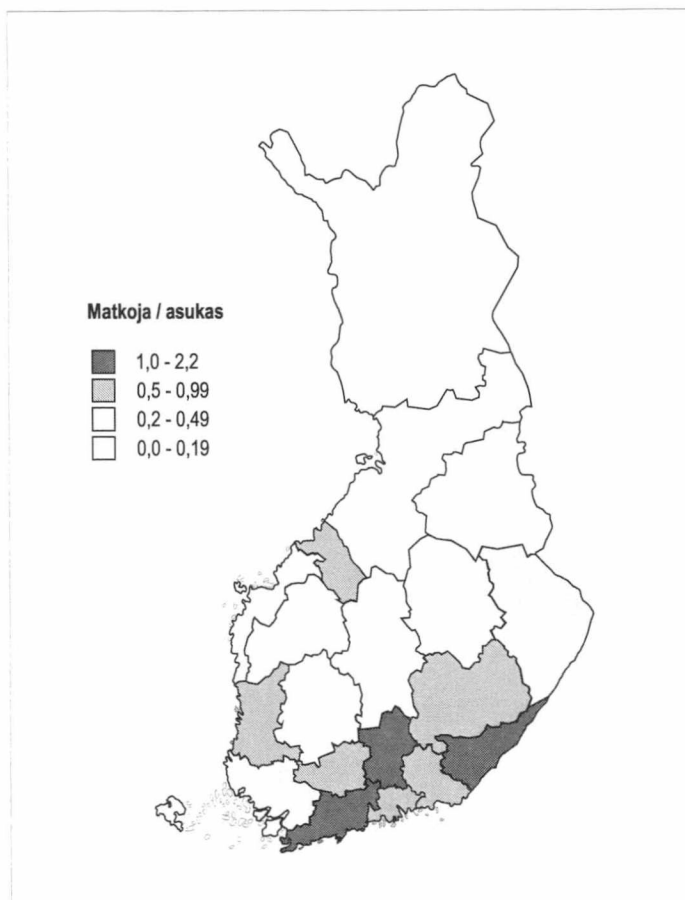
⁶⁾ 1 euro = 5,94573 mk - EUR 1 = FIM 5,94573

Taulukko 20. Vapaa-ajanristeilyjen ja vapaa-ajan päivämatkojen kohdemaat vuonna 2000

Table 20. Overnight leisure cruises and same-day leisure trips by destination country in 2000

	Risteilyt, yöpyminen vain laivalla <i>Cruises, overnight only on board</i>	Päivämatkat <i>Same-day trips</i>
KAIKKI MATKAT - All trips	2 387 000	408 000
Kohdemaat - Destination country		
Viro - Estonia	1 198 000	220 000
Ruotsi - Sweden	1 126 000	72 000
Venäjä - Russia	48 000	108 000
Muut maat tai tuntematon - Other countries or unknown	15 000	..
Mahdollisuus maissakäyntiin - Possibility to visit ashore	1 577 000	
Virossa - in Estonia	806 000	
Ruotsissa - in Sweden	718 000	
Muissa maissa - in other countries	54 000	
Maissakäyntejä - Visits ashore	1 360 000	
Virossa - in Estonia	727 000	
Ruotsissa - in Sweden	581 000	
Muissa maissa - in other countries	52 000	

Kuvio 8. Risteilyjä asukasta kohden asuinmaakunnittain vuonna 2000

Taulukko 21. Menot henkilöä kohden vapaa-ajanristeilyillä ja päivämatoilla vuonna 2000
Table 21. Expenditure per person on leisure cruises and same-day leisure trips in 2000

markkaa⁷⁾ - FIM⁷⁾

	Kaikki matkat <i>All trips</i>	Viron-matkat <i>Trips to Estonia</i>	Ruotsin-matkat <i>Trips to Sweden</i>	Risteilyt, ei maissakäyntiä <i>Cruises, no visits ashore</i>
Menot keskimäärin risteilymatkalla <i>Average expenditure on cruise</i>	1 100	1 300	1 100	970
Risteily ja menot laivalla - <i>Cruise and other expenditure on board</i>	880	1 100	740	970
Menot kohdemaassa - <i>Expenditure in destination country</i>	310	250	370	
Menot keskimäärin päivämatoilla <i>Average expenditure on same-day trips</i>				
Menot kohdemaassa - <i>Expenditure in destination country</i>	390	400	370	

⁷⁾ 1 euro = 5,94573 mk - EUR 1 = FIM 5.94573

Taulukko 22. Yöpyminen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja ulkomaille tehneet 15-74 -vuotiaat vuonna 2000

Table 22. Persons aged 15-74 with overnight leisure trips abroad in 2000

MATKAT, JOISSA YÖPYMINEN KOHDEMAASSA
Trips with overnight stay in destination country

	Pitkät matkat, väh. 4 yöpymistä <i>Long trips (4 or more overnights)</i>		Lyhyet matkat, 1-3 yöpymistä <i>Short trips (1-3 overnights)</i>		Kaikki matkat <i>All trips</i>	
	Henkilöitä <i>Persons</i>	% väestöstä <i>% of population</i>	Henkilöitä <i>Persons</i>	% väestöstä <i>% of population</i>	Henkilöitä <i>Persons</i>	% väestöstä <i>% of population</i>
HENKILÖITÄ YHTEENSÄ - Number of persons	1 021 000	26	700 000	18	1 416 000	36
Sukupuoli - Sex						
Mies - <i>Male</i>	469 000	25	355 000	18	680 000	35
Nainen - <i>Female</i>	552 000	28	345 000	18	736 000	38
Ikä - Age						
15 - 24	183 000	28	78 000	12	218 000	33
25 - 34	176 000	27	130 000	20	253 000	38
35 - 44	183 000	24	153 000	20	280 000	37
45 - 54	235 000	28	197 000	24	350 000	42
55 - 64	163 000	30	115 000	21	215 000	40
65 - 74	82 000	19	27 000	6	100 000	23
Koulutus - Education						
Perusaste - <i>Lower secondary education</i>	323 000	21	190 000	13	435 000	29
Keskiaste - <i>Upper secondary education</i>	332 000	23	255 000	18	499 000	35
Korkea-aste - <i>Tertiary education</i>	366 000	38	256 000	27	482 000	50
Asuinalue - Area of residence						
Pääkaupunkiseutu	310 000	43	185 000	26	381 000	53
Helsinki area (includes Helsinki, Espoo, Vantaa and Kaunialainen)						
Turku, Tampere, Oulu ja Lahti - <i>Turku, Tampere, Oulu and Lahti</i>	140 000	32	71 000	16	179 000	41
Muut kaupungit - <i>Other urban municipalities</i>	310 000	21	267 000	18	478 000	33
Muut kunnat - <i>Other municipalities</i>	260 000	20	177 000	14	377 000	29
Kotitaloustyyppi - Type of household						
Yksinasuvat - <i>Singles</i>	191 000	23	139 000	17	270 000	32
Lapsiperheet (alle 15-vuotiaita lapsia) - <i>Families with children under 15</i>	271 000	24	217 000	19	406 000	36
Muut kotitaloudet - <i>Other households</i>	559 000	29	344 000	18	740 000	38
Sosioekonominen asema - Socio-economic group						
Yrittäjät - <i>Self-employed persons, employers</i>	57 000	32	41 000	23	87 000	49
Ylemmät toimihenkilöt - <i>Upper salaried employees</i>	241 000	45	170 000	32	307 000	57
Alemmat toimihenkilöt - <i>Lower salaried employees</i>	220 000	30	165 000	22	310 000	42
Työntekijät - <i>Manual workers</i>	127 000	16	123 000	16	228 000	28
Maanviljelijät - <i>Farmers</i>	11 000	10	16 000	15	23 000	21
Opiskelijat ja koululaiset - <i>Students and schoolchildren</i>	128 000	29	42 000	9	150 000	34
Eläkeläiset - <i>Retired persons, pensioners</i>	171 000	22	96 000	12	222 000	28
Muut kotona olevat - <i>Other economically not active</i>	53 000	18	44 000	15	84 000	28
Muu tai tuntematon - <i>Other or unknown</i>						

Taulukko 23. Vapaa-ajanmatkailu lähialueille vuonna 2000

Table 23. Leisure trips to the neighbouring countries in 2000

	Matkoja - Trips						Yhteensä Total
	Ruotsiin to Sweden	Viroon to Estonia	Venäjälle to Russia	Norjaan to Norway	Tanskaan To Denmark	Latviaan ja Liettuaan to Latvia and Lithuania	
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	1 475 000	1 947 000	334 000	76 000	34 000	34 000	3 900 000
Maissakäyntejä yhteensä - Visits ashore total	929 000	1 477 000	330 000	76 000	34 000	33 000	2 879 000
Yöpyminen kohdemaassa - Overnight in destination country	277 000	529 000	178 000	69 000	34 000	27 000	1 114 000
Päiväkäynnit - Day visits	652 000	948 000	152 000	..	..	..	1 752 000
Päivämatkat (ei yöpymistä) - Same-day visits (no overnights)	72 000	220 000	108 000	..	..	..	400 000
Maissakäyntejä yöpymisen sisältäneen risteilyn yhteydessä Visits ashore during cruise with overnight on board	580 000	728 000	44 000	..	..	..	1 352 000
Risteilyt ilman maissakäyntejä - Cruises without visits ashore	546 000	470 000	..	..	..	..	1 020 000

**RISTEILYT, YÖPYMINEN VAIN
LAIVASSA (ml. työ- ja kokousristeilyt)**
*Overnight cruises abroad (incl. business and
professional cruises)*

15-74 -vuotias väestö
Population aged 15-74

Henkilöitä
Persons

% väestöstä
% of population

1 421 000

36

3 897 000

HENKILÖITÄ YHTEENSÄ - Number of persons

Sukupuoli - Sex

691 000

36

1 940 000

Mies - Male

729 000

37

1 957 000

Nainen - Female

Ikä - Age

282 000

43

660 000

15 - 24

280 000

42

662 000

25 - 34

336 000

44

767 000

35 - 44

299 000

36

828 000

45 - 54

138 000

25

543 000

55 - 64

87 000

20

436 000

65 - 74

Koulutus - Education

458 000

30

1 518 000

Perusaste - Lower secondary education

579 000

41

1 415 000

Keskiaste - Upper secondary education

384 000

40

964 000

Korkea-aste - Tertiary education

Asuinalue - Area of residence

390 000

55

715 000

Pääkaupunkiseutu

Helsinki area (includes Helsinki, Espoo, Vantaa and Kauniainen)

191 000

43

441 000

Turku, Tampere, Oulu ja Lahti - Turku, Tampere, Oulu and Lahti

471 000

33

1 445 000

Muut kaupungit - Other urban municipalities

369 000

28

1 296 000

Muut kunnat - Other municipalities

Kotitaloustyyppi - Type of household

307 000

37

835 000

Yksinasuvat - Singles

439 000

39

1 115 000

Lapsiperheet (alle 15-vuotiaita lapsia) - Families with children under 15

675 000

35

1 947 000

Muut kotitaloudet - Other households

Sosioekonominen asema - Socio-economic group

77 000

43

179 000

Yrittäjät - Self-employed persons, employers

233 000

43

538 000

Ylemmät toimihenkilöt - Upper salaried employees

350 000

48

736 000

Alemmat toimihenkilöt - Lower salaried employees

290 000

37

782 000

Työntekijät - Manual workers

36 000

33

109 000

Maanviljelijät - Farmers

174 000

39

447 000

Opiskelijat ja koululaiset - Students and schoolchildren

166 000

21

787 000

Eläkeläiset - Retired persons, pensioners

88 000

29

299 000

Muut kotona olevat - Other economically not active

20 000

Muu tai tuntematon - Other or unknown

Työ- ja kokousmatkat

Kotimaan työmatkat

(Taulukot 24, 26)

Kotimaan työmatkoja tehtiin vuonna 2000 yhteensä noin 2,7 miljoonaa. Näistä pitkiä, vähintään neljä yöpymistä sisältäneitä matkoja oli 260 000. Kotimaan työmatkoista 70 prosenttia eli 1,9 miljoonaa oli miesten tekemiä.

Eniten kotimaan työmatkoja tehtiin loka- ja marraskuussa, molemmissa runsaat 300 000 matkaa. Vähiten matkoja tehtiin kesällä sekä tammi- ja joulukuussa.

Yli puolet matkoista sisälsivät yhden yöpymisen. Kahden yöpymisen matkoja kaikista kotimaan työmatkoista oli vajaat 30 prosenttia.

Työmatkoille kuljettiin eniten autolla. Kotimaan työmatkoista 1,6 miljoonalla eli 59 prosentilla auto oli käytetyin kulkuväline. Lentokonetta käytettiin 16 prosentilla ja junaa noin 15 prosentilla matkoista.

Taulukko 24. Työ- ja kokousmatkat päättymiskuukauden ja keston mukaan vuonna 2000

Table 24. Business and professional trips by month of ending and number of overnights in 2000

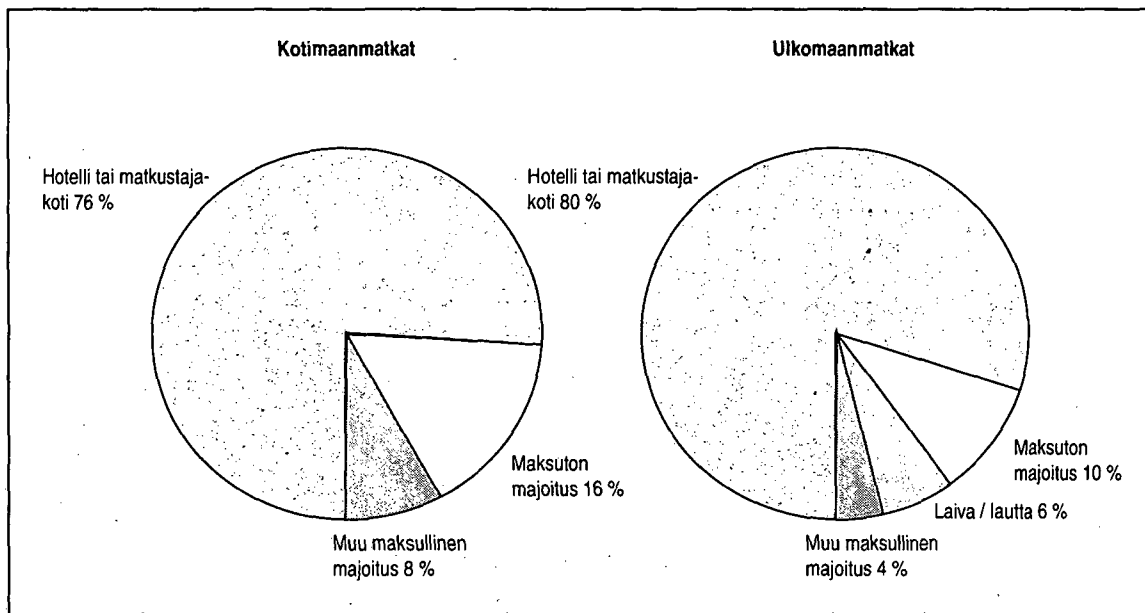
	Kotimaanmatkat, sisältää yöpymisen Overnight domestic trips	Ulkomaanmatkat yöp. kohdemaassa Overnight trips abroad	Risteilyt, yöp. vain laivassa Cruises, overnight on board only	Päivämatkat ulkomaille Same-day visits abroad	Kaikki työ- ja kokousmatkat All business and professional trips
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	2 730 000	902 000	229 000	103 000	3 964 000
Matkan päättymiskuukausi - Trips by month of ending					
Tammikuu - January	195 000	53 000	27 000	..	277 000
Helmikuu - February	265 000	89 000	12 000	13 000	379 000
Maaliskuu - March	244 000	85 000	29 000	11 000	369 000
Huhtikuu - April	294 000	77 000	14 000	19 000	404 000
Toukokuu - May	277 000	92 000	21 000	19 000	409 000
Kesäkuu - June	145 000	78 000	16 000	19 000	258 000
Heinäkuu - July	84 000	57 000	..	..	146 000
Elokuu - August	169 000	61 000	..	..	247 000
Syyskuu - September	239 000	101 000	15 000	..	357 000
Lokakuu - October	317 000	88 000	20 000	..	427 000
Marraskuu - November	315 000	80 000	29 000	..	428 000
Joulukuu - December	188 000	40 000	31 000	..	261 000
Matkan kesto - Number of overnight stays					
Ei yöpymisiä - No overnight stays				103 000	103 000
1 yö - 1 night	1 453 000	217 000	169 000		1 839 000
2 yötä - 2 nights	786 000	213 000	54 000		1 053 000
3 yötä - 3 nights	235 000	121 000	..		361 000
4-7 yötä - 4-7 nights	207 000	236 000			443 000
Vähintään 8 yötä - 8 nights or more	48 000	116 000			164 000
Yöpymisiä keskimäärin matkalla - Overnights on average	2,0	5,6	1,3		2,7

Kotimaan työmatkoilla yövyttiin eniten hotelleissa. Hotelli oli pääasiallinen majoitusmuoto yli 2 miljoonalla matkalla, mikä on 76 prosenttia kaikista matkoista. Maksuton majoitus oli pääasiallinen majoitusmuoto 460 000 matkalla eli 16 prosentilla matkoista.

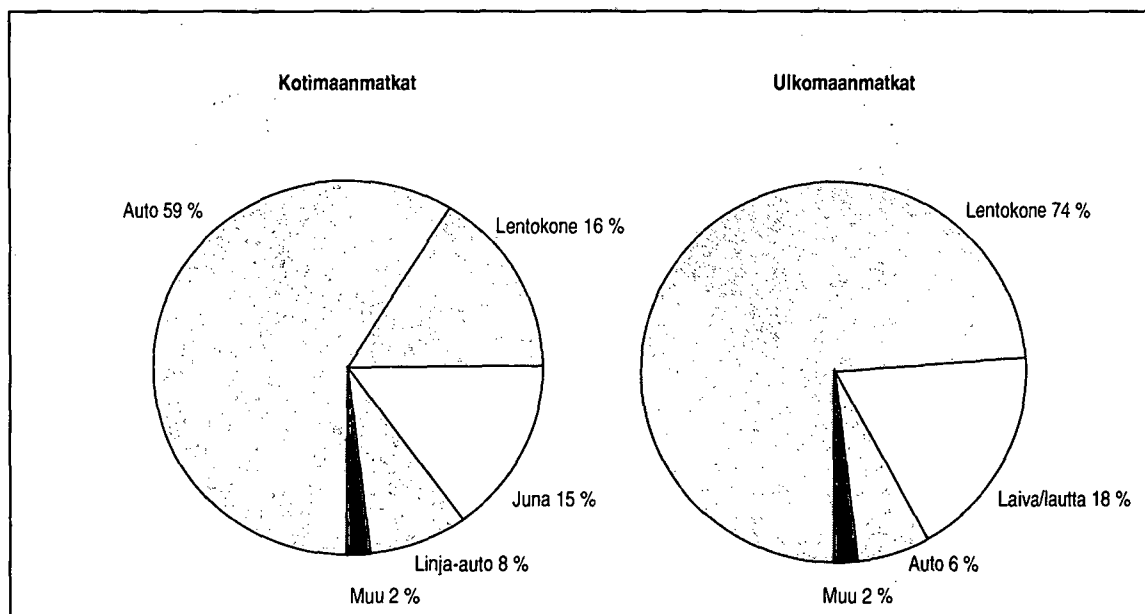
Kotimaan työmatkoilla käytettiin rahaa keskimäärin 1 300 markkaa henkilöä kohden, kun mukaan lasketaan matkustus-, majoitus- ja muut menot. Rahaa käytettiin keskimäärin 680 markkaa päivässä.

Pitkillä matkoilla rahaa käytettiin henkilöä kohden keskimäärin 730 markkaa päivässä eli koko matkalla 1 100 markkaa. Lyhyillä matkoilla päivässä käytettiin rahaa keskimäärin 300 markkaa, ja koko matkan aikana 1 900 markkaa.

Kuvio 9. Työ- ja kokousmatkat majoitusmuodon mukaan vuonna 2000

Kuvio 10. Työ- ja kokousmatkat käytetyn kulkuvälineen mukaan vuonna 2000

Ulkomaan työmatkat

(Taulukot 24-27)

Vuonna 2000 tehtiin 900 000 yöpymisen kohdemaassa sisältänyttä ulkomaan työ- tai kokousmatkaa. Pitkiä, vähintään neljä yöpymistä sisältäneitä matkoja tehtiin 350 000, ja lyhyitä, 1-3 yöpymisen matkoja tehtiin 550 000. Eniten matkoja tehtiin syyskuussa, noin 100 000 ja vähiten joulukuussa, noin 40 000. Matkat sisälsivät keskimäärin 5,6 yöpymistä.

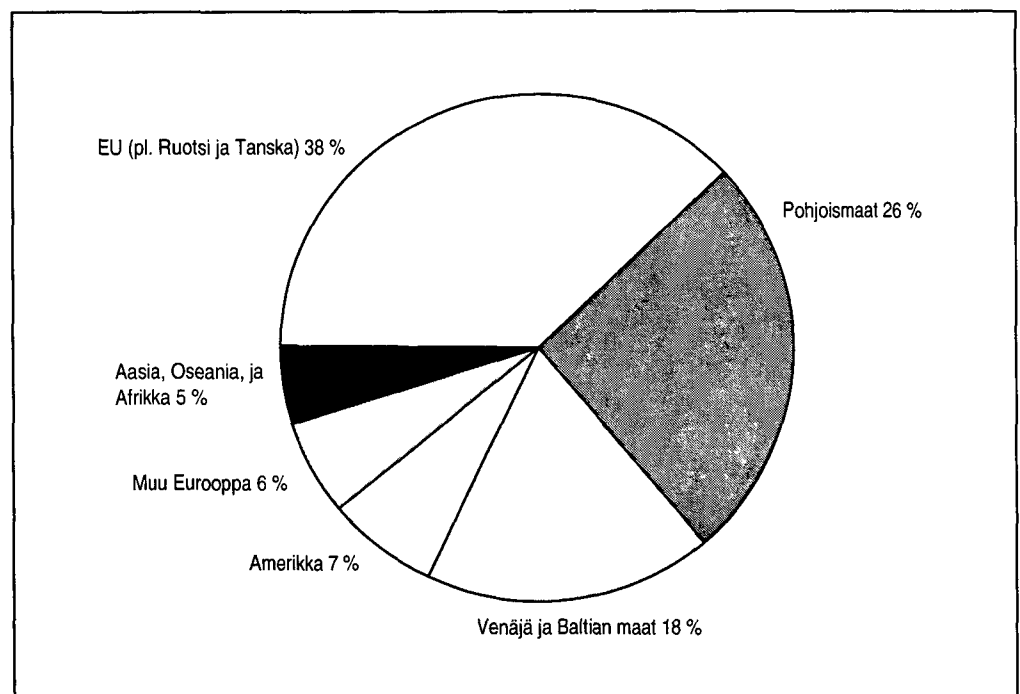
Eniten työmatkoja tehtiin Ruotsiin, Saksaan ja Viroon. Yhteensä näihin maihin tehtiin 370 000 matkaa, mikä on noin 40 prosenttia kaikista työmatkoista. Kaikista työmatkoista 160 000 eli 18 prosenttia suuntautui Ruotsiin. Saksaan työmatkoja tehtiin 110 000 ja Viroon 90 000. Mukana ovat siis vain yöpymisen kohdemaassa sisältäneet työmatkat. Vain laivayöpmisiä sisältäneet matkat luokitellaan risteilyiksi.

Ulkomaan työmatkoilla yövyttiin eniten hotelleissa. Hotelli oli pääasiallinen majoitusmuoto yli 720 000 matkalla, mikä on 80 prosenttia kaikista ulkomaan työmatkoista.

Suosituin kulkuväline ulkomaanmatkoilla oli lentokone. Sitä käytettiin noin 670 000 matkalla, mikä on 74 prosenttia kaikista ulkomaanmatkoista. Laivalla tehtiin 160 000 matkaa, mikä on noin 18 prosenttia kaikista matkoista.

Ulkomaan työmatkoista 670 000 eli 74 prosenttia oli miesten tekemiä. Naisten tekemiä työmatkoista oli 240 000.

Kuvio 11. Kohdemaassa yöpymisen sisältäneet työ- ja kokousmatkat kohdealueen mukaan vuonna 2000

Työristeilyt

Työ- tai kokousristeilyjä tehtiin vuonna 2000 yhteensä 230 000. Ruotsi oli vuoden 1999 tapaan Viroa suosituimpi kohde. Ruotsiin tehtiin 120 000 ja Viroon 110 000 työ- tai kokousristeilyä.

Eniten työ- tai kokousristeilyjä tehtiin joulukuussa. Risteilyjä tehtiin tuolloin yli 30 000. Myös tammi-, maaliskuu- ja marraskuussa risteiltiin runsaasti. Työristeilyistä lähes 75 prosenttia sisälsi yhden yöpymisen laivalla. Kaikista työ- tai kokousristeilyistä alle puolet oli sellaisia, joissa oli mahdollisuus käydä maissa.

Työ- tai kokousristeilyistä 180 000 eli lähes 80 prosenttia oli laivakokouksia tai seminaareja.

Taulukko 25. Ulkomaille tehdyt työ- ja kokousmatkat kohtamaan mukaan vuonna 2000
Table 25. Business and professional trips abroad by destination country in 2000

	Matkat, joissa yöpyminen kohtamaan		Risteilyt, yöp. vain laivassa <i>Cruises, overnight on board only</i>	Päivämatkat ulkomaille <i>Same-day visits abroad</i>	Kaikki työ- ja kokousmatkat ulkomaille <i>All business and professional trips abroad</i>
	Matkoja <i>Trips</i>	Yöpymissä keskimäärin <i>Overnights on average</i>			
MATKOJA YHTEENSÄ -Trips total	902 000	5,6	229 000	103 000	1 234 000
EU-maat yhteensä - EU countries, total	545 000	4,8	119 000	59 000	723 000
Muut maat - <i>Other countries</i>	358 000	6,9	110 000	44 000	512 000
Pohjoismaat - Scandinavian countries	233 000	3,3	119 000	49 000	401 000
Ruotsi - <i>Sweden</i>	162 000	3,0	119 000	47 000	328 000
Norja - <i>Norway</i>	27 000	3,1			27 000
Tanska - <i>Denmark</i>	40 000	3,4			42 000
Venäjä ja Baltian maat - Russia and the Baltic countries	163 000	3,3	110 000	44 000	317 000
Viro - <i>Estonia</i>	92 000	1,9	110 000	42 000	244 000
Venäjä - <i>Russia</i>	57 000	2,6			59 000
Liettua - <i>Lithuania</i>	10 000	16,4			10 000
EU-maat (pl. Ruotsi ja Tanska)	343 000	5,8		10 000	353 000
<i>EU countries (excl. Sweden and Denmark)</i>					
Saksa - <i>Germany</i>	114 000	4,7			116 000
Ranska - <i>France</i>	53 000	4,4			53 000
Iso-Britannia - <i>Great Britain</i>	43 000	13,9			45 000
Belgia - <i>Belgium</i>	32 000	2,7			36 000
Alankomaat - <i>Netherlands</i>	24 000	5,2			25 000
Italia - <i>Italy</i>	21 000	5,5			21 000
Espanja - <i>Spain</i>	18 000	4,9			18 000
Itävalta - <i>Austria</i>	16 000	4,3			16 000
Portugali - <i>Portugal</i>	10 000	9,2			10 000
Muu Eurooppa - Rest of Europe	51 000	11,4			51 000
Puola - <i>Poland</i>	17 000	24,9			17 000
Amerikka - Americas	67 000	9,1			67 000
Yhdysvallat - <i>USA</i>	53 000	9,6			53 000
Aasia, Oseania ja Afrikka - Asia, Oceania and Africa	46 000	14,3			46 000

Taulukko 26. Menot yöpymisen sisältäneillä työ- ja kokousmatkoilla vuonna 2000

Table 26. Expenditure on overnight business and professional trips in 2000

	markkaa ^{a)} - FIM ^{b)}		
	Kotimaanmatkat, sisältää yöpymisen Overnight domestic trips	Ulkomaanmatkat yöp. kohdemaassa Overnight trips abroad	Risteilyt, yöp. vain laivassa Cruises, overnight on board only
Matkan menot keskimäärin henkilöä kohden Average expenditure per person	1 300	8 600	1 400
Menot keskimäärin päivässä - Average expenditure per day	680	1 500	1 100

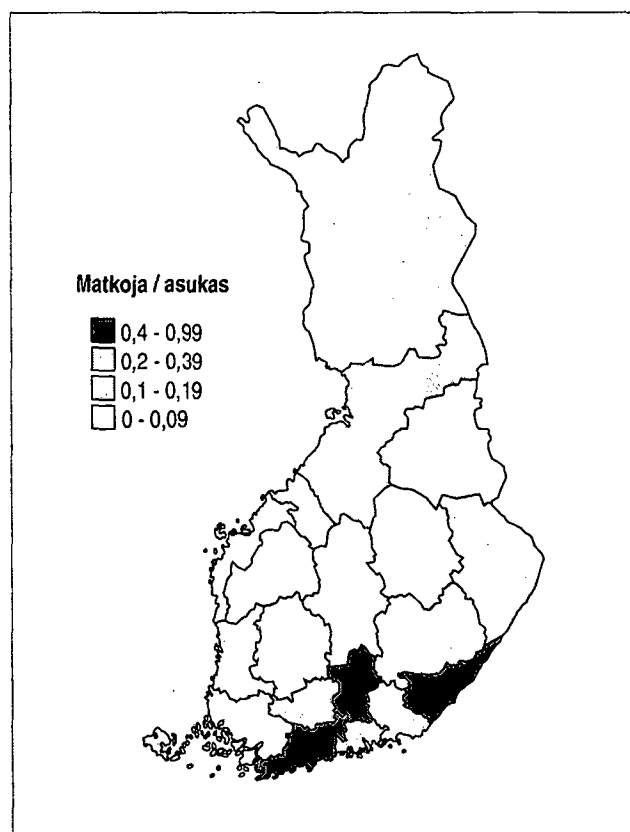
^{a)} 1 euro = 5,94573 mk - EUR 1 = FIM 5.94573

Taulukko 27. Työ- ja kokousmatkat lähialueille vuonna 2000

Table 27. Business and professional trips to the neighbouring countries in 2000

	Matkoja - Trips						Yhteensä Total
	Ruotsiin to Sweden	Viroon to Estonia	Venäjälle to Russia	Norjaan to Norway	Tanskaan To Denmark	Latviaan ja Liettuaan to Latvia and Lithuania	
MATKOJA YHTEENSÄ - Trips total	328 000	244 000	59 000	27 000	42 000	14 000	714 000
Maissakäyntejä yhteensä - Visits ashore total	250 000	178 000	59 000	27 000	42 000	14 000	570 000
Yöpyminen kohdemaassa - Overnight in destination country	162 000	92 000	57 000	27 000	40 000	14 000	392 000
Päiväkäynnit - Day visits	88 000	86 000	..	..	..	..	178 000
Päivämatkat (ei yöpymistä) - Same-day visits	47 000	42 000	..	..	..	..	93 000
Maissakäyntejä yöpymisen sisältäneen risteilyn yhteydessä Visits ashore during cruise with overnight on board	41 000	44 000	..	..	..	..	85 000
Risteilyt ilman maissakäyntejä - Cruises without visits ashore	78 000	66 000	..	..	..	..	144 000

Kuvio 12. Kohdemaassa yöpymisen sisältäneitä työ- ja kokousmatkoja asukasta kohden asuinmaakunnittain v. 2000

Työ- tai kokousmatkan tehneet henkilöt (Taulukko 28)

Yöpymisen sisältäneen työ- tai kokousmatkan teki vuonna 2000 yhteensä 870 000 15–74 -vuotiaista suomalaista. Ulkomaille työmatkan tehneitä oli 330 000. Kotimaan työmatkan teki 750 000 suomalaista. Ulkomaan työmatkan tehneistä naisia oli 110 000 eli joka kolmas. Kotimaan työmatkoja tehneistä naisia oli 340 000, mikä on 45 prosenttia kaikista kotimaan työmatkan tehneistä.

Eniten työmatkoja ulkomaille tekivät 25–34 -vuotiaat. Heistä 100 000 eli 15 prosenttia teki ulkomaan työmatkan. 25–54 -vuotiaista työmatkan kotimaassa teki useampi kuin joka neljäs. Eniten kotimaan työmatkoja tekivät 35–44 -vuotiaat. Heistä 230 000 eli 30 prosenttia teki matkan.

Taulukko 28. Yöpymisen sisältäneitä työ- tai kokousmatkoja (pl. risteilyt) tehneet 15-74 -vuotiaat vuonna 2000

Table 28. Persons aged 15-74 with overnight business and professional trips (excl. cruises) in 2000

	Kotimaassa Domestic trips		Ulkomaille Outbound trip		Kotimaassa tai ulkomaille Domestic or outbound trip		15-74 -vuotias väestö Population aged 15 - 74
	Henkilöitä Persons	% väestöstä % of population	Henkilöitä Persons	% väestöstä % of population	Henkilöitä Persons	% väestöstä % of population	
HENKILÖITÄ YHTEENSÄ - Number of persons	752 000	19	332 000	9	872 000	22	3 897 000
Sukupuoli - Sex							
Mies - Male	411 000	21	218 000	11	492 000	25	1 940 000
Nainen - Female	341 000	17	114 000	6	380 000	19	1 957 000
Ikä - Age							
15 - 24	42 000	6	19 000	3	54 000	8	660 000
25 - 34	192 000	29	102 000	15	230 000	35	662 000
35 - 44	230 000	30	90 000	12	254 000	33	767 000
45 - 54	221 000	27	92 000	11	260 000	31	828 000
55 - 64	65 000	12	27 000	5	71 000	13	543 000
65 - 74	..	..	..	..	..	..	436 000
Koulutus - Education							
Perusaste - Lower secondary education	122 000	8	27 000	2	133 000	9	1 518 000
Keskiaste - Upper secondary education	228 000	16	97 000	7	261 000	18	1 415 000
Korkea-aste - Tertiary education	402 000	42	208 000	22	477 000	49	964 000
Asuinalue - Area of residence							
Pääkaupunkiseutu Helsinki area (includes Helsinki, Espoo, Vantaa and Kauniainen)	174 000	24	130 000	18	221 000	31	715 000
Turku, Tampere, Oulu ja Lahti - Turku, Tampere, Oulu and Lahti	104 000	24	46 000	10	117 000	27	441 000
Muut kaupungit - Other urban municipalities	287 000	20	91 000	6	321 000	22	1 445 000
Muut kunnat - Other municipalities	186 000	14	66 000	5	212 000	16	1 296 000
Kotitaloustyyppi - Type of household							
Yksinasuvat - Singles	143 000	17	58 000	7	172 000	21	835 000
Lapsiperheet (alle 15-vuotiaita lapsia) - Families with children under 15	275 000	25	127 000	11	320 000	29	1 115 000
Muut kotitaloudet - Other households	334 000	17	147 000	8	379 000	19	1 947 000
Sosioekonominen asema - Socio-economic group							
Yrittäjät - Self-employed persons, employers	73 000	41	28 000	16	84 000	47	179 000
Ylemmät toimihenkilöt - Upper salaried employees	281 000	52	177 000	33	338 000	63	538 000
Alemmat toimihenkilöt - Lower salaried employees	216 000	29	65 000	9	241 000	33	736 000
Työntekijät - Manual workers	116 000	15	36 000	5	130 000	17	782 000
Maanviljelijät - Farmers	16 000	15	..	..	16 000	15	109 000
Opiskelijat ja koululaiset - Students and schoolchildren	16 000	4	..	..	22 000	5	447 000
Eläkeläiset - Retired persons, pensioners	18 000	2	..	..	18 000	2	787 000
Muut kotona olevat - Other economically not active	..	..	..	..	16 000	5	299 000
Muu tai tuntematon - Other or unknown	..	..	..	..	..	..	20 000

Tuoteseloste

Aineiston kokoaminen

Tutkimuksen aineisto kerätään kuukausittain puhelinhaastatteluilla, joissa kohdehenkilöinä ovat Suomessa vakituisesti asuvat 15–74 -vuotiaat henkilöt. Haastattelut toteuttaa Tilastokeskuksen puhelinhaastattelu- eli CATI-keskus (Computer Assisted Telephone Interviewing). Haastattelut tehdään yhdessä kuluttajabarometrin kanssa, ja tutkimuksen brutto-otos on 2 200 henkilöä kuukaudessa. Lisäksi vuosittain tehdään työvoimatutkimuksen liitännäisenä vuositutkimus, jolla kerätään koko vuotta koskevia tietoja matkustaneista henkilöistä. Otokset on poimittu systemaattisella otannalla (tasavälinen otanta) väestön keskusrekisteristä. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät ikähaarukan ulkopuolisten lisäksi pysyvästi laitoksissa olevat henkilöt.

Vuonna 2000 kuukausittain tehdyissä haastatteluissa kohdehenkilöiltä kysyttiin tietoja kahden edellisen kuukauden aikana päättyneistä matkoista. Koska jokaisen otoksen tutkimusjakso on kaksi kuukautta, saadaan kunkin kuukauden matkoista kaksi aineistoa. Varsinainen aineisto muodostuu tutkimusjakson jälkimmäisen kuukauden tiedoista ja ns. vertailuaineisto tutkimusjakson ensimmäisen kuukauden tiedoista. Jälkimmäisen kuukauden matkoista kysyttiin ensimmäistä kuukautta tarkemmin.

Taulukko 29. Matkan tehneet 15-74 -vuotiaat matkaryhmittäin ja luottamusvälit
Table 29. Persons aged 15-74 having travelled by type of trip and confidence intervals

Matkaryhmä - Type of trip	Matkan tehneitä henkilöitä Persons having travelled	Luottamusvälit Confidence intervals %
Yöpymisen sisältäneitä matkoja tai päivämatkoja ulkomaille <i>Trips with overnight stay or same-day visits abroad</i>	3 471 000	± 2
Yöpymisen sisältäneitä matkoja - <i>Trips with overnight stay</i>	3 446 000	± 2
Kotimaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa <i>Domestic leisure trips with paid accommodation</i>	1 439 000	± 6
Lyhyitä matkoja, 1-3 yöpymistä - <i>Short trips, 1-3 overnights</i>	1 161 000	± 7
Pitkiä matkoja, vähintään 4 yöpymistä - <i>Long trips, 4 or more overnights</i>	610 000	± 11
Matkoja omalle mökille tai vierailumatkoja sukulaisten tai tuttavien luo <i>Trips to own free-time residence and visits to friends and relatives</i>	2 862 000	± 3
Mökkimatkat - <i>Trips to own free-time residence</i>	1 281 000	± 7
Vierailumatkat - <i>Visits to friends and relatives</i>	2 399 000	± 4
Vapaa-ajanmatkoja ulkomaille - <i>Leisure trips abroad</i>	1 416 000	± 6
Lyhyitä matkoja, 1-3 yöpymistä - <i>Short trips, 1-3 overnights</i>	700 000	± 10
Pitkiä matkoja, vähintään 4 yöpymistä - <i>Long trips, 4 or more overnights</i>	1 021 000	± 8
Risteilyt, yöpyminen vain laivalla (ml. työ- ja kokousristeilyt) <i>Cruises, overnight on board only (incl. business and professional cruises)</i>	1 421 000	± 6
Työ- ja kokousmatkoja (pl. työ- ja kokousristeilyt) <i>Business and professional trips (excl. business and professional cruises)</i>	872 000	± 9
Kotimaassa - <i>Domestic trips</i>	752 000	± 10
Ulkomaille - <i>Abroad</i>	332 000	± 15

Muuttujat

Kohdehenkilöiden tekemistä matkoista on käytettävissä seuraavat tiedot:

- Matkan alkamis- ja päättymiskuukausi
- Matkan kesto
- Matkan kohde (ei sisälly kotimaan työ- ja kokousmatkoihin)
- Majoitusmuoto
- Kulkuväline
- Matkan menot
- Matkan järjestäminen (ei sisälly mökki- ja vierailumatkoihin, ulkomaan päivämatkoihin eikä risteilyihin)
- Harrastukset (vain kotimaan vapaa-ajanmatkoista)

Matkan tehneistä henkilöistä on käytettävissä seuraavat tiedot:

- Sukupuoli
- Ikä
- Koulutus
- Sosioekonominen asema
- Kieli
- Asuinmaakunta
- Kotitalouden bruttotulot
- Kotitalouden koko
- Kotitalouden lapsiluku

Taulukko 30. Suomalaisen tekemät matkat matkaryhmittäin ja luottamusvälit

Table 30. Trips made by Finns and confidence intervals

Matkaryhmä - Type of trip	Matkoja Trips	Luottamusvälit Confidence intervals %
Kotimaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa <i>Domestic leisure trips with paid accommodation</i>	3 989 000	± 4
Lyhyitä matkoja, 1-3 yöpymistä - <i>Short trips, 1-3 overnights</i>	2 995 000	± 5
Pitkiä matkoja, vähintään 4 yöpymistä - <i>Long trips, 4 or more overnights</i>	993 000	± 7
Matkoja omalle mökille - <i>Trips to own free-time residence</i>	2 955 000	± 6
Lyhyitä matkoja, 1-3 yöpymistä - <i>Short trips, 1-3 overnights</i>	2 271 000	± 7
Pitkiä matkoja, vähintään 4 yöpymistä - <i>Long trips, 4 or more overnights</i>	683 000	± 10
Vierailumatkoja sukulaisten ja tuttavien luo - <i>Visits to friends and relatives</i>	12 016 000	± 3
Lyhyitä matkoja, 1-3 yöpymistä - <i>Short trips, 1-3 overnights</i>	9 938 000	± 3
Pitkiä matkoja, vähintään 4 yöpymistä - <i>Long trips, 4 or more overnights</i>	2 078 000	± 5
Vapaa-ajanmatkoja ulkomaille - <i>Leisure trips abroad</i>	2 398 000	± 5
Lyhyitä matkoja, 1-3 yöpymistä - <i>Short trips, 1-3 overnights</i>	890 000	± 8
Pitkiä matkoja, vähintään 4 yöpymistä - <i>Long trips, 4 or more overnights</i>	1 508 000	± 6
Risteilyt, yöpyminen vain laivalla - <i>Cruises, overnight on board only</i>	2 615 000	± 5
Kotimaan työ- ja kokousmatkoja - <i>Domestic business and professional trips</i>	2 730 000	± 6
Työ- ja kokousmatkoja ulkomaille - <i>Business and professional trips abroad</i>	902 000	± 9
Päivämatkat ulkomaille - <i>Same-day visits abroad</i>	511 000	± 12

Tutkimuksessa tapahtuneita muutoksia

Ensimmäiset matkailun kysyntää kuvaavat tutkimukset tehtiin 1970-luvulla. Tuolloin tutkimusta teki Matkailun edistämiskeskus (MEK). 1980-luvulla tutkimuksia tehtiin MEK:n toimesta muutaman vuoden välein. Säännöllisesti matkailun kysyntää kuvaavia tutkimuksia on tehty vuodesta 1991 alkaen. Tutkimus siirtyi Tilastokeskukselle vuonna 1995, jossa sitä on kehitetty vastaamaan matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia.

Ensimmäiset uudistukset vuonna 1995 koskivat kestoltaan pitkien, vähintään neljän yöpymisen vapaa-ajanmatkojen vuositason tietoja. Vuonna 1996 siirryttiin kolmannesvuosittaisesta neljännesvuosittaiseen aineistonkeruuseen sekä laajennettiin kestoltaan lyhyiden 1-3 yöpymisen vapaa-ajanmatkojen tietosisältöä. Vuonna 1997 toteutetussa uudistuksessa laajennettiin työ- ja kokousmatkojen tietosisältöä.

Vuoden 2000 alussa matkatutkimus siirtyi pois työvoimatutkimuksen yhteydestä, ja tiedonkeruu muuttui neljännesvuosittaisesta kuukausittaiseksi. Muutoksen yhteydessä myös tarkasteltava tutkimusjakso muuttui. Kun aikaisemmin kyselyn kohteena olivat viimeisen kolmen kuukauden aikana alkaneet matkat, haastateltavilta kysyttiin nyt kahden edellisen kuukauden aikana päättyneistä matkoista. Matkan enimmäispituus muuttui samalla 90 päivästä Maailman matkailujärjestön (WTO) ohjeiden mukaiseen 365 päivään.

Tutkimusjakso säilyi kolmena kuukautena huhti-, heinä-, loka- ja tammikuussa. Näinä kuukausina tehdyistä haastatteluista saatiin estimaatit vuosineljännesten matkailijamäärille. Vuoden 2000 alusta kerättyä vertailuaineistoa käytettiin ensimmäisen kerran tämän julkaisun matkojen määriä koskevissa taulukoissa.

Kyselyyn on vuonna 2000 tehty myös muutamia lisäyksiä. Lyhyistä mökki- ja vierailumatkoista kysytään kuukausitutkimuksessa lukumäärätiedon lisäksi tietoja mm. matkan pituudesta, kohteesta ja kustannuksista. Lisäksi kotimaan rajojen ulkopuolelle suuntautuneista päivämatoista tiedusteltiin aiempaa tarkemmin.

Myös julkaisun taulukoita on uudistettu. Kaikki aiempien vuosien taulukoiden tiedot ovat edelleen saatavilla.

Aineiston vertailukelpoisuus

Vuonna 2000 tiedonkeruussa tapahtuneiden muutosten seurauksena matkojen määriä koskevat tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien vastaavien kanssa.

Vuoden 2000 alusta asti tutkimusjakso on ollut kaksi kuukautta aiemman kolmen kuukauden sijaan. Tutkimusjakson lyheneminen vähentää muistista aiheutuvia virheitä, joten tulokset saattavat kuitenkin kuvata aiempaa paremmin ihmisten todellista matkustuskäyttäytymistä. Näin saattaa käydä esim. lyhyiden kotimaanmatkojen kohdalla. Niitä tehdään paljon, ja esim. omalle mökille tehtyjen matkojen määrä unohtuu helposti.

Vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan vuoden 2000 alusta alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Myös vertailuaineiston käyttö on uutta edellisiin vuosiin verrattuna. Tutkimusjakson lyhenemisen tapaan myös vertailuaineiston käyttöönotto lisää tutkimuksen tarkkuutta.

Vuonna 1997 muutettiin tutkimusmenetelmää siten että matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaatti kerättiin erillisellä otoksella. Samana vuonna aloitettiin kotimaanmatkojen matkakohteen kuntatasoinen luokittelu. Muutos mahdollisti matkan kohdepaikan tilastoinnin maakunnittain tilastollisen alueluokitustason NUTS 3 mukaan (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques). Tämä on lisännyt pieniin havaintojen määriin liittyvää ongelmaa. Tätä ongelmaa vielä korostaa matkailijavirtojen epätasainen jakautuminen eri alueiden välillä.

Pienet havaintojen määrät rajoittavat lähtömaakunta-kohdemaakunta -tasoisten tulosteiden tekemistä erityisesti sellaisista pitkistä kotimaanmatkoista, joiden aikana yövytään maksullisessa majoituksessa. Ilmaismajoitusmatkoissa havaintoja on enemmän, joten tarkempien selvitysten tekeminen on mahdollista. Ahvenanmaata koskevat havainnot sekä kohde- että lähtöalueena jäävät liian vähäisiksi, joten sitä koskevat estimaatit matkailijamääristä on jätetty pois matkailijavirtoja esittävästä taulukoista.

Vuosia 1991–1994 kuvaavissa tutkimuksissa on käytetty yhdenmukaisia menetelmiä, joten tutkimukset ovat keskenään vertailukelpoisia. Vuonna 1995 aloitetut sisällölliset ja menetelmälliset muutokset ovat heikentäneet vertailukelpoisuutta joiltakin osin. Seuraavissa tiedoissa tapahtui merkittävä muutos, kun matkoista alettiin kysyä lukumäärän lisäksi myös matkan ominaisuuksia kuvaavia tietoja:

- Pitkät, vähintään neljän yöpymisen mökki- ja vierailumatkat (1995)
- Ulkomaan työ- ja kokousmatkat (1996)
- Kotimaan työ- ja kokousmatkat (1997)
- Lyhyet mökki- ja vierailumatkat (2000)

Osa matkamäärien vähenemisestä todennäköisesti johtuu näiden matkaryhmien ”puhdistumisesta” niihin kuulumattomista matkoista. Kun matkoista kysyttiin yksityiskohtaisempia tietoja, ne eivät aina enää täyttäneet määritelmän kriteerejä. Esimerkiksi ennen vuotta 1997 tehdyt kotimaan työ- ja kokousmatkat ovat todennäköisesti sisältäneet mm. kotipaikkakunnan ulkopuolella työn vuoksi asuvien henkilöiden säännöllistä liikkumista koti- ja työpaikkakuntien välillä.

Kattavuus

Suomalaisten matkailu -tutkimus kattaa kokonaan 15–74 -vuotiaiden suomalaisten yöpymisen sisältävän matkailun. Tutkimusmenetelmästä johtuen ennen vuotta 2000 tehdyissä tilastoissa pois jäivät sellaiset matkat, jotka olivat silloista kolmen kuukauden seurantaajaksoa pidempiä. Vuoden 2000 alussa menetelmiin tehtyjen muutoksien seurauksena tämä ongelma poistui.

Lyhyiden mökki- ja vierailumatkojen määrää rajoitetaan soveltamalla niihin ”tavanomaisen elinpiirin” käsitettä. WTO:n ohjeiden mukaisesti samaan paikkaan usein ja säännöllisesti tehdyt matkat jätetään tutkimuksen ulkopuolelle, koska matkan kohde katsotaan tällöin kuuluvaksi henkilön tavanomaiseen elinpiiriin. Käytännössä viikoittain säännöllisesti toistuvat samantyyppiset matkat karsitaan pois.

Käytännön syistä yhden henkilön tekemien matkojen enimmäismäärä on kahden kuukauden seurantajaksolla rajoitettu 10 matkaan sekä kotimaan- että ulkomaanmatkoissa. Rajoitus ei juurikaan vähennä tilaston kattavuutta, sillä harvoin matkoja esiintyy tätä määrää enempää.

Vuonna 1996 tutkimuksen piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivämatkot, joten nykyisessä laajuudessaan tutkimus antaa varsin kattavan kuvan ulkomaille suuntautuvasta matkailusta. Tutkimuksen ulkopuolelle jäävät enää ainoastaan kotimaan päivämatkot, joita myöskään EU:n direktiivi ei velvoita tilastoimaan.

Taulukko 31. Tutkimukseen osallistuneet henkilöt ja 15-74 -vuotias väestö

Table 31. Survey participants and population aged 15 to 74

	Kuukausitutkimuksista yhdistetty aineisto		Vuositutkimuksen aineisto		15-74 -vuotias väestö 31.12.1999	
	Henkilöitä Persons	%	Henkilöitä Persons	%	Henkilöitä Persons	%
YHTEENSÄ - Total	21 050	100	1 743	100	3 896 916	100
Sukupuoli - Sex						
Mies - Male	10 364	49	836	48	1 939 553	50
Nainen - Female	10 686	51	907	52	1 957 363	50
Ikä - Age						
15 - 24	3 883	18	310	18	660 272	17
25 - 34	3 543	17	293	17	662 013	17
35 - 44	4 099	19	346	20	767 425	20
45 - 54	4 356	21	329	19	828 011	21
55 - 64	3 041	14	279	16	543 412	14
65 - 74	2 128	10	186	11	435 783	11
Asuinmaakunta - Region of residence						
Uusimaa	4 833	23	422	24	988 323	25
Itä-Uusimaa	329	2	27	2	65 638	2
Kanta-Häme	707	3	50	3	122 872	3
Päijät-Häme	801	4	58	3	149 884	4
Kymenlaakso	764	4	61	3	143 111	4
Etelä-Karjala - South Karelia	591	3	45	3	104 579	3
Varsinais-Suomi	1 875	9	151	9	336 181	9
Satakunta	1 013	5	86	5	180 576	5
Pirkanmaa	1 865	9	156	9	338 373	9
Keski-Suomi - Central Finland	1 110	5	94	5	195 795	5
Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia	853	4	67	4	144 425	4
Pohjanmaa - Ostrobothnia	705	3	57	3	126 528	3
Keski-Pohjanmaa - Central Ostrobothnia	325	2	26	1	52 509	1
Etelä-Savo	723	3	59	3	127 399	3
Pohjois-Savo	1 088	5	87	5	191 022	5
Pohjois-Karjala - North Karelia	704	3	61	3	129 590	3
Pohjois-Pohjanmaa - North Ostrobothnia	1 484	7	123	7	265 315	7
Kainuu	390	2	30	2	69 007	2
Lappi - Lapland	808	4	68	4	147 015	4
Ahvenanmaa - Åland	82	0	15	1	18 774	0

Kato

Kuukausittain tehtyjen haastattelujen lähtöotos oli 28 600 henkilöä. Haastatteluja saatiin 21 050. Lukuihin sisältyy joulukuun vertailuaineiston saamiseksi myös helmikuussa 2001 tehdyt 1 537 haastattelua (otos 2 200). Kokonaiskatoprosentiksi muodostuu siis 26,4. Suurin katoprosentti oli 30,1 helmikuussa 2001 tehdyissä haastatteluissa. Pienin kato taas oli 23,3 joulukuussa tehdyissä haastatteluissa. Erillisen vuositutkimuksen lähtöotos oli 2 113 ja toteutunut otos 1 743. Katoprosentiksi muodostui näin ollen 17,5.

Edellisiin vuosiin verrattuna suuremman otoksen lisäksi myös katoprosentti on kasvanut. Yksi keskeinen syy tähän on se, että paneelimenetelmään perustuvan työvoimatutkimuksen liitännäisenä Suomalaisten matkailu - tutkimuksen haastattelut tehtiin työvoimatutkimuksessa viidettä kertaa mukana olleille henkilöille, ja otoksessa oli ehtinyt ajan kuluessa tapahtua karsiutumista. Työvoimatutkimuksessa tehtiin puhelinhaastattelujen lisäksi myös kotikäyntejä, mikä osaltaan pienensi katoa.

Matkailija- ja matkamäärien estimointi

Kuukausittain kerätyistä otoksista saadut tiedot on korotettu vuoden 1999 lopun väestötasolle (15-74 -vuotiaita 3 896 916). Jokaisen kuukauden aineistolle lasketaan korotuskerroimet jakamalla vuoden 1999 väestötiedoista saadut 15-74 -vuotiaiden miesten ja naisten määrät otoksessa olevilla määrillä.

Matkojen lukumäärää kuvaavat vuositason tiedot on saatu yhdistämällä kuukausiaineistot. Matkoja tehneiden henkilöiden määrä taas on saatu erillisellä vuositutkimuksella. Otoksen kohdehenkilöiltä kysyttiin kyllä/ei -kysymyksillä tehdyistä matkoista. Kysymykset koskivat pelkästään sitä, oliko kohdehenkilö tehnyt matkan kussakin matkaryhmässä. Matkojen määriä tai muita tietoja ei kysytty.

Tulosten luotettavuus

Edellisiin vuosiin verrattuna tutkimuksen otos on suhteellisen suuri. Otosvirheitä esiintyy silti varsinkin pienissä luokissa. Lisäksi satunnaisvaihtelu heikentää tulosten luotettavuutta. Tilaston tietoja tulisikin käyttää lähinnä matkailun kokonaisvolyymien ja matkaryhmittäisen kehityksen tarkastelemiseen.

Oma ongelmansa on myös kato. Loma-aikoina moni potentiaalinen vastaaja voi olla parhailaan lomalla tai matkalla. Pitkiä, jopa kuukausia kestäviä matkoja ulkomaille tekevät suomalaiset eivät ole Suomalaisten matkailu - tutkimuksessa käytännössä ollenkaan edustettuina. Vaikka tällaiset matkat ovat hyvinkin yleisiä, haastatteluissa näistä ei juurikaan ole saatu havaintoja.

Paneeliasetelma poistaisi erillisiin otoksiin liittyvän menetelmällisen ongelman. Tällöin kaikki osatutkimukset tehtäisiin vuoden aikana samoille henkilöille. Paneelitutkimus tuottaisi myös suoraan matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaatit ja vähentäisi pitkiin viitejaksoihin liittyviä muistivirheitä. Pienien otosten edustavuutta heikentävää otosvirhettä paneelitutkimusasetelma pikemminkin pahentaisi. Uutena ongelmana sen sijaan tulisivat kierroskohtaiset kadon vaihtelut. Paneelitutkimuksesta puuttuisi myös erillisten otosten toisiaan tasapainottava ja korjaava vaikutus. Tämä saattaisi taas aiheuttaa nykyistä suurempaa luotettavuuden heikkenemistä matkojen lukumääriä kuvaavissa tiedoissa vuositason aineistossa.

Taulukko 32. Tutkimusten kadot ja 15-74 -vuotias väestö

Table 32. Survey non-responses and population aged 15 to 74

	Kuukausitutkimuksista yhdistetty kato		Vuositutkimuksen kato		15-74 -vuotias väestö 31.12.1999	
	Henkilöitä Persons	%	Henkilöitä Persons	%	Henkilöitä Persons	%
YHTEENSÄ - Total	7 550	100	370	100	3 896 916	100
Sukupuoli - Sex						
Mies - Male	3 931	52	213	58	1 939 553	50
Nainen - Female	3 619	48	157	42	1 957 363	50
Ikä - Age						
15 - 24	1 096	15	60	16	660 272	17
25 - 34	1 287	17	66	18	662 013	17
35 - 44	1 545	20	75	20	767 425	20
45 - 54	1 713	23	72	19	828 011	21
55 - 64	1 013	13	52	14	543 412	14
65 - 74	896	12	45	12	435 783	11
Asuinmaakunta - Region of residence						
Uusimaa	2 127	28	117	32	988 323	25
Itä-Uusimaa	144	2	9	2	65 638	2
Kanta-Häme	216	3	12	3	122 872	3
Päijät-Häme	293	4	19	5	149 884	4
Kymenlaakso	281	4	15	4	143 111	4
Etelä-Karjala - South Karelia	184	2	14	4	104 579	3
Varsinais-Suomi	654	9	35	9	336 181	9
Satakunta	321	4	9	2	180 576	5
Pirkanmaa	647	9	34	9	338 373	9
Keski-Suomi - Central Finland	350	5	12	3	195 795	5
Etelä-Pohjanmaa - South Ostrobothnia	223	3	10	3	144 425	4
Pohjanmaa - Ostrobothnia	255	3	7	2	126 528	3
Keski-Pohjanmaa - Central Ostrobothnia	66	1	3	1	52 509	1
Etelä-Savo	222	3	11	3	127 399	3
Pohjois-Savo	343	5	12	3	191 022	5
Pohjois-Karjala - North Karelia	257	3	8	2	129 590	3
Pohjois-Pohjanmaa - North Ostrobothnia	518	7	22	6	265 315	7
Kainuu	126	2	6	2	69 007	2
Lappi - Lapland	274	4	10	3	147 015	4
Ahvenanmaa - Åland	49	1	5	1	18 774	0

Mittaus ja käsittelyvirheet

Sähköisessä muodossa oleva tutkimuslomake poistaa suuren osan tiedon käsittelyssä ja tallennuksessa normaalisti ilmenevistä virheistä, koska tietoa ei tarvitse siirtää systeemistä toiseen. Menetelmä parantaa myös tulosten laatua ja vähentää haastatteluvaiheen aikana syntyviä virheitä, koska lomake ohjaa haastattelua valitsemalla oikeat kysymyspolut ja kontrolloi vastausvaihtoehtoja

Keskeisiä mittausvirheiden lähteitä matkailututkimuksissa ovat tutkimusjakson lyhenemisestä huolimatta edelleenkin suhteellisen pitkien viitejaksojen aiheuttamat muistivirheet. Erityisen ongelmallisia muistivirheet ovat siksi, että niiden suuntaa ei tiedetä. Onko kohdehenkilön muistama matkojen määrä suurempi vai pienempi kuin todellinen määrä? Toisaalta kohdehenkilön voi olla vaikea sijoittaa matkaa oikeaan kuukauteen, jos matka on tehty kuukausien vaihteessa. Kaikesta huolimatta voidaan olettaa, että muistista johtuvaa virhettä esiintyy enemmän lyhyissä kuin pitkissä matkoissa ja vastaavasti enemmän kotimaan kuin ulkomaanmatkoissa.

Myös käsitteiden määrittely ja kysymysten muotoilu saattavat aiheuttaa tulkintavaikeuksia haastattelutilanteessa. Kohdehenkilöt eivät välttämättä ymmärrä käsitteitä ja kysymyksiä tutkimuksen edellyttämällä tavalla. Ongelma on yhteinen kaikille kyselytutkimuksille.

Taulukko 33. Vuositutkimuksen ja erillisistä kuukausitutkimuksista yhdistetyn aineiston otokset, kato ja kadon syyt

Table 33. Samples, non-response and reasons for non-response of the annual survey and of the data combined from separate monthly surveys

	Kuukausitutkimuksista yhdistetty aineisto <i>Data combined from monthly surveys</i>		Vuositutkimus <i>Annual survey</i>	
	Henkilöitä <i>Persons</i>	%	Henkilöitä <i>Persons</i>	%
Otokset - <i>Samples</i>	28 600	100,0	2 113	100,0
Saadut haastattelut - <i>Responses</i>	21 050	73,6	1 743	82,5
Nettokato - <i>Net non-response</i>	7 550	26,4	370	17,5
Kadon syyt - <i>Reasons for non-response</i>				
Kieltäytyi - <i>Refused</i>	2 046	27	120	32
Ei tavoitettu - <i>No contact</i>	4 890	65	206	56
Ei puhu suomea eikä ruotsia - <i>Does not speak Finnish or Swedish</i>	124	2	11	3
Jokin muu syy - <i>Other reason</i>	490	6	33	9

Matkailuun liittyviä käsitteitä

Suomalaisten matkailu –tutkimuksessa pyritään soveltamaan Maailman matkailujärjestö WTO:n kehittämiä yhdenmukaisia standardeja. Yhdenmukaisilla määritelmillä pyritään siihen, että matkailu ilmiönä olisi mahdollisimman helposti tilastoitavissa.

Keskeinen matkailuun liittyvien määritelmien taustalla oleva käsite on *tavanomainen elinpiiri*. Käsite voidaan määritellä lyhyesti siten että tavanomaiseen elinpiiriin kuuluvat sellaiset kohteet jotka ovat fyysisesti lähellä henkilön kotipaikkaa, ja toisaalta kohteet joissa henkilö käy säännöllisesti. Tavallisimpia esimerkkejä jälkimmäisestä ovat työpaikkakunta ja kesämökki.

Maailman matkailujärjestön mukaan *matkailu (tourism)* on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Ihminen on WTO:n mukaan *matkailija (tourist)*, jos hän viipyy varsinaisen elinpiirinsä ulkopuolisessa kohteessa vähintään yhden yön, mutta kuitenkin enintään vuoden.

Jos matka ei sisällä yöpymistä kohteessa, matkan tehnyttä henkilöä kutsutaan *päiväkävijäksi*. Kaikkia matkailuun osallistuvia henkilöitä kutsutaan *kävijöiksi*, mikä kattaa sekä matkailijat että päiväkävijät.

Matkailun määritelmän ulkopuolelle jäävät mm. pitkät yli vuoden kestävät matkat ja tavanomaiseen elinpiiriin kuuluvat matkat.

Tilastossa käytettäviä käsitteitä

Kotimaan vapaa-ajanmatkoiksi maksullisessa majoituksessa on määritelty sellaiset vapaa-ajanmatkat, joihin sisältyy vähintään yksi yöpyminen jossain maksullisessa majoituksessa, kuten hotellissa, vuokratessa mökissä, leirintäalueella tai lomakylässä. Mukana ovat myös sellaiset *mökki- ja vierailumatkat*, joiden aikana yövytään sekä maksullisessa että maksuttomassa majoituksessa

Mökki- ja vierailumatkat eli ilmaismajoitusmatkat erotetaan omiksi ryhmikseen, mikäli matkojen aikana ei käytetä ollenkaan maksullisia majoituspalveluja. Tällaisessa tapauksessa maksuttomassa majoituksessa tapahtuneet yöpymiset voidaan erottaa maksullisista, ja lopullisiin taulukoihin saadaan näin oikeat tiedot.

Ilmaismajoitusmatkojen aikana yövytään asuinpaikkakunnan ulkopuolella käyttämättä mitään maksullisia majoituspalveluja. Mökkimatkat suuntautuvat omalle mökille. Vierailumatkoihin sisältyvät matkat sukulaisten ja tuttavien luo, mutta myös muut vain ilmaismajoitusta sisältäneet matkat.

Ulkomaanmatkat ovat sellaisia ulkomaille tehtyjä vapaa-ajanmatkoja, joiden aikana yövytään ainakin kerran kohdemaassa. Mukana ovat matkat sekä maksullisessa että maksuttomassa majoituksessa. Ulkomaanmatkojen keston on laskettu mukaan matkalla tapahtuneet yöpymiset laivalla ja muissa liikennevälineissä.

Risteilyiksi on määritelty sellaiset Suomen aluevesien ulkopuolelle tehdyt laivamatkat, joiden aikana yövytään vain laivalla. Risteily voi olla joko pelkkä yöpymisen sisältävä

merimatka, tai siihen voi myös kuulua käynti maissa ilman yöpymistä jossain ulkomaan satamassa. Risteilyt on jaettu vapaa-ajanristeilyihin sekä työ- ja kokousristeilyihin.

Työ- ja kokousmatkat ovat sellaisia yöpymisen sisältäviä työhön ja ammattiin liittyviä matkoja, joiden kustannuksiin työnantaja yleensä osallistuu. Myös kiinteästi opiskeluun liittyvät matkat lasketaan työmatkoiksi. Matkat luokitellaan kohteen mukaan kotimaan- tai ulkomaan työ- ja kokousmatkoihin.

Jos matka täyttää sekä vapaa-ajanmatkan että työmatkan tunnusmerkit, määritellään se oikeaan luokkaan matkan pääsyyn mukaan. Matkan pääsy on se, mitä ilman matkaa ei olisi tehty. Ulkomaille tehdyissä matkoissa matkan kestoon on laskettu mukaan kaikki matkan aikana tapahtuneet yöpymiset riippumatta siitä liittyvätkö ne matkan päätarkoitukseen.

Ulkomaan päivämatkat ovat sellaisia maan rajojen ulkopuolelle suuntautuvia matkoja, joiden aikana ei yövytä ollenkaan.

Koti- ja ulkomaanmatkat sekä mökki- ja vierailumatkat jaetaan keston mukaan kahteen luokkaan: Matka on luokiteltu *lyhyeksi*, jos sen aikana yövytään 1-3 kertaa. Jos yöpymisiä on vähintään neljä, matka luokitellaan *pitkäksi*.

Matkan aikana käytetty *kulkuväline* on pääasiainen kulkuväline, jolla matka on tehty. Jos meno- ja paluumatka on tehty eri välineillä, kysytään kohdehenkilöiltä välinettä, jolla hän on matkustanut kohteeseen. Poikkeuksena ovat sellaiset matkat, joissa menomatalla on käytetty omaa tai muuta yksityistä autoa, ja paluumatka on tehty julkisella kulkuneuvolla. Tällöin kulkuvälineeksi tilastoidaan julkinen kulkuneuvo.

Harrastusvaihtoehdot matkan aikana vaihtelevat tutkimuksessa vuodenaikojen mukaan. Touko-lokakuun aikana päätyneistä matkoista kysytään, onko matkan aikana harrastettu kalastusta, pyöräilyä, melontaa, vaellusta tai golfia. Loka-huhtikuun aikana päätyneistä matkoista kysytään, onko matkan aikana harrastettu murtomaahiihtoa, laskettelua/lumilautailua, moottorikelkkailua tai pilkkintää.

Kirjallisuutta - Bibliography

Säännöllisesti ilmestyviä tilastojulkaisuja

Barometer of Travel and Tourism. (Biannual). World Tourism Organization. Madrid.

Compendium of Tourism Statistics. (Biennial). World Tourism Organization. Madrid.

Kesämökki. (Vuosijulkaisu). *Free-Time Residences.* (Annual). Tilastokeskus. Statistics Finland. Helsinki.

Lentoliikennetilasto. (Vuosijulkaisu). *Air traffic statistics.* (Annual). Ilmailulaitos. Civil Aviation Administration. Vantaa.

Matkailukohteiden kävijämäärät. (Vuosijulkaisu). *Visitors to Finland's tourist attractions.* (Annual). Matkailun edistämiskeskus. Finnish Tourism Board. Helsinki.

Matkailutilasto. (Vuosijulkaisu). *Tourism Statistics of Finland.* (Annual). Tilastokeskus. Statistics Finland. Helsinki.

Meriliikenne Suomen ja ulkomaiden välillä. (Vuosijulkaisu). *Shipping between Finland and Foreign Countries.* (Annual). Merenkululaitoksen tilastoja. Merenkululaitos. Finnish Maritime Administration. Helsinki.

Rajahaastattelututkimus. *Border Interview Survey.* Matkailun edistämiskeskus. Finnish Tourism Board. Helsinki.

Suomalaisten matkailu. (Vuosijulkaisu). *Finnish Travel Survey.* (Annual). Tilastokeskus. Statistics Finland. Helsinki.

Suomen rautatietilasto. (Vuosijulkaisu). *The Finnish Railway Statistics.* (Annual). Ratahallintokeskus. Finnish Rail Administration. Helsinki.

Tourism. Annual Statistics. Eurostat. Luxembourg.

TTI Country Reports. (Quarterly). Travel & Tourism Intelligence. London.

Yearbook of Tourism Statistics. (Annual). World Tourism Organization. Madrid.

Muut

Commodity methodology on tourism statistics. (1998) Office for Official Publications of the European Communities. Luxembourg.

Europe in Focus: European Travel Trends and Prospects 1980-1995. Euromonitor. London.

Henkilöliikennetutkimus 1998-1999. (1999) Liikenneministeriö. Helsinki.

Measuring the Role of Tourism in OECD Economies. The OECD Manual on Tourism Satellite Accounts and Employment. (2000) OECD. Paris.

Neuvoston direktiivi 95/57/EY matkailualaa koskevien tilastotietojen keräämisestä. Council Directive on the Collection of Statistical Information in the Field of Tourism. Annettu 23. marraskuuta 1995. Bryssel.

Tourism in Europe. (1995) Eurostat. Luxembourg.

Tourism in Europe. Key figures 1997-1998. (1999) Eurostat. Luxembourg.

Tourism in Europe. Trends 1995-98. (2000) Eurostat. Luxembourg.

Tourism in the Central European Countries. Key figures 1997-1998. (1999) Eurostat. Luxembourg.

Tourism in the Mediterranean Countries. Key figures 1997-1998. (1999) Eurostat. Luxembourg.

Tourism Satellite Account. Recommended Methodological Framework. (2001) Eurostat, World Tourism Organization, OECD, YK. Luxembourg, Madrid, Paris, New York.

World Tourism Organization Technical Manuals. (1995) World Tourism Organization. Madrid.

Internet-osoitteita

Eurostat: <http://www.europa.eu.int/eurostat.html>

Ilmailulaitos: <http://www.ilmailulaitos.fi>

Lapin yliopisto: <http://www.urova.fi/home/ytk/talmatk/matkailu>

Matkailualan verkostoyliopisto: <http://www.tourismuninet.org>

Matkailun edistämiskeskus: <http://www.mek.fi>

Merenkulkulaitos: <http://www.fma.fi>

Ratahallintokeskus: <http://www.rhk.fi>

Suomen matkailun kehitys oy (SMAK): <http://www.smak.fi>

Suomen matkatoimistoalan liitto (SMAL): <http://www.smal.fi>

The Travel and Tourism Research Association (TTRA): <http://www.ttra.com>

Tilastokeskus: <http://www.stat.fi>

World Tourism Organization (WTO): <http://www.world-tourism.org>

World Travel&Tourism Council (WTTC): <http://www.wttc.org>

Oheislukemistoa

MacCannell, D. 1976: *The Tourist: a New Theory of the Leisure Class.* Sulouker Books. New York.

Mathieson, A – Wall, G. 1982: *Tourism. Economic, Physical and Social Impacts.* Longman Scientific & Technical. Harlow.

Selänniemi, Tom 1996: *Matka ikuiseen kesään.* Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Helsinki.

Smith, V. L. (ed.) 1989: *Hosts and Guests. The Anthropology of Tourism, 2nd edition.* University of Pennsylvania Press. Philadelphia.

Urry, J. 1991: *The Tourist Gaze. Leisure and Travel in Contemporary Societies.* Sage Publications. London.

Suomalaisten matkailu 2000 sisältää tietoja 15–74 -vuotiaan väestön kotimaan- ja ulkomaanmatkailusta vuoden aikana. Puhelinhaastatteluilla kerätyn tutkimuksen kohteena olivat kaikki yöpymisen sisältäneet matkat sekä päivämatkat ulkomaille.

Kotimaanmatkat on luokiteltu vapaa-ajanmatkoihin, joiden aikana yövyttiin maksullisessa majoituksessa, mökkimatkoihin, vierailumatkoihin sekä työ- ja kokousmatkoihin. Ulkomaanmatkat on luokiteltu matkoihin, joiden aikana yövyttiin kohdemaassa, risteilymatkoihin, päivämatkoihin sekä työ- ja kokousmatkoihin. Matkat on luokiteltu lisäksi mm. matkan keston, kohteen, päättymiskuukauden, kulkuvälineen, majoitusmuodon ja menojen mukaan.

Julkaisu sisältää lisäksi tietoja matkan tehneistä henkilöistä. Matkan tehneet henkilöt on luokiteltu mm. iän, sukupuolen, asuinalueen, sosioekonomisen aseman ja kotitaloustyyppin mukaan.

Tutkimusaineistosta voidaan toimeksiannosta tehdä erillisselvityksiä.

Tilastokeskus, markkinointipalvelut
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti.tilastokeskus@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Statistikcentralen, marknadsföringstjänster
PB 4C
00022 STATISTIKCENTRALEN
tfn (09) 1734 2011
fax (09) 1734 2500
myynti.tilastokeskus@stat.fi
www.stat.fi

Statistics Finland, Marketing Services
P.O.Box 4C
FIN-00022 STATISTICS FINLAND
Tel. +358 9 1734 2011
Fax +358 9 1734 2500
myynti.tilastokeskus@stat.fi
www.stat.fi

ISSN 1236-3014
= Liikenne ja matkailu
ISSN 1239-7342
ISBN 951-727-901-9
Tuotenro 9581
B00

